

Gorenjski Glas

PETEK, 19. APRILA 2019

LETO LXXII, ŠT. 31, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Glasova preja z dr. Antonom Stresom

V tednu pred veliko nočjo je bil gost Glasove preje teolog, filozof in nekdanji ljubljanski nadškof dr. Anton Stres, tudi avtor gigantskega, tisoč strani obsegajočega Filozofskega leksikona, ki je pri Mohorjevi družbi izšel lani.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – S teologom in filozofom se je pogovarjal publicist in prav tako filozof Miha Naglič. Še tretji filozof, Tine Radinja, župan Občine Škofja Loka, ki je že drugič po vrsti pokroviteljica Glasove preje, pa je v uvodu nagovoril gosta, gostitelje in občinstvo v Sokolskem domu. Na prireditvi je nastopila vokalna skupina Cantabile.

Miha Naglič je na 128. Glasovi preji spomnil, da je dr. Anton Stres četrti nadškof, ki ga gostimo na teh pogovorih. Prvi je bil 9.

novembra 1989 dr. Alojzij Šuštar, datum pogovora pa je še posebej pomenljiv, saj je takrat začel padati berlinski zid. Pogovor z Antonom Stresom je potekal o njegovi titanski knjigi Filozofski leksikon, o filozofiji in veri ter drugih družbenih vprašanjih. Srečanje sta sogovornika v velikem tednu v mestu Škofjeloškega pasijona sklenila z mislimi o trpljenju. V filozofiji je več različnih pristopov do tega problema, kristjanom pa pomeni kraljevsko pot, ki jo uredniči Jezus kot človek na najvišji možni ravni. Jezus je

skozi najhujše trpljenje ob križanju izkazal ljubezen do očeta in bil sposoben odpustiti svojim rabljem, s tem pa razodel svojo največjo krepost in moč. Trpljenje ni zaman, če s tem uresničimo svojo moralno popolnost. »Bog nas ne obvaruje trpljenja, pač pa nam daje moč, da z njegovo pomočjo iz trpljenja izidemo kot boljši ljudje,« je ena od misli dr. Antona Stresa, ki nam jo je dal v razmislek v velikem tednu in nam ob tem zaželel lepo praznovanje in veselo veliko noč.

▶ 20. in 21. stran

Voditelj Glasove preje Miha Naglič (desno) v pomenku s teologom, filozofom, upokojenim nadškofom dr. Antonom Stresom / Foto: Gorazd Kavčič

Tožba proti porodnišnici utemeljena

Kranjsko okrožno sodišče je odločilo, da deklica Gaja in njena starša od kranjske porodnišnice utemeljeno zahtevajo odškodnino zaradi zdravniških napak pri porodu deklice. Sodba ni pravomočna.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Okrožno sodišče v Kranju je pred dnevi z vmesno sodbo odločilo, da je odškodninska tožba danes šestletne deklice Gaje in njenih staršev zoper Bolnišnico za ginekologijo in porodništvo Kranj v celoti utemeljena. V primeru, da vmesna sodba postane pravomočna, bo sodišče v nadaljevanju odločilo še o višini odškodnine. Odškodninski zahtevek je po oceni sodišča vreden okoli milijon evrov. V kranjski porodnišnici sodbe ne komentirajo, pričakovati pa je, da se bodo nanjo pritožili.

Pooblaščenec tožnikov, kranjski odvetnik Aljoša

Ravnikar je pojasnil, da so vmesno sodbo prejeli v ponedeljek. Z njo je sodišče odločilo, da sta kranjska

porodnišnica in Zavarovalnica Triglav, pri kateri je porodnišnica zavarovana, odgovorni za škodo, ki izhaja

Pooblaščenec tožnikov Aljoša Ravnikar / Foto: Tina Dokl

iz hudih posledic, ki jih je zaradi zapletov pri porodu utrpela Gaja. Deklica je imela ob rojstvu 3. aprila 2013 znake najtežje nevrološke okvare. Diagnosticirali so ji težko obliko cerebralne paralize, hipoksično ishemično encefalopatijo in najtežjo stopnjo epilepsije. Danes šestletna deklica ne zmore sama držati glave pokonci, ne sama jesti in piti ter ima dnevno epileptične napade, dolgoročno pa bo odvisna od pomoči druge osebe. Sodišče tako ugotavlja, da je Gajino zdravje nedvomno hudo in nepopravljivo okvarjeno ter da je deklica hud duševni in telesni invalid, je razložil Ravnikar.

▶ 16. stran

Petnajst let zapora za smrt brezdomca

▶ 16. stran

Paketna rešitev
NIZKOENERGIJSKA HIŠA + PARCELA

JELOVICA

Na voljo le še dve parceli!

Vse na enem mestu v naselju Belca.

080 23 23 | jelovica-hise.si/projekt-belca.html

AKTUALNO

V torek začetek gradnje krožišča v Bitnjah

Po dovoljenju za zaporo ceste, ki ga je kranjska občina dobila prejšnji petek, je kranjski župan Matjaž Rakovec zagotovil, da se bodo dela v novem krožišču v Bitnjah začela takoj po velikonočnih praznikih.

3

GORENJSKA

Podbreško potico bo pokusil tudi papež

Kraljica Festivala velikonočne potice je Podbreška potica Marije Štut. Jutri, na velikonočno soboto, bodo šestnajst potic podarili najvišjim predstavnikom Svetega sedeža in 13 visokim vatikanskim dostojanstvenikom.

5

CG+

Najbolj zasedena pediatrija

Hermine Krese je pediatrija 34 let. Tržiška pediatrija, že kar nekaj let sploh edina na tem koncu za predšolske otroke in šolsko mladino, naj bi imela največ opredeljenih pacientov med slovenskimi pediatri – 2600 jih ima.

17

CG+

V pisarni dela, dokler ni lačen

Dr. Peter Čeferin ni samo eden najbolj prepoznavnih slovenskih odvetnikov, ki kljub osemdesetim letom odvetniški poklic še vedno opravlja. Je mnogo več, med drugim tudi izjemno zanimiv in iskrih pripovedovalec zgodb.

22

VREME

Danes, jutri in v nedeljo bo pretežno jasno, v gorskem svetu bo čez dan nekaj kopaste oblačnosti.

5/21 °C

jutri: pretežno jasno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Nina Pušlar prihaja na Loški grad

Širši javnosti je postala znana pri rojnih 17 letih, ko je leta 2005 zmagala v Bitki talentov in že posnela prvo pesem Ni ona, ki jo je premierno predstavila v oddaji Spet doma. Doslej je izdala pet albumov. Leta 2017 je bila nominirana za nagrado žaromet v kategoriji Glas leta; prejela pa je prestižno nagrado – kipec žaromet za največkrat predvajano slovensko pesem v letu 2016 za pesem To mi je všeč! Po odličnem sprejemu omenjene skladbe so njena publika in radijske postaje več kot pozitivno sprejeli tudi skladbo Za vedno, ki jo je izdala aprila 2017, ter skladbo Lepa si, s katerima je napovedala novi studijski album. V letošnjem letu je ponovno nominirana za nagrado žaromet v kategoriji Glas leta, od februarja dalje pa nadaljuje koncerte po vsej Sloveniji. V petek, 24. maja, se bo ustavila tudi v Škofji Loki in razveselila svoje oboževalce. Vstopnice lahko kupite na vseh prodajnih mestih mojekarte.si po Sloveniji (OMW, Petrol, 3DVA trafike, Alpetour, Kiosk Delo prodaja, Kompas, M Holidays).

Naročniku Gorenjskega glasa bomo podarili dve vstopnici. Nagradno vprašanje: Koliko let že glasbeno ustvarja Nina Pušlar? Odgovore s svojimi podatki pošljite do ponedeljka, 3. maja 2019, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Stoodstotno naravno karitejevo maslo Yanumi

Slovenska blagovna znamka Yanumi ponuja širok izbor stoodstotno naravnega karitejevega masla, pridobljenega iz najkvalitetnejših sestavin, ki poskrbi za primerno delovanje vaše kože in ji omogoči, da zasije v vsej svoji lepoti. Poskrbite za zdravo in sijočo polt z visoko kvalitetnim karitejevim maslom Yanumi, polnim vitaminov E in A, ki slovi po sposobnosti vlaženja in zaščite kože, ne vsebuje parabenov, sintetičnih dodatkov ter umetnih dišav. Več informacij na www.yanumi.com

Naročniku Gorenjskega glasa podarjamo naravno karitejevo maslo Yanumi. Nagradno vprašanje: Naštejte učinke naravnega karitejevega masla Yanumi! Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 3. maja 2019, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Nagrajenci

V nagradni igri, ki je bila objavljena 5. aprila 2019, prejme zgoščenko Kristijana Krajčana Janez Kuralt iz Škofje Loke. V nagradni igri, ki je bila objavljena 9. aprila 2019, prejmejo nahrbtnik z vrstico RTV Slovenija Milica Križaj z Golnika, Eva Poljanec z Bleda in Marija Zavašnik iz Križ. V nagradni igri, ki je bila objavljena 12. aprila 2019, prejme vstopnico za koncert Lennyja Kravitzja Dušan Justin iz Kranja. Nagrajencem čestitamo!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme FRANC JELOVČAN iz Gorenje vasi.

Sporočila in radosti velike noči

Včeraj, na veliki četrtek, po štiridesetdnevem postu, se je s svetim tridnevjem začelo praznovanje velike noči, največjega krščanskega praznika.

JOŽE KOŠNJEK

Kranj – Velikonočno praznovanje je med vsemi praznovanji resnično nekaj posebnega. Je praznik zmage življenja nad smrtjo, ki jo pooseblja Kristusovo vstajenje od mrtvih. Je tudi sporočilo in naročilo nam, da je vredno živeti, da se je treba za življenje potruditi in ga – spoštovati, čeprav ni vselej lahko in je pot življenja tlakovana z mnogimi ovirami in preizkušnjami. Velika noč je tudi praznik veselja in upanja, ki ju kristjani izražajo z vzklikom aleluje, ki v hebrejščini pomeni »slavite Jahveja«, torej boga. Zlasti pa je velika noč tudi dan, ko se znižajo zidovi ločevanja med ljudmi, tudi med verujočimi in neverujočimi, in ko so vsem vsaj ta dan skupni veselje, upanje in medsebojno razumevanje. V tem je družbena, ne le teološka širina, vsa univerzalnost velikonočnega praznovanja, ki ga je treba v sedanjem razdvojenem,

Velika noč je največji krščanski praznik, s katerim so v Sloveniji povezani številni običaji, od blagoslova do sekanja pirhov. / Foto: Tina Dokl

na trenutke podivjanem in brezosebem, brezobzirnem svetu negovati.

Slovenski človek pa je z veliko nočjo že stoletja povezan tudi s številnimi v svetu edinstvenimi običaji in jedmi, od pirhov, ki imajo v različnih koncih

Slovenije različna imena, in igrami, povezanimi z njimi, do potice in blagoslavljanja jedi na veliko soboto. To je del narodove zgodovine, del narodove zapuščine, del nas. Vsaj zame je vselej lep, vznemirljiv pogled na košare in jerbese z

velikonočnimi jedmi, pokrite z ročno izvezenimi prti, ki jih ljudje na veliko soboto popoldne spoštljivo prinesejo k blagoslovu v domačo cerkev ali k skromnemu znamenju sredi vasi ...

Veselo velikonočno praznovanje vam želimo!

Pomembni cilji za Slovenijo in Evropo

Ključni poudarki programa stranke SLS so na Evropi, slovenstvu, celovitem razvoju slovenskega podeželja in prehranski samooskrbi, decentralizaciji in razvoju pokrajin ter zdravstvu.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Primskovo – Na Primskovem je potekal kongres stranke SLS. Zbrane je nagovoril predsednik stranke Marjan Podobnik. Na njem so sprejeli dopolnjen program stranke in pet resolucij.

Resolucija V takšni Evropi in takšni Sloveniji želimo živeti predstavlja tudi manifest SLS za letošnje evropske volitve 2019, poudarja pa vrednote družine, solidarnosti, zaščite državljanov pred nevarnostmi in grožnjami današnjega časa, prizadevanja proti klimatskim spremembam, zaščito socialno tržnega modela gospodarstva in pomen krepitve družinskih kmetij. Resolucija o slovenstvu poudarja pomen slovenskega jezika in kulture kot temelja identitete slovenskega naroda in države. Resolucija o pomenu samooskrbe s hrano in celovitega razvoja slovenskega

podeželja se osredotoča na zaščito slovenske zemlje, prehransko varnost kot strateško pomembno usmeritev pomembnega elementa nacionalne varnosti, na pomen razvoja podeželja v smeri koncepta Pametnih vasi z novimi tehnologijami in novimi poslovnimi pristopi, ki

bodo omogočali perspektivo mladim na podeželju. V resoluciji o decentralizaciji Slovenije SLS opozarja na problem neenakosti razvoja v različnih slovenskih regijah in poziva najvišje predstavnike države, da skupaj s političnimi strankami nemudoma začnejo aktivnosti

za postopno uvedbo pokrajin v Sloveniji kot nujnega pogoja za decentralizacijo in enoten razvoj države. Z resolucijo o zdravstvu pa naglašajo potrebo po takojšnjem sprejetju ukrepov za dostopnost zdravstvenih storitev za vse državljane in za zagotovitev učinkovitega delovanja zdravstva tako, da ne bo dobro zgolj za zdrave in slabo za bolne.

Predstavili pa so se kandidati skupne liste, ki sta jo za bližnje evropske volitve sestavili stranki. Iz stranke SDS je bila navzoča sedanja poslanka Patricija Šulin, predstavil se je tudi kandidat Franc Kangler, iz SLS pa sedanjí evropski poslanec in tudi podpredsednik stranke Franc Bogovič.

V levi vrsti so ob predsedniku SLS Marjanu Podobniku kandidati skupne liste za Evropski parlament: Franc Bogovič, Patricija Šulin in Franc Kangler. / Foto: Tina Dokl

Gradnja krožišča v torek

Po dovoljenju za zaporo ceste, ki ga je kranjska občina dobila prejšnji petek, je kranjski župan Matjaž Rakovec zagotovil, da se bodo dela v novem krožišču v Bitnjah začela takoj po velikonočnih praznikih.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Začetek del za postavitev novega krožišča v Bitnjah, ki bo nadomestilo sedanje križišče, je bilo napovedano za drugo polovico tega meseca, s kranjske občine pa so sporočili, da je bilo konec minulega tedna na podlagi elaborata ureditve prometa v času izvedbe gradbenih del izdano dovoljenje za zaporo občinske ceste na območju predvidenih del in soglasje za postavitev prometne signalizacije na občinskem cestnem omrežju. Prav tako so pojasnili, da je končno odločbo DRSI pričakovati te dni, spremembo prometnega režima pa takoj po velikonočnih praznikih.

Dela v križišču v Bitnjah se bodo po zadnjih podatkih začela v torek, 23. aprila, takoj po velikonočnih praznikih.

Načrtovana dela v sedanjem križišču in okolici bodo izvedli fazno. V prvi fazi bo izvajalec v delu proti polju zgradil pomožni voznik pas, po katerem bo celoten promet potekal dvosmerno. V tej fazi bo izvedena večina gradbenih del

Krožišče na državni cesti Kranj–Škofja Loka, v katero se priključi tudi Škofjeloška cesta iz Stražišča, bo premera 38 metrov, na vseh priključnih krakih pa bodo zgrajeni tudi ločilni otoki.

v obstoječem krožišču. Z vzpostavitev dvosmernega prometa po tem pomožnem pasu bo vzpostavljena popolna zapora občinske ceste (tj. krak križišča proti Stražišču). Popolna zapora občinske ceste za osebni promet je izdana do letošnjega 22. junija. Zapora občinske ceste ne bo veljala za avtobusni promet. Tudi v nadaljevalni fazi, ko se bodo gradili kraki krožišča, bo vzpostavljen izmenični enosmerni prometni režim, urejen s semaforji in ročnim usmerjanjem prometa.

»Vse voznike pozivamo k upoštevanju prometne signalizacije, tako z Medobčinskim inšpektoratom in redarstvom Kranj kot tudi Policijsko upravo Kranj je dogovorjeno spremljanje prometa in tudi morebitna prilagoditev prometne signalizacije na križiščih trase obvoza,« pravijo na kranjski občini.

Po izgradnji bo krožišče na državni cesti Kranj–Škofja Loka, v katero se priključi tudi Škofjeloška cesta iz Stražišča, premera osemtrideset metrov,

na vseh priključnih krakih pa bodo zgrajeni tudi ločilni otoki.

Pogodba med investitorjem Ministrstvom za infrastrukturo, soinvestitorjem Mestno občino Kranj in izbranim izvajalcem Gratel, d. o. o., je bila podpisana marca letos, krožišče bo zgrajeno do konca letošnjega septembra.

Celotna vrednost investicije je dobrih 503 tisoč evrov, od tega bo Mestna občina Kranj prispevala dobrih 39 tisoč, in sicer za izvedbo na občinski cesti.

Pripombe na traso obvoznice

Večina pripomb, ki so jih podali krajanje glede obvoznice mimo Vrbe, se še vedno nanaša na predvideno traso. A na Občini Žirovnica poudarjajo: Trase zdaj ni več mogoče spreminjati.

URŠA PETERNEL

Breznica – Občina Žirovnica je objavila stališča do pripomb, ki so jih podali občani v postopku sprejemanja Občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za območje obvoznice Vrba. Dokument, ki v prostor umešča zahodno traso obvoznice mimo Vrbe, je bil javno razgrnjen, konec februarja pa je potekala tudi javna obravnavna.

Večina občanov, ki so podali pripombe, se ne strinja z vrisano zahodno traso. Navedli so, da bo cesta uničila najlepša kmetijska zemljišča, ki so v lasti malih kmetov, s čimer bodo na dolgi rok okrnili možnosti za samooskrbo v občini. Krajane, ki so podali pripombe, tudi skrbi, da bo obvozna cesta speljana preblizu vasi in da

bo s hrupom in izpusti obremenila Vrbo ter tako uničila »podobo raja«. Nekateri tudi menijo, da bo večina voznikov v smeri proti Lescam kljub obvoznici še vedno uporabljala sedanjo cesto

»Ne strinjam se s potekom vrisane celotne trase ceste. Vrba je posebna vas, je biser, kulturna zibelka Slovenije, je podoba raja. S takšnim posegom bi to podobo neodgovorno spremenili, podoba raja pa uničili,« je zapisala občanka Vrbe.

skozi Vrbo. Pripombe so podali tudi številni lastniki parcel, po katerih naj bi bila obvoznica speljana.

In kakšno je stališče pripravljavcev dokumenta do pripomb? Večine pripomb, ki se nanašajo na nasprotovanje zahodni trasi, ne bodo upoštevali. Kot so ponovno poudarili, je bila trasa

zahodne obvoznice potrjena že leta 2011 s sprejetjem Občinskega prostorskega načrta (OPN) Žirovnica. Čeprav so nosilec urejanja prostora predstavili več variant, tudi vzhodno, in zanjo iz

delali celo idejni projekt, pa jim zanjo ni uspelo dobiti potrebnih soglasij. Občina je zato to varianto umaknila. Trase zdaj ni več mogoče spreminjati, so poudarili. Ob tem so tudi zapisali, da bo Občina Žirovnica preverila možnosti za izvedbo individualne komasacije zemljišč in možnost

povračila določenih stroškov lastnikom. Poleg tega bodo v postopku priprave projekta skušali najti tehnične možnosti za vkope, nasipe in zasaditve, ki bodo obvoznico naredili čim bolj prijazno ljudem, so zapisali.

In kakšni postopki sledijo? Najprej bodo pripravili predlog OPPN obvoznice Vrba, sledi pridobivanje mnenj nosilcev urejanja prostora in zatem izdelava usklajenega predloga OPPN. Zadnji korak bo obravnavna in sprejem odloka na občinskem svetu, predvidoma konec oktobra. Takoj zatem naj bi steklo projektiranje in odkupi zemljišč. Gradnja obvoznice naj bi se začela leta 2020, po njej pa naj bi promet stekel leta 2021. Projekt naj bi stal 1,3 milijona evrov, gradnjo pa bo v celoti financirala Občina Žirovnica iz proračuna.

k

KOMENTAR
CVETO ZAPLOTNIK

Gozdarji skrbno načrtujejo, narava pa »seka« po svoje

Gozdnogospodarsko načrtovanje ima na Slovenskem zelo dolgo tradicijo, njegovi začetki segajo v sedemnajsto stoletje. Za prvi gozdnogospodarski načrt velja Flameckov načrt za tolminske gozdove z letnico 1771, za Pokljuko je bil prvi gozdarski načrt sestavljen 1837. leta, a se ni ohranil, na njegovi osnovi so 1886. leta izdelali nov načrt, ki pomeni začetek načrtnega gospodarjenja z gozdovi na tem območju. Prvo sistematično zbiranje podatkov oziroma prva gozdna inventura o gozdovih v Sloveniji je bila narejena 1947. leta, prvi desetletni načrt za vseh štirinajst gozdnogospodarskih območij, med njimi sta tudi kranjsko in blejsko, je za obdobje 1971–1980. Tovrstni desetletni načrti so pravo bogastvo podatkov o gozdovih: opisujejo stanje gozdov, analizirajo uspešnost preteklega gospodarjenja, določajo cilje in ukrepe za doseganje teh ciljev ... Če je bil v preteklosti skoraj edini cilj gospodarjenja z gozdovi pridobivanje lesa, v zadnjem obdobju vse bolj postajajo pomembne druge vloge gozdov – varovalna, biotska, vodovarstvena in rekreacijska.

Gozdarji v pripravo desetletnih načrtov za celotno gozdnogospodarsko območje pa tudi za manjše dele območja, to je za gozdnogospodarske enote, vložijo veliko časa in truda, načrte potlej tudi javno

razgrnejo in organizirajo javne obravnave, da lastniki gozdov in drugi uporabniki lahko dajo pripombe, na koncu jih sprejme vlada oziroma pristojni minister. A ob vsej koristnosti tovrstnih načrtov za gospodarjenje z gozdovi se v zadnjem času upravičeno pojavljajo razmišljanja o smiselnosti načrtovanja. Ob vse pogostejših žledolomih, snegolomih in vetrolomih, ki jim običajno sledi čezmerna razmnožitev lubadarja, se namreč dogaja, da gozdarji nekaj načrtujejo, narava pa »seka« po svoje oziroma mimo načrtov. Lep primer za to je gozdnogospodarska enota Notranji Bohinj. V enoti so za obdobje 2013–2022 načrtovali 117 tisoč kubičnih metrov poseka dreves, a so zaradi posledic naravnih ujm, predvsem pa napada lubadarja, načrtovani posek presegle že v petem letu izvajanja načrta. V blejski območni enoti zavoda za gozdove so lani začeli postopek za spremembo načrta, v katerem so možni desetletni posek zvišali na 233 tisoč kubičnih metrov, a še preden bodo postopek speljali do konca, bo verjetno ta količina že dosežena ali presežena. Doslej so namreč že posekali 220 tisoč »kubikov« drevoja, še 15 tisoč »kubikov« pa je odkazanega za posek. Podobno kot v Notranjem Bohinju je še v nekaterih enotah na Zgornjem Gorenjskem: posek »prehiteva« načrte.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Završ Zlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Završ Zlebir; stalni sodelavci: Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltetnik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Z majem okrnjen urnik družinskih zdravnikov

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana, Kranj – Nedavna pogajanja za Aneks št. 1 k Splošnemu dogovoru za leto 2019 so se zaključila z dogovorom vseh partnerjev razen Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), ki so sprejeli besedilo aneksa z ukrepi za reševanje obremenitev timov družinske medicine in pediatrije. ZZZS je na pogajanjih pojasnil, da nima mandata, da bi se o tem besedilu opredeljeval, ker o njem še ni odločal upravni odbor ZZZS. Čas v tem primeru ni zaveznik, Osnovno zdravstvo Gorenjske, kot je včeraj povedal direktor Jože Veternik, že pripravlja okrnjene urnike za ambulan

družinske medicine v Zdravstvenem domu (ZD) Kranj za mesec maj. V ZD Kranj je s prvim aprilom odpovedi dalo 23 družinskih zdravnikov od 34, zdaj jim teče odpovedni rok, z majem pa bodo nekateri koristili še lanske dopuste. »Računam, da bodo novi urniki pripravljani v torek, 23. aprila, dan zatem bomo na sestanku sklicali župane občin, ki jih pokriva ZD Kranj, takoj zatem pa bomo s spremenjenimi (okrnjenimi) urniki seznanili tudi širšo javnost,« je sporočil Veternik. Kot je znano, so zdravniki pripravljani preklicati odpovedi, če bodo odločevalci prisluhnili njihovim zahtevam.

Priznanje mladim upom

VILMA STANOVNIK

Kranj – Zavod Zavarovalnice Triglav za družbeno odgovorne aktivnosti Vse bo v redu in Zavarovalnica Triglav sta s pomočjo strokovne komisije že šestič zapored izbrala nadarjene posameznike, ki bodo prejeli finančna sredstva v okviru projekta Mladi upi. Med njimi so mladi talenti s področja športa, umetnosti, znanosti in parašporta, eno prejemnico pa je izbrala javnost prek spletnega glasovanja. To so: Jernej Slivnik, paraalpsko smučanje, Laura Unuk, standardni šah, Vita Lukan, športno plezanje, Eva Pepelnak, atletika, Alex Cisar, biatlon, Aleksandra Podgoršek, ritmična gimnastika, Ana Meta Dolinar, lingvistika, matematika

in logika, Mitja Suvajac, fizika, Sandra Rijavec, saksofon, Ana Gorjanc, klasična kitara, Leto Križanič Žorž, harfa, Luka Podlipnik, besedna umetnost in Katja Ferenc, flauta.

Cilj projekta Mladi upi je pomagati nadobudnim in perspektivnim osebam, ki že dosegajo vrhunske rezultate, vendar pa njihova kariera pot še ni profesionalizirana, zato se soočajo tudi s finančnimi izzivi. Sponzorskih sredstev še ne pridobivajo, vendar za svoj razvoj že potrebujejo nakup boljše opreme ali inštrumenta, udeležbo na pripravah ali tekmovanjih, študij in bivanje v tujini ter dodatne storitve, kot so fizioterapija, masaža ipd. Vse to je finančno breme, ki ga mora največkrat prevzeti družina.

Sofinancirali bodo ljubiteljsko kulturo

Tržič – Občina Tržič tudi letos podpira delovanje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti v znesku nekaj čez 72 tisoč evrov. Prejemniki sredstev so KD FS Karavanke, ZKO Tržič, Mladinsko gledališče Tržič, KUD Lom pod Storžičem, Pevsko društvo Zupan, Foto klub Tržič, KD Kruh Križe, KD Pihalni orkester Tržič, KUD Ampus, KUD Podljubelj, KD Svarun, KD Zali rovt, KUD Načeta paleta, KUD Leyli, KD sv. Janeza Krstnika Kovor, KD Jerbas, KD Ignacij Hladnik Tržič in KD tržiških likovnikov. Prejemniki sredstev so že podpisali pogodbe o sofinanciranju.

TERENSKA KRVODAJALSKA AKCIJA – APRIL 2019

Območno združenje Rdečega križa Kranj vas vabi, da se pridružite družini krvodajalcev in se udeležite **aprilske terenske krvodajalske akcije**, ki bo v

ČETRTEK, 25. APRILA 2019,

v prostorih Gasilsko reševalne službe Kranj, Bleiweisova c. 34 – nasproti AMZS Kranj. Odvzemi krvi bodo v času od 7.00 do 13.00.

RKS Območno združenje Kranj
Bleiweisova 16, 4000 Kranj
Tel.: 04 20 18 672

BREZPLAČNA OBLAVA

Razveselili so se knjig

Z donacijo Mohorjeve družbe v Celovcu je Osnovna šola Antona Janše iz Radovljice kupila knjige za šolsko knjižnico. Z glasbeno-literarno prireditvijo, na katero so povabili tudi avstrijsko veleposlanico Sigrid Berka, so se donatorjem zahvalili za dragoceno darilo.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Mohorjeva družba v Celovcu in urad zveznega kanclerja Avstrije sta v že 18. dobrodelni akciji Podarimo knjige v začetku leta slovenskim organizacijam podarila bone za knjige v skupni vrednosti petdeset tisoč evrov. Med prejemniki je tudi Osnovna šola Antona Janše Radovljica, kjer so prejšnji teden ob prevzetju knjig v vrednosti pet tisoč evrov pripravili dogodek s kulturnim programom.

»Branje je za otroke in odrasle izjemnega pomena – skozi knjige dobimo zgodbe in skozi zgodbe širimo svoje obzorje, bogatimo svojo domišljijo, širimo znanje in spoznavamo tudi lastne poglede na svet. Zato smo podarjenih knjig zelo veseli. Deželi Avstrija in Slovenija sta bili od nekdaj povezani. Če pogledamo skozi vrata naše šole, vidimo prelaz, prek katerega je nekoč potekala pot čez Karavanke iz Slovenije v Avstrijo in nazaj. Še naprej se bomo trudili, da bosta naroda, ki živita na obeh straneh Karavank, ostala povezana,« je poudarila ravnateljica Jelena Hrovat.

Slovesnosti so se udeležila tako predsednik Mohorjeve družbe iz Celovca Ivan Olip ter direktor Franz Kelih kot

Foto: Gorazd Kavčič

Veleposlanica Sigrid Berka (sedi v sredini) je skupaj s šolarji prelistala podarjene knjige.

avstrijska veleposlanica Sigrid Berka. »Veseli me, da lahko tokrat že tretjič zapored sodelujem v akciji Podarimo knjige,« je v lepi slovensčini zbrane nagovorila veleposlanica, ki poudarja, da je prav za manjšine posebnega pomena, da negujejo svoj jezik – branje je za to najboljše sredstvo. »Vesela sem, da so knjige v dobrih rokah, posebnost ker je med prejemniki prav Osnovna šola Antona Janše. Zadovoljna sem tudi, da odnosi med Avstrijo in Slovenijo s to akcijo postajajo še intenzivnejši,« je poudarila veleposlanica.

Kot poudarjajo organizatorji dobrodelne akcije

Podarimo knjige, najrazličnejše knjige bralcem pomagajo pri spoznavanju novega, drugačnega in so poleg tega tudi spodbuda za branje in razvijanje bralne kulture. V akciji, ki poteka že vse od leta 2002, je bilo doslej različnim slovenskim nevladnim organizacijam in ustanovam podarjenih več kot 53 tisoč izvodov knjig, je povedal predsednik Mohorjeve družbe v Celovcu Ivan Olip. »Mohorjeva družba je naš narod od nekdaj učila kulture in branja, ga kulturno oblikovala in ozaveščala. Že vse od nastanka 1853 je prva šola kulture in omike slovenskega naroda.« Kot

še pojasnjuje Olip, je akcija nadaljevanja poslanstva Mohorjeve družbe v Celovcu, saj bi z njo rada poudarila skrb za negovanje slovenske jezika in kulture med Slovenci doma in zunaj meja Slovenije.

Prireditve sta se udeležila tudi radovljiški župan Ciril Globočnik in direktorica knjižnice Božena Kolman Finžgar. Radovljičani so goste iz Mohorjeve družbe in avstrijsko veleposlanico popeljali tudi na ogled nove Knjižnice Antona Tomaža Linhartar Radovljica in v Begunje, kjer so posebej poudarili Muzej Avsenik in grad Kamen.

Prepogosti obiski gora v nevarnih razmerah

Minuli konec tedna so v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani potekali 22. Ažmanovi dnevi – simpozij urgentne in gorske medicine.

MAŠA LIKOSAR

Mojstrana – Dvainsvajseti Ažmanovi dnevi so v Mojstrano privabili številne strokovnjake na področju urgentne in gorske medicine. Dvodnevni program je ponudil predavanja, ki so bila razdeljena v osem tematskih sklopov, vsa pa so bila obarvana s specifično gorskega reševanja in nujne medicinske pomoči – kako najbolje in najhitreje oskrbeti ponesrečenca v zahtevnih gorskih terenih. Prvi dan so predavatelji, vseh skupaj jih je bilo kar 23 iz vrst zdravnikov, predstavili aktualno problematiko in primerjavo helikopterskega gorskega reševanja

in nujne medicinske pomoči v Sloveniji, Hrvaški in Avstriji. Sledilo je poučno predavanje o strelji, v sklopu katerega je dr. Eva Pogačar

zaupala osebno izkušnjo, ko jo je lansko leto udarila strela na Veliki planini. V zadnjem delu so obiskovalce seznanili z urgentno

diagnostiko v zahtevnih pogojih na terenu. Drugi dan so predstavili analgezijo na terenu in različne poti do istega cilja, v okviru memorialnega predavanja pa je dr. Iztok Tomazin, organizator simpozija, ki je gorski reševalec že 44 let, zaupal novosti in zanimivosti s svetovnega kongresa gorske, urgentne, višinske medicine in zasedanja IKAR. Po udaril je, da se ljudje še vedno prepogosto odločajo za obisk gora v nevarnih in nepredvidljivih razmerah.

Oba dneva so potekale tudi praktične in terenske delavnice, kjer so demonstrirali oživiljanje, oskrbo in transport pacientov, imobilizacijo ter osnove preventive in samoobrambe v primeru grozečega ali dejanskega nasilja nad ekipo NMP. V petek zvečer je Janez Dolžan pripravil še predavanje z naslovom Gora je včasih milostna o himalajski dramu na Makaluju. V soboto pa so ponudili vzpon po eni od mojstranskih ferat in voden ogled Slovenskega planinskega muzeja.

Eva Pogačar je predstavila osebno izkušnjo, ko jo je lani na Veliki planini udarila strela. / Foto: Primož Pičulin

Nagrajeno Podbreško potico bo pokusil tudi papež

Kraljica Festivala velikonočne potice je Podbreška potica Marije Štaut. Podbreške gospodinje bodo potico dale na okušanje jutri tudi v Kranju ob zaključku festivala keramike Kroginkrog, na velikonočno soboto pa bo šestnajst Podbreških potic podarjenih najvišjim predstavnikom Svetega sedeža.

SUZANA P. KOVAČIČ

Podbrezje, Otočec – V organizaciji Term Krka je večeraj na Gradu Otočec potekal tretji Festival velikonočne potice z dobrodelno noto, saj so vse razstavljene

potice po prireditvi ponudili po simbolični ceni, izkupiček pa bodo namenili družinam iz socialno šibkejšega lokalnega okolja. Strokovna komisija v sestavi prof. dr. Janez Bogataj, etnolog in avtor knjige

Potice iz Slovenije, mag. Marlena Skvarča, senzorična pokuševalka živil in Janja Strašek, svetovalka za zdravno prehrano v Termah Krka, je ocenila najboljše potice. Zmagovalka v konkurenci 54 potic je Podbreška

potica Marije Štaut z nadevom suhe tepke s suhimi jabolčnimi krlji. A tudi ostale podbreške gospodinje, ki so sodelovale na festivalu – Jana Aljančič, Bernarda Mihelič, Erna Mokorel in Ivanka Kne – so bile za znamenite potice odlično ocenjene. Naj spomnimo, da so bile podbreške gospodinje za Podbreško potico že lani nagrajene z več priznanji, najboljša med vsemi ocenjevanimi poticami pa je bila potica Irene Zupan, nadevana s suhimi jabolčnimi krlji.

Podbreško potico bodo jutri dopoldne lahko okušali obiskovalci zaključka festivala keramike Kroginkrog na Glavnem trgu v Kranju. Šestnajst potic pa bodo na velikonočno soboto podarili najvišjim predstavnikom Svetega sedeža in 13 visokim vatikanskim dostojanstvenikom (papežu Frančišku, zasluznemu papežu Benediktu XVI., kardinalu dr. Francu Rodetu ...), s katerimi

sodeluje Veleposlaništvo Republike Slovenije pri Svetem sedežu. Kot je pojasnil Jernej Jeglič iz Interesnega združenja Podbreška potica na nedavni novinarski konferenci v Kulturnem domu v Podbrezjah, bo vsaka potica vložena v posebno darilno škatlo in opremljena z oštevilčenim certifikatom.

V Podbreško potico, ki so jo prvič predstavili lani konec marca, je položene veliko ljubezni in pa recept, ki je malo drugačen, kot smo ga vajeni za potice. Recept ima lahko tri različne nadeve: suhe jabolčne krlje, suhe krlje hrušk viljamovk in suhe tepke s suhimi jabolčnimi krlji. Su-

Jeglič. Septembra so jo okušali tudi evropski poslanci v Strasbourgu.

Vsaka mojstrica mora pri peki upoštevati 17 osnovnih kriterijev, pečena mora biti v enotnih potičnicah iz žgane gline. Več kot sto Podbreških potic so že spekle certificirane mojstrice, z njo že postrežejo v nekaterih restavracijah. V trgovinah ta potica ni naprodaj, lahko pa se naroči. Prispevek zanjo je trideset evrov. Kot je znano, Kranj kandidira za evropsko prestolnico kulture 2025, članica projektne skupine Zala Orel je povedala, da v projekt kot primer povezovanja dobrih praks vključujejo tudi Podbreško potico.

Barbara Pogačnik in Veronika Aljančič, največkrat nagrajeni mojstrici peke Podbreške potice, in Jernej Jeglič na nedavni novinarski konferenci v Podbrezjah

Zmagovalka v konkurenci 54 potic na tretjem festivalu velikonočne potice je Podbreška potica Marije Štaut z nadevom suhe tepke s suhimi jabolčnimi krlji.

A tudi ostale podbreške gospodinje, ki so sodelovale na festivalu – Jana Aljančič, Bernarda Mihelič, Erna Mokorel in Ivanka Kne – so bile za znamenite potice odlično ocenjene.

rovine za nadeve prideluje in predeluje dvanajst podbreških kmetov (pirina moka, kravje mleko, surovo maslo, kislá smetana, kokošja jajca, gozdni med ...) in tudi sadjarstvo ima v Podbrezjah tradicijo. Mojstrice peke Podbreške potice so v letu dni osvojile številne nagrade, odlične ocene, pohvale, odzive doma in v tujini in njihovo potico predstavile na več prireditvah, kot je poudaril Jernej

Mojstrice peke potice pa ne mirujejo, zakopale so še v druge stare domače recepte z vizijo, kako bi lahko ponudile še kak drug okus. Veronika Aljančič preizkuša nadev z (razkošičenimi) suhimi slivami z orehovim jedrom v sredini, Barbara Pogačnik pa nadev iz suhih češenj. Podbreške gospodinje, kmetovalci in Kulturno društvo Tabor Podbrezje so povezani v Interesno združenje Podbreška potica.

Veliko več kot samo izposoja knjig

V Naklem so uradno odprli prenovljeno večjo krajevno knjižnico in prvo knjigobežnico v kraju. V knjižnici je zdaj tudi prostor za prebiranje revij in časopisov, na voljo so računalniki, otroški kotichek ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Knjižnica v Naklem je bila ustanovljena leta 1974, na sedanji lokaciji v večnamenskem objektu, v katerem je tudi občinska uprava, je od leta 2005. »Ker je primanjkovalo prostora, se je občinska uprava vsako leto bolj zajedala v knjižnico, ki je zato vse težje dihala. V letu 2018 je dokončno padla odločitev, da se knjižnica preseli v nove prostore, ki so se pridobili ob nadgradnji nad obstoječim objektom. Danes tako uradno odpiramo nove prostore, v katerih je knjižnica začela delovati 19. novembra lani, uporabno dovoljnejše pa je bilo pridobljeno prvega februarja letos,« je ob nedavnem uradnem odprtju povedal župan Občine Naklo Ivan Meglič.

»Knjižničarji se skupaj z vami veselimo čudovitega novega prostora in vam obljublamo, da bomo v okviru

svojih pristojnosti dostojno in skrbno razvijali knjižnico še naprej,« je dejala Breda Karun, direktorica Mestne knjižnice Kranj, pod katero spada Krajevna knjižnica Naklo. Karunova se je zahvalila tako Občini Naklo, ki je prepoznala velik pomen knjižnice za lokalno okolje in je podprla prenovno, ter tudi sodelavkam, da je projekt prenove potekal

po knjižničnih standardih. V njej ne poteka samo izposoja knjiga, ampak otroci lahko vsak teden v njej poslušajo pravljice, redni obiskovalci so tudi stanovanjci bližnjega doma upokojenec. V knjižnici je zdaj tudi prostor za udobno prebiranje revij in časopisov, na voljo so računalniki pa otroški kotichek ... »Okrepilo se je sodelovanje z vrtci in šolami in

zdaj vsi otroci, tudi tisti, katerih starši sicer ne obiskujejo knjižnice, spoznajo bogastvo znanja in domišljije, ki jim ga ponuja knjižnica,« je še poudarila Karunova in dodala, da ima velike zasluge za to, da Naklanci v knjižnico radi zahajajo, knjižničarka mag. Helena Krampl Nikač, ki svoje navdušenje nad branjem prenaša na vse generacije. Danes je članov knjižnice okrog 1200, to je 22 odstotkov prebivalcev občine Naklo, in število zadnji dve leti strmo narašča.

Pred večnamensko stavbo v Naklem pa je svetniška skupina DeSUS v sodelovanju z Društvom bibliotekarjev Gorenjske postavila še malo hišico knjigobežnico in kot je pojasnila Helena Krampl Nikač, je knjigobežnica polna zanimivih knjig, ki si jih vsakdo lahko izposodi in odnese domov, lahko pa tudi prinesete svoje knjige, za katere želite, da bi jih prebralo čim več bralcev.

Od leve: nakelski podžupan Drago Goričan, knjižničarka Helena Krampl Nikač in nakelski župan Ivan Meglič

O resoluciji in spremembi zemljiške politike

Kranj – Svet kranjske območne enote Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije bo danes, v petek, obravnaval resolucijo Naša hrana, podeželje in naravni viri po letu 2021 ter spremembe in dopolnitve zakonov s področja kmetijske zemljiške politike. Seje se bo udeležil tudi državni sekretar ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Jože Podgoršek.

Turistično društvo Mošnje vabi na

8. RAZSTAVO VELIKONOČNIH IZDELKOV ter VELIKONOČNE IGRE

V Kulturnem domu:

nedelja, 21. 4. 2019 - od 10.00 do 19.00
ponedeljek, 22. 4. 2019 - od 9.00 do 18.00

Pirhanje in fucanje:
nedelja, 21. 4. 2019 ob 15.00

Sprejeli rebalans proračuna

V Komendi so sprejeli rebalans proračuna, s katerim so zvišali sredstva za investicije v občini.

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – Komendski občinski svetniki so na zadnji seji po skrajšanem postopku sprejeli rebalans proračuna, ki so ga sicer potrdili že ob koncu prejšnjega mandata. Kot je povedala vodja občinskih financ Mira Crnkovič, je bil rebalans potreben zaradi uskladitve dohodkov z novim načinom financiranja primerne porabe. Povprečnina, ki se upošteva pri financiranju primerne porabe občin, namreč v letošnjem letu znaša 573,50 evra na občana, zaradi česar se dohodki proračuna povečujejo za slabih 130 tisoč evrov, skupaj z ostalimi nedavčnimi prihodki, ki so jih povišali glede na lansko realizacijo, pa za okoli 280 tisoč evrov. Predvideni dohodki po rebalansu so tako predvideni v višini nekaj manj kot 6,2 milijona evrov.

Načrtovane odhodke pa so povišali za dobrih 24 odstotkov in se tako z rebalansom zvišujejo s 5,8 na 7,3

milijona evrov. Zvišanje gre v največji meri na račun višjih sredstev za investicije, ki so jih iz slabega milijona zvišali na 1,8 milijona evrov.

Negativno razliko med prihodki in odhodki bodo financirali s prenosom nekaj manj kot 1,4 milijona evrov sredstev iz prejšnjega leta, odplačali pa bodo tudi 292 tisoč evrov dolgoročnega kredita. Prerazporedili so sredstva med režijskim obratom in občinsko upravo ter odprli nekaj novih proračunskih postavk. Med njimi je telovadnica pri moških enoti osnovne šole, za katero so že v prejšnjem mandatu obravnavali dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP), gradnjo pa načrtujejo v letih 2021 in 2022. Rebalans pa je bil po besedah Crnkovičeve potreben tudi zaradi zagotavljanja sredstev za izgradnjo kanalizacije na področjih, ki niso bila vključena v kohezivski projekt in ga v Komendi financirajo z lastnimi sredstvi.

Iščejo zobozdravnika in pediatra

ANA ŠUBIC

Železniki – Železnikarski občinski svetniki so na zadnji seji po hitrem postopku sprejeli odlok o predmetu in pogojih za podelitev koncesije za opravljanje javne službe na področju otroškega in šolskega zobozdravstva. Na podlagi odloka bo Občina Železniki v kratkem razpisala koncesijo, saj se zobozdravnica Vesna Šalkovič, ki obravnava

otroke in mladino, namerava konec julija upokožiti. V Železnikih si že dlje časa prizadevajo tudi, da bi v njihovem zdravstvenem domu pridobili pediatra. Župan Anton Luznar je na ministrstvu za zdravje izvedel, da lahko dobijo program pediatrije, če jim uspe njim zdravnika pediatra. Ker se zavedajo, da to ne bo enostavno, občina za pomoč pri iskanju pediatra prosi tudi občane.

Stadion bo razsvetljen

Kot vse kaže, bodo v kranjskem nogometnem prvoligašu Triglavu vendarle pričakali gradnjo razsvetljave, ki bo razveselila tudi atlete, saj bo poleg igrišča razsvetljena tudi atletska steza.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Po dolgi polemiki so kranjski mestni svetniki na seji minulo sredo prižgali zeleno luč za nadaljevanje postopka za izgradnjo razsvetljave nogometnega in atletskega stadiona. Veliko pozornost in pomisleke svetnikov je vzbudil že podatek v gradivu, da je vrednost tega projekta iz leta 2016, ko je bil ocenjen na okoli šeststo tisoč evrov, poskočila na kar 1,2 milijona evrov. Tako je svetnica Tanja Graonja Krstev (Zoran za Kranj) opozorila, da je treba dobiti odgovor, zakaj takšna podražitev, in da je treba poiskati različne vire financiranja. Tako ona kot večina ostalih svetnikov so se strinjali, da je prav, da tudi kranjski prvoligaši dobijo pogoje, kakršne imajo z možnostjo razsvetljave vsi ostali sloven-

Nogometaši Triglava bodo tekme lahko igrali tudi pod reflektorji. /Foto:Tina Dokl

na področju športne infrastrukture, saj se bodo svetniki tako lažje odločali, katero investicijo bodo podprli.

»Maja zapade gradbeno dovoljenje za razsvetlavo, zato smo sklenili, da projekt

znanost in šport, prav tako ima razpis Nogometna zveza Slovenije, zato računamo tudi na njihov denar.« je pojasnil župan Matjaž Rakovec in dodal, da bodo skušali investicijo z gradnjo kvalitetnih lednih luči poceniti in jo zaključiti drugo leto, ko Nogometni klub Triglav praznuje jubilej. »Zelo sem vesel, da so svetniki razumeli potrebe, ki jih imamo tako nogometaši kot atleti. Z razsvetlavo se bodo povečale možnosti za treninge, pa tudi za rekreacijo,« je povedal predsednik Nogometnega kluba Triglav Beno Fekonja.

Svetnika in nekdanjega kranjskega župana

Boštjana Trilarja je ob dolgi in burni polemiki o razsvetljavi zmotil zlasti podatek, da bo denar za razsvetlavo prerezporejen iz proračunske postavke za rekonstrukcijo Savske ceste, ki naj bi pomenila uvod v pripravo gradnje nove stanovanjske soseske Ob Savi, kjer naj bi Stanovanjski sklad Republike Slovenije zgradil okoli dvesto novih stanovanj, namenjenih zlasti mladim, zato je predlagal, da tega projekta ne opustijo, s čimer so se svetniki strinjali in sprejeli dodaten sklep, da bo projekt vključen v osnutek proračunu za prihodnje leto.

Svetniki so podprli tudi predlog za prerazporeditev denarja za gradnjo vrtca v Bitnjah, začetek postopkov za gradnjo novega doma upokoencev na Zlatem polju in nadgradnjo prostorov za izvajanje preventivnih programov v OZG Kranj.

ski prvoligaši, svetnica Irena Dolenc (NSI – Nova Slovenija – krščanski demokrati) pa je županu predlagala, da pripravi seznam prioritet

skušamo čim prej nadaljevati in se gradnja začne. Imamo možnost pridobiti nepovratna sredstva iz razpisa na ministrstvu za izobraževanje,

Menjave v svetu zavoda

Cerkljanski svetniki so zamenjali predstavnike ustanoviteljice Sveta Zavoda za turizem Cerklje. Opozicijski svetniki menijo, da gre za politično kadrovanje, župan Franc Čebulj, ki je predlagal zamenjavo, pa trdi, da je zavod slabo deloval, svet zavoda pa ni dobro opravljal svojih nalog.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Svet Zavoda za turizem Cerklje šteje pet članov, poleg predstavnika delavcev in zainteresirane javnosti so v svetu zavoda tudi trije predstavniki ustanoviteljice, torej občine. Od septembra 2017 so bili to Anton Kopitar ter svetnika Marko Bolka in Luka Štumberger, ki je bil tudi predsednik sveta zavoda. Na predlog župana Franca Čebulja pa je komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja občinskemu svetu predlagala, naj vse tri predstavnike občine odpokličejo, nadomestijo pa jih Stanislava Rozman, Jure Narobe in Miha Zevnik, vsi trije sicer svetniki širše županove koalicije v občinskem svetu. Župan je odločitev

pojasnil s slabšim delovanjem zavoda v lanskem letu. Med glavnimi razlogi, ki jih navajajo v poročilu komisije, je manjše število obiskovalcev spletne strani, ter turistično informativne točke in trgovine, stagnacijo števila vodenj skupin turistov z lokalnimi vodniki ter stagnacija prireditev in visoki organizacijski stroški za njihovo izvedbo. Med očitki svetu zavoda pa sta bila nestrokovnost in neizvrševanje pristojnosti glede spremljanja izvrševanja letnega programa dela in finančnega načrta zavoda.

Vse očitke je ostro zavrnil Luka Štumberger, ki je poudaril, da je svet zavoda v tej sestavi deloval transparentno in je bil eden od najaktivnejših, njihove seje pa so bile ves čas odprte tudi za

javnost, kar ne velja za nekatere druge svete zavoda, zato očitki o neobveščeni ne zdržijo. Opozoril je tudi, da je treba razlikovati med odgovornostmi članov sveta in odgovornostmi, ki jih ima direktor zavoda, ki je od lani Tomaž Tolar. Prav pod njegovim vodstvom je zavod lani pridobil slabih 77 tisoč evrov evropskih sredstev za digitalizacijo. Obisk spletne strani je bil resda manjši, pravi Štumberger, a zavod je v tem času povečal aktivnosti na družbenih omrežjih. Štumberger je zavrnil tudi očitke o stagnaciji dogodkov in visokih stroških organizacije, in poudaril, da so v Cerkljah lani zabeležili 19 odstotkov več nočitev kot leta 2017, kar je devet odstotnih točk več od slovenskega povprečja. V Cerkljah so

zabeležili nekaj manj kot 84 tisoč nočitev. To pa je najpomembnejši kazalec stanja turizma, je povedal Štumberger, ki meni, da je porast prav posledica usmerjanja v digitalizacijo, medtem ko ga Čebulj pripisuje predvsem povečanim aktivnostim v letališki poslovni coni.

»V sedanjih sestavi sveta zavoda pa smo izbrali dobrega kandidata in uspešnega menedžerja na tem področju in sestavili dober program, ki ste ga potrdili tudi vi, župan,« je povedal Marko Bolka in dodal: »Bolj korektno bi bilo, če bi naravnost povedali, da gre za politično odločitev, ne pa da se sklicujete na nestrokovnost.«

Stanje turizma v Cerkljah pa je povzel svetnik Luka Jezeršek, sicer eden od soustanoviteljev uspešnega družinskega podjetja Jezeršek gostinstvo: »Žalosti me, da se danes o turizmu pogovarjamo na takšen način, če bomo tako nadaljevali, ne bomo prišli daleč. Stopimo korak nazaj in se vprašajmo, ali si turizma v Cerkljah sploh želimo – in če da, kakšnega.«

OBČINA RADOVLJICA

OBVESTILO

O OBJAVI JAVNE DRAŽBE ZA PRODAJO ZEMLJIŠČ NA OBMOČJU GRAMOZNICE GRABEN V RADOVLJICI

Občina Radovljica obvešča, da je na spletni strani www.radovljica.si objavila javno dražbo za prodajo kompleksa zemljišč na območju gramoznice Graben, namenjenega proizvodni dejavnosti. Na prodaj je 57.479 m² komunalno neopremljenega zemljišča po izključni ceni 1.465.714,50 EUR.

Javna dražba bo 30. 5. 2019 v prostorih Občine Radovljica (Gorenjska c. 19, Radovljica). Vsi pogoji sodelovanja so navedeni v objavi javne dražbe na spletnih straneh.

Obletnica Knjižnice Medvode

Knjižnica Medvode je praznovala deset let, odkar se je podala na samostojno pot. Prej je bila del Knjižnice Šiška. V desetih letih je zabeležila skoraj 1,9 milijona obiskovalcev.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – V Knjižnici Medvode so s prireditvijo, obogateno s kulturnim programom, obeležili deset let svojega delovanja. Zbrane je pozdravil Igor Podbrežnik, direktor Knjižnice Medvode, slavnostni govornik pa je bil župan Medvod Nejc Smole.

Knjižnica Medvode je na samostojni poti deset let, njena zgodovina pa je precej daljša. Vrsto let je bila del Knjižnice Šiška, in sicer od maja 1968 pa vse do zadnjega dne v marcu leta 2009. Njena knjižnična povest pa sega v leto 1945, ko jo je kot Ljudsko knjižnico Medvode ustanovilo takratno Delavsko prosvetno društvo Svoboda. »Zahvala vsem, ki ste v preteklosti botrovali načrtovanju, gradnji, prvim začetkom poslovanja knjižnice na sotočju, življenju in osamosvajanju knjižnice. Za vsemi temi dejanji stojijo ljudje in primki, ki so z zlatimi črkami zapisani v novejši zgodovini občine Medvode. Bili so vsekakor ljudje, ki so razumeli znamenja tistega časa v prvih letih samostojne države. Tako je nastalo kulturno središče nove Občine Medvode, na katero se sedaj navezuje še preostala infrastruktura bodočega mestnega središča,« je

Zbrane je nagovoril tudi direktor Knjižnice Medvode mag. Igor Podbrežnik. / Foto: Primož Pižulin

povedal direktor Knjižnice Medvode mag. Igor Podbrežnik in nadaljeval: »Tudi sedanja situacija kaže, da lahko zaposleni in ustanovitelji, lokalna skupnost in javni zavod s posebnim poslanstvom, posamezniki in knjižničarji odlično sodelujemo in skupaj izpolnimo ne samo to, kar zakon zahteva od splošne knjižnice, pač pa tudi to, kar pričakuje lokalna skupnost in tudi mnogi posamezniki, ki pridejo v našo knjižnico. Vsak evro, ki ga občina vložijo v knjižnico, se štirikrat povrne v obliki koristi, ki jih

posamezniki in skupnost prejmejo od knjižnice.«

Knjižnica Medvode je dobro obiskana, kar potrjujejo tudi številke. V desetih letih je temeljno knjižnično zbirko obogatilo 48.060 novih izvodov gradiva, na dan prireditve se je obiskovalcem s knjižničnih polic ponujalo 88 tisoč enot najrazličnejšega gradiva, na 2.095 prireditvah se je zvrstilo 46.650 obiskovalcev, v čitalnici je 144.121 bralcev prebralo dnevno časopisje, spletno stran knjižnice je raziskovalo 453.350 uporabnikov, zabeleženih je bilo

674.019 potegov s knjižnično izkaznico, v desetih letih se je v njej zvrstilo skoraj 1,9 milijona obiskovalcev, izposodili so si 3.055.225 knjig, revij, CD-jev, DVD-jev, igrač, vseh transakcij z gradivom pa je bilo 4.740.730. »V času priprav na praznovanje obletnice smo raziskovali zadovoljstvo uporabnikov storitev v naši knjižnici. Rezultati anketiranja so vzpodbudni, saj je več kot devetdeset odstotkov vprašanih zadovoljnih ali zelo zadovoljnih z našimi storitvami,« je še dejal Podbrežnik.

Znova predvajanje sej

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Medvoški občinski svetniki so na seji konec marca sprejeli spremenjen Predlog Poslovnika Občinskega sveta Občine Medvode, ki natančno opredeljuje tudi snemanje in predvajanje sej v odnosu do varstva zasebnosti.

Občina je namreč pred časom od informacijskega pooblaščenca prejela zapisnik o ogledu spletnih strani in zavarovanju dokazov, s katerim je državna nadzornica za varstvo osebnih podatkov opozorila na neustrezno oziroma nezadostno

pravno podlago za snemanje in predvajanje sej občinskega sveta. Ker na občini želijo še naprej zagotavljati javnost dela občinskega sveta tudi s snemanjem in javno objavo sej sveta, so pristopili k pripravi sprememb poslovnika. Poleg tega je bilo v času uporabe poslovnika pri delu ugotovljeno, da so potrebne še nekatere spremembe oziroma dopolnitve, ki bi omogočile lažje delovanje sveta. Vse spremembe so bile sprejete in tako pravnih zadržkov, da seje medvoškega občinskega sveta v prihodnje ne bi bile snemane in predvajane, ni več.

Dobro jutro, Šenčur

Šenčur – V petkovi oddaji RTV Slovenija Dobro jutro so gledalci spoznali Šenčur in njegovo okolico, tamkajšnje kulinariko, etnološke značilnosti in številna društva. Pred spomenikom cesarici Mariji Tereziji, ki je pred stoletji zaukazala saditi krompir in je s tem odpravila lakoto tudi na Kranjskem, so nastopili Jurjevi godci in z razglasom o sajenju krompirja član Folklornega društva Šenčur. Na stojnicah se je predstavilo več domačih pridelovalcev, manjkal ni niti pražen krompir niti torta Šenčurjanka iz testa na krompirjevi osnovi. S krompirjem, po katerem slovi Šenčur z okolico, pa postrežejo tudi ob godli, tradicionalni jedi, ki jo je v oddaji kuhala Zalka Jovanovič. Gledalcem so predstavili tudi pester kulturni utrip kraja, znanega kot krompirjeva dežela. Z oddajo Dobro jutro so sicer začeli niz prireditev ob letošnjem občinskem prazniku.

Foto: Tina Doki

Pred spomenikom Mariji Tereziji so posneli prispevek o cesaričinem razglasu o obveznem sajenju krompirja.

Med mašo dobili opozorila redarja

Po maši v Selcih je nekaj vernikov razburilo opozorilo občinskega redarstva zaradi napačno parkiranih vozil. Pustili so jih na pločniku, kar je tam že ustaljena praksa. Redar je ukrepal zaradi prijave občana.

ANA ŠUBIC

Železniki – Celu uro so se železnikarski občinski svetniki na zadnji seji ukvarjali z delom medobčinskega inšpektorata in redarstva (MIR) v njihovi občini. Potem ko je vodja MIR občin Bled, Bohinj in Železniki Primož Lah predstavil poročilo za lansko leto, se je razvila živahna razprava, v kateri so precej pozornosti posvetili problematiki parkiranja med mašo v Selcih. Ko je parkirišče pred župniščem zasedeno, krajan parkirajo na pločniku proti pokopališču, v njihovo dolgoletno navado pa je po eni od nedeljskih maš posegel občinski redar, kar je povzročilo precej nejevolje.

»Spoštujem vaše delo, ko se pa pojavi lepljenje listkov

med mašami, pa to razumemo kot provokacijo s strani redarstva,« je dejal svetnik Janez Thaler in poudaril, da je bil omenjeni pločnik zgrajen v širši obliki in z izvozi na cesto prav zato, da lahko na njem po potrebi tudi parkirajo. Domačini se, tako Thaler, ne strinjajo, da skuša redarstvo sedaj to spremeniti, pač pa bi moralo biti parkiranje tam še naprej dopuščeeno. Tudi po mnenju svetnice Branke Krek Petrina bi redarji v takih primerih morali biti bolj prilagodljivi: »Če se bo to nadaljevalo, bo veliko hude krvi.«

Vodja MIR Primož Lah je odvrnil, da takšno parkiranje očitno ne ustreza vsem, saj je redar ukrepal prav na podlagi prijave občana. »Ugotovil je, da so vozila

parkirana na pločniku in da ni nobene signalizacije, ki to dovoljuje,« je pojasnil Lah in dodal, da je redar v taki situaciji dolžan ukrepati in da je uporabil najmilejši ukrep. »Lastniki treh vozil so dobili pisna opozorila, in ne obvestila o prekršku, pri čemer sta bili prazni parkirišči pri pokopališču in šoli,« je razložil in dodal, da so že prej opozorili župnika in občino, naj ta problem rešijo. A postavitev signalizacije, ki bi na omenjenem pločniku dovoljevala parkiranje, bo težko izvedljiva. Župan Anton Luznar je povedal, da je to problematiko že predstavil direkciji za infrastrukturo, saj gre za pločnik ob državni cesti, a so možnost, da bi na njem uradno dovolili parkiranje, zavrnil.

Več svetnikov se je obregnilo tudi ob merjenje hitrosti vožnje oz. pogosto postavljanje radarja na po njihovem neprimerne lokacije blizu izvozov iz naselij. Lah je odvrnil, da radar meri hitrost v smeri naselij, lokacije pa da izbirajo na podlagi pobud občanov. Tudi meritve Na plavžu, kjer je omejitve trideset kilometrov na uro, naj bi predlagala občanka. Zatrnil je, da njihov namen ni polnjenje občinskega proračuna, pač pa je prekoračitev hitrosti velik problem: »Čeprav veste, da se radar pojavlja na petih lokacijah in celo kdaj, kršitev ni manj, ampak jih je več in težje so.« Lani so v občini Železniki evidencialno kar 734 prehitrih voznikov, predlani pa 268.

Zgornje Bitnje 1, Žabnica
www.gitas.si

Iščemo novega sodelavca za delovno mesto:
SERVISER ČISTILNE IN OGREVALNE OPREME (m/ž)

Opis delovnega mesta:
popravila, čiščenje in montaža, prepoznavanje in odprava napak, nudenje tehnične podpore strankam.

Pričakujemo:
zaključena šola tehnične smeri s področja elektronike, mehatronike ali strojništva, poznavanje osnov strojnega vzdrževanja, elektronike, spretnost, natančnost, vestnost, pripravljenost na terensko delo, vozniški izpit kategorije B, tekoče sporazumevanje v slovenskem jeziku.

Nudimo:
možnost redne, dolgoročne zaposlitve, urnik dela dopoldan, urejeno in stimulatívno delovno okolje, široke možnosti za strokovno in osebno rast.

Zainteresirane kandidate, ki izpolnjujejo pogoje, vabimo, da oddajo svojo prijavo z opisom dosedanjih izkušenj po pošti, po e-pošti: brane.hrvin@gmail.com ali pokličejo za razgovor na GSM: 041/624-331 g. Brane Hrvatin.

BLAGOVNA ZNAMKA S ŠKOFJELOŠKEGA V NOVI PODOBI

V okviru projekta **Marejne – Vzpostavitev promocijsko-prodajnih omar (marejn) s kakovostnimi izdelki Škofjeloškega kot turističnimi spominki na turistično zanimivih točkah**, ki je potekal od 1. 1. 2018 do konca aprila 2019, so projektni partnerji v sodelovanju s ponudniki **nadgradili podobo** blagovnih znamk Babica Jerca in Dedek Jaka – Naravni izdelki iz škofjeloških hribov **ter vzpostavili novo ponudbo izdelkov**, ki se predstavlja na sedmih turistično zanimivih točkah – v šestih gostilnah in na Dvorcu Visoko. Nova ponudba je zapakirana v poenotenih kozarčkih, steklenicah in vrečkah manjših velikosti, z oblikovno dodelanimi označevalnimi nalepkami, kartončki oz. obešankami in je primerna kot ponudba turističnih spominkov in daril.

Kakšna je ponudba v marejnah?

V promocijsko-prodajnih omarah (marejnah), ki so postavljene v **Gostišču Pri Županu, Gostilni Pr' Sedmic, Gostilni Na Vidmu, Gostilni pri Boštjanu, Gostišču pri Zalogarju, v Gostišču Tolc** in na **Dvorcu Visoko**, se predstavlja praktično celotna ponudba, ki se trži znotraj znamk, in sicer pekovski izdelki, testenine, jušni rezanci, mlevski izdelki, olje, zeliščni izdelki, izdelki iz sadja in zelenjave, izdelki iz mleka, alkoholne pijače, naravni kozmetični izdelki in rokodelski izdelki. Se pa raznolikost ponudbe med posameznimi gostinci razlikuje.

Kdo je sodeloval pri izvedbi projekta?

Projekt je vodila **Razvojna agencija Sora**, partnerji pa so bili Kmetijsko gozdarski zavod Kranj, Društvo za razvoj podeželja Resje, Gostišče Pri Županu, Gostilna Pr' Sedmic, Gostilna Na Vidmu, Gostilna pri Boštjanu, Gostišče pri Zalogarju in Gostišče Tolc.

Kakšne aktivnosti ste izvedli?

V lanskem letu so bile aktivnosti usmerjene predvsem na **delo s ponudniki**, tako potencialnimi novimi kot tudi obstoječimi uporabniki blagovnih znamk, izvedena so bila izobraževanja, strokovna srečanja, svetovanja, poudarek je bil na razvoju **nove celostne podobe blagovnih znamk, celostne podobe novih prodajnih mest in vzpostavitvi novih embalaž** z nadgradnjo nekaterih obstoječih. Na sedem lokacij smo postavili tudi promocijsko-prodajne omare, ki jih imenujemo marejne, in jih založili z novimi izdelki. Teh izdelkov je nekaj več kot sto, trenutno pa jih zagotavlja 17 ponudnikov. 17 je tistih, ki se predstavljajo v marejnah, sicer pa je v skladu s podatki v registru blagovnih znamk trenutno petdeset ponudnikov blagovne znamke s skupno 507 izdelki.

V drugi fazi projekta, ki je potekal konec lanskega leta in se v aprilu zaključuje, pa so bile aktivnosti usmerjene predvsem v **promocije nove ponudbe in novih prodajnih mest**. Izdelane so nove spletne strani, promocijska zloženka, letaki, nova ponudba se je predstavljala na večjih turističnih sejmih, objavljenih je bilo več promocijskih člankov v lokalnih medijih, gostinci izvajajo tudi promocijsko-degustacijske dogodke, kjer se predstavljajo tako ponudniki kot nova ponudba izdelkov. Poleg tega pa je nova ponudba, ki jo predstavljajo posamezni gostinci, vključena tudi v širšo turistično ponudbo območja.

Kar se tiče nove celostne podobe znamk – se ta pojavlja samo v omarah ali tudi na drugih prodajnih mestih?

Izdelki z novo celostno podobo in novim logotipom oz. imenom **Babica in Dedek, naravni izdelki iz škofjeloških hribov**, so trenutno res najštevilneje zastopani v

marejnah, vendar bomo nov logotip postopoma dodali tudi vsem ostalim izdelkom blagovne znamke, ki se pojavljajo v trgovinah, na tržnicah, prireditvah ...

Na Razvojni agenciji Sora že več kot deset let delate na blagovni znamki Babica in Dedek. Lahko kaj več o tem?

V letu 2000 sta bili na Uradu za intelektualno lastnino po konstruktivnem delu koordinacijske skupine za razvoj podeželja in v skladu z uresničevanjem ciljev različnih razvojnih programov registrirani blagovni znamki Dedek Jaka in Babica Jerca – Naravni izdelki iz škofjeloških hribov. Blagovni znamki sta bili namreč glavni rezultat oz. zaključek sistematičnega dela več institucij z ljudmi na terenu, ki smo jim pomagali do izpolnjevanja pogojev za registracijo dejavnosti, razvoja izdelkov in doseganja kvalitete letih. Ponudniki se namreč strinjajo, da jim je prav blagovna znamka pomagala vstopiti na trg in narediti njihovo ponudbo prepoznavnejšo. Prva leta se je v znamki vključilo tudi do 15 ponudnikov letno, zadnjih nekaj let je ta številka manjša (tri do sedem novih ponudnikov), se pa stalno povečuje obseg izdelkov znotraj blagovnih znamk. Nekaj ponudnikov je v 18 letih že prenehalo z dejavnostjo ali so dejavnost omejili, veseli pa nas, da ponudniki s Škofjeloškega še vedno prepoznavajo prednosti, ki jim jih znamka nudi, in da z veseljem poudarjajo **kvaliteto in lokalni izvor svojih izdelkov**, kar je ključno za vključitev oz. promocijo in trženje izdelkov pod blagovno znamko.

Pogoji, ki jih mora izdelek izpolnjevati, da se lahko vključi v znamko, pa so:

- izdelek mora biti pridelan/izdelan na območju občin Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri,
- osnovna surovina za izdelavo posameznega izdelka mora izhajati iz tega

območja, razen izjemoma, če je izdelek možno šteti kot tradicionalen in že v preteklosti ni bil vezan na surovino s tega območja (npr. pekovski izdelki),

- osnovna surovina mora biti pridelana na tradicionalen ali ekološki način,
- uporabnik znamke lahko osnovno surovino dokupi, vendar le na škofjeloškem območju oz. mora biti le-ta po načinu pridelave in kvalitete enaka uporabnikovi,
- predelava (kisanje, sušenje ...) lahko sicer poteka izven tega območja, vendar mora ponudnik zagotavljati surovino s tega območja,
- izdelek mora na senzoričnih ocenjevanjih izdelkov (BC Naklo, Biotehniška fakulteta) dosegati ustrežno kvaliteto po pravilnikih, ki jih sprejme strokovna komisija za posamezen izdelčni splet (najmanj bronasto priznanje),
- za trženje izdelka morajo biti izpolnjeni vsi sanitarno-veterinarski predpisi in ukrepi glede zagotavljanja varne hrane, kar pomeni, da morajo imeti vsi ponudniki, ki tržijo pod znamko, registrirane dopolnilne dejavnosti, s.p.-je, osebno dopolnilno delo ...

Razvojna agencija Sora je lastnik blagovne znamke in preko različnih projektov, ki se izvajajo ob podpori občinskih, nacionalnih in evropskih sredstev izvaja različne aktivnosti za razvoj in promocijo blagovne znamke ter njene ponudbe, obenem predstavlja svetovalno podporo za manjše lokalne ponudnike izdelkov s tega območja.

Predvidoma v maju bo agencija objavila **Javno povabilo za vključitev novih izdelkov v blagovno znamko Babica in Dedek, naravni izdelki iz škofjeloških hribov** in s tem tudi ponudila možnost za trženje pod znakom kakovosti in lokalnega izvora oz. predstavitev v marejnah lokalnih gostiln.

Priprava: Kristina Miklavčič, Razvojna agencija Sora

Nova ponudba izdelkov blagovnih znamk v marejnah Foto: Tomaž Bradeško

LOKALNI IZDELKI KOT TURISTIČNI SPOMINKI

Na sedmih lokacijah na širšem škofjeloškem območju je v posebnih promocijsko-prodajnih omarah, imenovanih marejne, mogoče najti kakovostne izdelke ponudnikov s Škofjeloškega. Gre za izdelke, ki jih ponujajo pod blagovno znamko Babica in Dedek, naravni izdelki iz škofjeloških hribov, pri kateri so na Razvojni agenciji Sora v sodelovanju s partnerji po osemnajstih letih osvežili logotip in poskrbeli za novo celostno podobo. V sklopu tega so potem tudi vzpostavili novo ponudbo izdelkov v izbranih embalažah, ki jih zdaj ponujajo kot turistične spominke. Za sodelovanje se je ta čas odločilo sedemnajst ponudnikov od skupno petdeset v blagovni znamki, ki jih je oziroma jih v prihodnje še bo mogoče dobiti **na sedmih turistično zanimivih lokacijah**, in sicer v Gostišču Pri Županu v Žireh, Gostilni Pr' Sedmic v Gorenji vasi, Gostilni Na Vidmu v Poljanah, Dvorcu Visoko, Gostilni pri Boštjanu na Križni Gori, Gostišču pri Zalagarju v Dolenji vasi in v Gostišču Tolc v Spodnji Sorici. Turisti in drugi obiskovalci bodo imeli na teh lokacijah možnost kupiti lep in uporaben turistični spominek s pridihom tradicije, izbrani izdelki pa so lahko tudi izvirna darila za prijatelje ali poslovne partnerje.

Obogatitev ponudbe

Z izdelki višje kakovosti v marejnih so tako gostinci obogatili svojo ponudbo, obenem pa so s tem ponudnikom z okoliških kmetij omogočili dodatno promocijo in podporo pri prodaji njihovih izdelkov. Pri postavitvi marejne v svoji gostilni po besedah **Tatjane Kovič iz Gostilne Pr' Sedmic** niso veliko oklevali. »Verjamem, da ti ponudniki delajo pošteno in s srcem, zato so njihovi izdelki za stopnico ali dve na višji ravni, kot so izdelki na policah običajnih trgovin.« Ponudbo v svoji marejni še oblikujejo, saj za zdaj še »tipajo«, kaj bi bilo za goste najbolj zanimivo. »Poskusili smo že recimo tudi s piškoti, a se je izkazalo, da imajo prekratek rok uporabe, zato to za nas ni tako zanimivo,« je razložila Tatjana Kovič in dodala, da je tako pri izbiri izdelkov pozorna predvsem na to, da imajo čim daljši rok uporabe in da obstaja zanimanje njihovih gostov za te izdelke, saj nima smisla, da so zgolj sami sebi namen in torej ostajajo na policah. »Smo pa kljub temu dodali tudi nekaj izdelkov, ki služijo bolj za promocijo in v

informacijo, kje jih je mogoče kupiti,« je pojasnila in dodala, da se mnogi ustavijo pri marejni in pregledajo ponudbo. Kot opazja, so za njihove goste zanimive zlasti marmelade in žganice. »To je lahko lepo darilo, če se recimo po kosilu pri nas odpravijo še na obisk k prijateljem ali znancem.« Drugo nedeljo v aprilu so pripravili tudi degustacijo izdelkov, ki jih ponujajo v marejni. Gostje so lahko poskusili **sir s kmetije Pr' Petelin, grozdni sok s peso Petre Dolenc, s kmetije Martinuc pa so v pokušino ponudili tri vrste žganic in marmelade.**

Jožica in Boštjan Bernik iz Gostilne pri Boštjanu na Križni Gori opazata, da ljudje vse bolj povprašujejo po domači, tudi ekološko pridelani hrani in izdelkih lokalnih proizvajalcev. »Temu zato namenimo poudarek tudi v naši kuhinji, zato povečujemo vrt in rastlinjak, prihodnji teden bo na krožnikih že naša solata in druga zelenjava,« je razložila Jožica Bernik in dodala, da sicer vse surovine pridobijo iz bližnje okolice. Postavitev marejne je bila tako samo nadgradnja tega, kar že tako ali tako ponujajo v svoji gostilni. Obenem pa Jožica in Boštjan Bernik v tem vidita tudi priložnost za pomoč mladim gospodarjem na kmetijah. »Mnogo jih pozna in vidiva, koliko truda in ročnega dela vložijo v svoje izdelke. Ti so zato res kakovostni, gre za resnično butično ponudbo, ki je ne boste našli kjerkoli.« Z zadovoljstvom ugotavljata, da sta v nekaj mesecih, kar so postavili marejno, prodala že tudi precej volnenih izdelkov, za katere sta mislila, da bodo bolj za okras in po njih niti ne bo povpraševanja. »A tuji so bili zelo navdušeni nad temi izdelki.« Za domače goste pa so bili po njenem opažanju najbolj zanimivi siri in vložene paprike, ki sta jih takoj prodala, Jožica Bernik se trudi goste navdušiti tudi za domače kaše. »Je pa res, da imamo omaro postavljeno šele nekaj mesecev in po mojih dosedanjih izkušnjah ljudje potrebujejo nekaj časa, da se navadijo,« v uspeh marejn verjame Jožica Bernik.

Gostu ponudijo delček lokalnega okolja

Tudi ponudba **Gostišča Tolc v Sorici**, ki bo v kratkem odprlo svoja vrata, temelji na sezonski izbiri sestavin lokalnih dobaviteljev in velikem deležu lastnih proizvodov. Ta čas so izdelki iz marejne

na voljo le turistom, ki prenočujejo pri njih, v roku enega meseca pa jo bodo postavili na vidno mesto v gostilni, je poudaril **Primož Pintar iz Gostišča Tolc**. »To se namreč idealno ujema z našo zgodbo, pri kateri upoštevamo načelo: lokalno domače, malo drugače.« Njihovi gostje so po njegovih besedah že zdaj navdušeni, ko lahko ob odhodu domov odnesejo s sabo tudi delček lokalnega okolja. »Boljšega darila si ne moremo predstavljati.« Potem ko bodo marejno predstavili v gostilno, pa verjame, da bo lahko zaživela tudi kot specializirana trgovinica za domačine. Pri izbiri izdelkov za marejno niso prav nič izbirčni. »Vzamemo vse, kar nam ponudijo, od pletenih izdelkov do naravnih mil ter marmelad in žganic.« Dobro založena z različnimi izdelki je tudi marejna v **Gostišču pri Zalagarju v Dolenji vasi**. »Zdi se mi prav, da na ta način spodbudimo prodajo lokalnih izdelkov in prispevamo k večji prepoznavnosti našega okolja,« je poudaril **Janez Košmelj**. Ugotavlja, da si turisti želijo s seboj odnesti kaj avtentičnega, in izdelki v marejnih vsekakor pritegnejo njihovo pozornost. »Omaro smo sicer postavili jeseni, torej po koncu poletne turistične sezone, ko nas obišče največ turistov, a kljub temu si je že marsikateri turist, ki je prenočil pri nas ali se ustavi na kosilu, s seboj vzel kakšen izdelek iz marejne.« Zato verjame, da bo od maja naprej, ko se začne prava turistična sezona, tudi prodaja še bolj stekla.

Zelo širok nabor izdelkov nameravajo ponuditi tudi v **Gostilni Na Vidmu v Poljanah**, kjer so že zdaj v svoj program uvrstili marmelade, žganice, testenine in sire, je pojasnil **Boštjan Poljanšek** iz omenjene gostilne. »Pet let sem namreč skrbel za gostinsko ponudbo v Dvorcu Visoko in sem opazil, da v našo dolino zahaja vse več tujih turistov, za katere so taki izdelki nadvse zanimivi, ko iščejo turistične spominke,« je razložil. Manj zanimivi pa bodo po njegovem mnenju ti izdelki za domačine, saj so jim na voljo že v tako imenovanih domačih koticah po trgovinah. Predvsem na tuje turiste računajo tudi v **Dvorcu Visoko**, kjer ta čas urejajo kavarno, ki jo bo po novem upravljala **Zavod Poljanska dolina**. »Dvorec namreč predstavlja zelo markantno točko za turiste, ki prihajajo v našo dolino, zato je prav, da jim na enem mestu ponudimo

V Gostilni Pr' Sedmic v Gorenji vasi je bilo minulo nedeljo moč poskusiti izdelke, ki jih ponujajo v marejni.

Obiskovalci lahko izbirajo med širokim naborem izdelkov pod blagovno znamko Babica in Dedek, naravni izdelki iz škofjeloških hribov. / Foto: Gorazd Kavčič

Celostno podobo marejn je zasnoval Studio Miklavc.

tudi izdelke lokalnih ponudnikov,« je razložila **direktorica Zavoda Lucija Kavčič**. Marejno bodo predvidoma postavili v veži v sklopu informacijske točke, kjer bodo obiskovalcem na voljo tudi vodiči za ogled stalnih zbirk na Visokem.

Zanimiva prodajna pot

Projektu Marejne se je doslej pridružil sedemnajst ponudnikov. Med njimi je tudi **Kmetija Punčar**, ki za marejne pripravlja proseno in ajdovo kašo, pirin rižek, zelišča in zeliščno sol, mešanico čaja, koprivin sirup in

Marejna v Gostilni pri Boštjanu na Križni Gori / Foto: Gorazd Kavčič

hladno stiskano sončnično olje. »Z Razvojno agencijo Sora smo že prej sodelovali in to se nam je zdelo izredno zanimiva prodajna pot za naše izdelke,« je poudarila **Janja Bernik** z omenjene kmetije in dodala, da posamezniki veliko lažje prodajo s svojimi izdelki, če imajo neko ozadje oziroma za njimi stoji dobra zgodba, pomembno se ji zdi tudi sodelovanje med ponudniki. Zaveda se, da uspeha ni mogoče pričakovati čez noč, saj se bodo morali ljudje na marejne najprej navaditi. »A verjamem, da bodo na dolgi rok te omare zagotovo postale zanimive ne samo za turiste, ampak tudi domačine, če ne za lastno uporabo, pa za darila.« Zlasti zato, še dodaja Janja Bernik, ker so se res potrudili pri oblikovanju notne embalaže, s katero so njihovi izdelki prepoznavni tudi na drugih prodajnih mestih. Tudi **Nina Horvat iz Vrtnarstva Grah** je prepričana, da je malim ponudnikom veliko lažje nastopati pod skupno blagovno znamko, sploh če je ta že tako uveljavljena kot je blagovna znamka Babica in Dedek, naravni izdelki iz škofjeloških hribov. »Tako nam ni treba vsakega posebej prepričevati o kakovosti naših izdelkov,« je poudarila in dodala, da je zelo hvaležna Razvojni agenciji Sora, ki se trudi s ponudniki in jim ponuja odskočno desko pri zagotavljanju večje prepoznavnosti. »Tudi če v marejnih ni vseh naših izdelkov, pa se mogoče ob pogledu na našo marmelado kdo spomni, da mora obiskati našo vrtnarijo ali bi si želel kupiti še katerega od naših izdelkov.« V marejnih se ta čas predstavljajo s tremi izdelki, to so vložene kisle kumarice, vložene paprike in marmelada iz aronije. »Gledali smo na to, da smo izbrali izdelke, za katere res vse postavimo sami pridelamo. Letos bomo temu dodali še vložene feferone in rdečo peso.« Že od vsega začetka pa svoje mlečne izdelke pod blagovno znamko Babica in Dedek, naravni izdelki iz škofjeloških hribov prodajajo na **kmetiji Pr' Petelin. Katarni Bogataj** se zdi dobrodošla popestritev tudi projekt marejn. »Prav je, da se turistom predstavljamo s svojimi lokalnimi izdelki,« je poudarila in dodala, da bodo na ta način s svojimi izdelki še bolj prisotni na celotnem škofjeloškem območju. »Naše izdelke sicer ljudje že kar dobro poznajo, za tiste, ki se šele uveljavljajo, pa je tovrstna promocija še toliko bolj pomembna.«

Prenovili bodo vhod v športno dvorano

Domžale – Občina Domžale je prejela gradbeno dovoljenje za prenovo vhoda v športno dvorano. V prvi fazi bodo prenovili kletni del, kjer bodo povečali predprostor, prenovili sanitarije in uredili shrambene prostore za pomočno opremo, ki jo bodo premikali s pomočjo dvigala. Zato je v prvi fazi predvidena tudi ureditev jaška za dvigalo ter dobava in montaža dvigala. V drugi fazi bo sledila prenova pritličja. Uredili bodo sanitarije za invalide, prostor za čistila, blagajno in pogostitve, večnamenski prostor in priročno skladišče. V pritličju bodo zamenjali tlake in namestili nove spuščene stropne. Prva faza se je že začela, vrednost del je ocenjena na slabih 358 tisočakov, rok za dokončanje del pa je julij.

Vse manj odpadkov

Cerklje – V soboto je očiščevalna akcija potekala tudi v občini Cerklje. V akciji so sodelovale vaške skupnosti, društva, obrtniki ter posamezniki, skupno več kot 400 občanov, ki so pobrali 23 kubičnih metrov odpadkov, največ pločevink in plastenk ob cestah. Črnih odlagališč niso odkrili.

Gorske reševalce podprl tudi Pahor

Člani Društva Gorska reševalna služba Kamnik so po dobrodelnem koncertu že velik korak bližje svoji strehi nad glavo. Odziv Kamničanov je bil res velik, obiskal pa jih je tudi predsednik države, ki priznava, da problematika sistemsko ni urejena.

JASNA PALADIN

Kamnik – Dobrodelni koncert, ki so ga s prošnjo za pomoč za ureditev prostorov, ki jih potrebujejo za svoje delovanje, organizirali kamniški gorski reševalci, je bil razprodan že nekaj dni pred sobotno izvedbo, udeležil pa se ga je tudi predsednik države Borut Pahor, ki nam je o problematiki kamniških gorskih reševalcev povedal: »S kamniškimi gorskimi reševalci smo se že pogovarjali o tem, da žal v zakonodajno-pravnem smislu nimajo podobnega položaja kot gasilci. Tukaj zeva neka pravna praznina, ki jo bo – upam, zato sem tudi jaz tukaj – prav ta problem kamniških gorskih reševalcev poskušal odpraviti. Mislim, da se bo zakonodajalec zavedel, da je tukaj praznina, ki ni pravična, ni poštena do gorskih reševalcev, in da se bo našla pravna podlaga, da bo država lahko s finančnimi sredstvi pomagala v

takšnih primerih, kot je v Kamniku, in se bodo našli prostori. Mislim, da se na tem – kot sem slišal od pristojnih – že nekaj dela in glede tega smo lahko optimistični.«

Koncerta so se udeležili tudi župan Matej Slapar, poslanec Matej Tonin, predsednik Gorske reševalne zveze Slovenije Janez Rozman in številni drugi, predvsem ljubitelji gora, ki jih na Kamniškem res ne manjka. »Tudi nas res zelo veseli, da je koncert tako lepo uspel in da smo v Kamniku v zvezi z našo težavo zaznali tako dobro precej lažje. Zdaj bo vse šlo po vzdušje. Na koncertu se je zbralo 450 obiskovalcev in povablencev in z vstopnicami smo že zbrali okoli 10 tisoč evrov. Donacije od SMS-ov bodo še sledile. Glede koriščenja proračunskega sklada, v katerem je 110 tisoč evrov, smo z odločbo finančne uprave o davčni osnovi dobili še zadnji potreben dokument, tako da bomo imeli v

Predsednik Borut Pahor v družbi predsednika GRS Kamnik Sreča Podbevška in župana Mateja Slaparja / Foto: Gorazd Kavčič

tednu ali dveh urejeno vse potrebno za črpanje namenskih sredstev. Resnično smo hvaležni vsem za izkazano podporo in bomovsa sredstva porabili namensko,« pa nam je po koncertu povedal predsednik Društva GRS Kamnik Srečo Podbevšek.

Spomnimo, da so kamniški gorski reševalci z novim letom ostali brez strehe nad glavo in so začasno nastanjeni v štirih zabojnikih. Da si bodo lahko uredili streho nad glavo in poskrbeli za varno in kakovostno delovanje, potrebujejo približno

320 tisoč evrov, pri čemer morajo sami zagotoviti 210 tisočakov. Podprete jih lahko še s poslano ključno besedo GRS5 na številko 1919 in prispevate 5 evrov ali z nakazilom na namenski račun SI56 0231 1026 1122 215, odprt pri NLB.

NAJLJUBŠI...
...tudi med prazniki

RADIO
KRANJ 97.3
GORENJSKI megasrček

Ko se pleše na Oče naš

Produksijska hiša Prospot iz Radovljice je v marcu premierno predstavila glasbeno komedijo Nune v akciji! Doslej so jo ponovili že enajstkrat, ogledali pa smo si predstavo v razprodani Linhartovi dvorani.

IGOR KAVČIČ

Radovljica – Po slabih dveh urah so bili nastopajoči na radovljiškem odru deležni stoječega aplavza v polni dvorani, ki je bila sicer razprodana tudi to sredo. A pojdimo od začetka. Po dveh po zasedbi in zahtevnosti produkcije obsežnejših muzikalih Mamma Mia! in Briljantina si je Jurij Franko s svojim podjetjem Prospot tokrat omislil nekoliko manjši, lahko bi rekli intimnejši, a izvedbeno nič manj konkreten muzikal Nune v akciji! (v originalu Nunsense) ameriškega avtorja Dana Goggina, ki je svojo krstno uprizoritev doživel leta 1985 na enem broadwayskih odrov.

Pet redovnic se znajde v denarnih težavah, zato se odločijo, da bodo pripravile dobrodelni šov, v katerem se hoče vsaka od njih izkazati, pravzaprav pa biti glavna zvezda – kot pevka, baletna plesalka ali s humorjem. Nune pri tem seveda izstopijo iz svojega samostanskega vsakdana in se pokažejo v nekoliko drugačni luči, kot smo jih sicer vajeni. Po nizu peripetij, ki zgodbo kot tako bogatijo s plemenitim humorjem, jim na koncu seveda uspe.

Na gledališkem odru je seveda pomembna igra. Ko gre za žanr muzikala, pa poleg zgodbe, ki mora biti dovolj dinamična in zanimiva, v ospredje stopijo še tri

Nenavadne redovnice: (z leve) Alenka Godec, Lea Bartha Pesek, Miran Juvan, Gojmir Lešnjak - Gojc, Marjan Bunič in Simona Vodopivec Franko / Foto: Urška Boljkovac

bistvene sestavine, na katerih glasbena predstava stoji ali pa pade – to so songi, petje in koreografija. Prvo zvezdico za Nune v akciji! si je prislužil Drago Mislej - Mef, ki je ob sodelovanju Marjana Buniča prevedel in priredil tako besedilo kot songe. Ti so duhoviti, ne na prvo žogo, se rimajo, tam, kjer je treba, predvsem pa živijo v današnjem času in so ob tem še dovolj slovenski.

Drugo zvezdico si zaslužijo nune, ki so v odlični pevski in igralski formi. Simono Vodopivec Franko, Alenka Godec in Lea Bartha Pesek je preprosto lepo poslušati, vse tri tudi na odru delujejo suvereno, zadnja se izkaže

tudi z elementi baleta. Presenetljivo dobro pevsko delujeta ostali dve redovnici – Marjan Bunič in Gojmir Lešnjak - Gojc v vlogi matere prednice, oba v sicer homogeni zasedbi odkrivata tudi svoje igralske moči. Peterico na odru vseskozi spremlja šesta redovnica Miran Juvan za klaviaturami z večino glasbe v živo. Tretja zvezdica gre Matevžu Česnu, ki je za nastopajoče pripravil ne pretežno, a dovolj atraktivno koreografijo, v kateri so akterji zares prepričljivi. Četrta zvezdica gre režiserju Jaši Jamniku, ki je ljudi z različnimi talenti znal poenotiti v gledljivo celoto. Skupek stand up nastopov

povezuje rdeča nit razigranih redovnic – in ne, publiki ob predstavi zares ni dolgčas. Predstava je seveda lahkotna, kar žanru glasbene komedije seveda pritiče, a v sebi vseeno nosi žlahtnost.

Tu je seveda še peta zvezdica – Jurij Franko, ki ima nos za izbor nastopajočih in sodelavcev v posameznem projektu in predvsem ničesar ne prepušča naključju. Predstavi se nedvomno obeta dolgo življenje, prvič bo na sporedu že 22. aprila v ljubljanskem SiTi Teatru BTC, 17. aprila prihaja v Festivalno dvorano na Bled in 23. avgusta v Poletno gledališče Studenec. In vmes jo bo zagotovo moč videti še kje.

Pasijon v Kranju

V Mestni hiši je na ogled priložnostna razstava Glejte, človek – pasijon v Kranju.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Tradicija uprizorjanja verskih iger na veliki petek v Kranju sega v 17. in 18. stoletje, ko se je po mestnih ulicah odvijala procesija, ki je predstavljala Kristusovo trpljenje. »Procesije so imele tudi namen, da so ljudje malo prestrašile – grešniki bodo šli v pekel in bodo ob možnost večnega življenja. V dogodek so bili vključeni tudi hudiči in zli duhovi, ki so ljudem trkali na vest,« pove direktorica muzeja in soavtorica razstave Marjana Žibert. Po letu 1730 so procesije usahnile, z jože-finskimi reformami pa so bile prepovedane. Žibertova pove, da se je pasijonski duh vrnil po prvi svetovni vojni, ko je bilo ljudi spet strah zaradi vseh grozot časa. »V Kranju smo uprizorivam priča od leta 1926 do 1933. Izziv je bil Škofjeloški pasijon, na podlagi katerega je priredbo za Slovenski

pasijon napisal Niko Kuret in ga najprej pripravil za radijsko oddajanje, v letih 1931/1932 pa so ga večkrat uprizorili tudi na Ljudskem odru. »Vlogo Kristusa je igral Franc Trefalt, njegovi potomci iz Dvorij pa so ohranili album fotografij iz tistega časa ter ga podarili Gorenjskemu muzeju.

Fotografije so osrednji element tokratne razstave. Gre za 16 fotografij v povečavi, kratka pojasnila pa nam razlagajo motive na njih. »Zanimivo je, da gre za povezavo med staro in novo zavezo. Prikazani so tako motivi izgona iz raja kot kasnejše prizori iz Kristusovega življenja, njegovega prihoda v Jeruzalem, izdaje Jude Iškarijota, obsodbe Poncija Pilata do fotografij svetopisemskega pasijona, ki se začne s križevim potom, odrešenikovo smrtjo in njegovim vstajenjem,« pove soavtorica razstave umetnostna zgodovinarica Ana Debeljak.

Razstavo so pripravile muzealki Ana Debeljak in Marjana Žibert ter oblikovalka Slavica Okorn. / Foto: Igor Kavčič

Mehkoba pokrajin na filcu

Vtisi, risi, zapisi je Barbara Demšar naslovila svoj najnovejši cikel likovnih del na filcu, ki jih je večinoma ustvarila lani na umetniški rezidenci v Parizu. S slikami v tej tehniki se prvič javno predstavlja v Galeriji Atrij v Trzinu.

IGOR KAVČIČ

Trzin – Likovni nagovor, ki ga že kakih dvajset let v svojih simbolnih krajinah riše, slika in misli Škofjeločanka Barbara Demšar, nas tako, kot na njenih prejšnjih razstavah, tudi tokrat prepriča z motiviko, ki izžareva toplino, sončnost, svobodo – vse tiste stvari, ki so doma na naslovu »počutim se dobro«. A tokrat s pomembno razliko – če smo bili doslej vajeni slikarkinih platen, je Demšarjeva tokrat ustvarjala na filcu.

»V zadnjem letu sem začela raziskovati, kako moje risbe delujejo na podlagi, kot je filc, in lahko rečem,

da sem se povsem navdušila nad njim. Filc ima posebno mehko in mi ponuja veliko ustvarjalne svobode,« svojo odločitev pojasnjuje avtorica in dodaja, da jo včasih sicer nekoliko spominja na akvarel, a je delo z njim vendarle drugačno. Na vprašanje, kako na taki podlagi delujejo barvni nanosi, Barbara Demšar pove, da je odvisno, kako pastozno ali razredčeno barvo nanaša na filc. »Običajno v eni barvi naredim podlago, in ko ta ni več mokra, a tudi čisto suha ne, nanjo rišem z barvnimi pasteli. Ujeti je treba pravi trenutek, da mehko, ki jo ponuja filc, lahko pride do izraza.«

V Galeriji Atrij je na ogled kakih 15 risb na filcu večinoma formata 130 krat 60 centimetrov, ki se lepo stapljajo v sam razstavnici prostor. Gre za dela, ki jih je Demšarjeva večinoma ustvarila v preteklem letu na umetniški rezidenci v Parizu. Naši pogledi se potopijo v navdihujoče krajine, ki v svoji sproščenosti odražajo širino in raznolikost svetov, ki nas obdajajo, hkrati pa cvetovi, simboli, in razni drobni okruški delujejo urejeno in ubrano. Namreč, kot je zapisala kustosinja Trziškega muzeja Janita Kosiš: »V trenutkih opazovanja in občudovanja pokrajine ji ni pomembna zgolj

Barbara Demšar nas preseneča z »živorisnimi« pokrajinami na filcu. / Foto: Igor Kavčič

vizualna fascinacija, temveč emotivna vznesenost, ki je tako značilna zanjo,« Suzana Kokalj, ki je razstavljalvo predstavila na odprtju, pa je poudarila: »Morda lahko njene motive opišemo celo kot avtoričine spomine, kjer je bolj kot detajl pomemben občutek, ki jo

je v danem trenutku obdajal. Za vzpostavitev atmosfere uporabljala barve, včasih izjemno močne in poživiljavne, drugič bolj subtilne in umirjene.

Rožice sredi raznobarnih »travnikov« so tokrat še bolj opazne, mogoče v celotni abstrakciji celo realistične.

Podlaga je lahko rumena, zelenkasta, siva, oker ... »Zanj se odločam se po navdihu, odvisno od občutenja narave, sveta in življenja, ki me preveva v danem trenutku,« še dodaja Barbara Demšar, katere pokrajine na filcu bodo v Trzinu na ogled do 6. maja.

Tretja etapa tudi po Gorenjski

Letošnja izvedba kolesarske dirke Po Sloveniji, ki bo potekala od 19. do 23. junija, bo tehnično zahtevna in zelo razgibana.

VILMA STANOVNIK

Kranj – »Tekma je sestavljena tako, da je vsaka etapa težja in bodo morali biti tisti, ki bodo v igri za končno zmago, vseskozi zraven,« je o dirki, ki letos nosi višji kakovostni rang Mednarodne kolesarske zveze (UCI), saj je bila ob potrditvi koledarja uvrščena v ekstra kategorijo, v imenu organizatorjev povedal direktor kolesarskega kluba Adria Mobil Bogdan Fink.

Šestindvajseta izvedba največje kolesarske prireditve

pri nas se bo začela v Ljubljani in končala v Novem mestu. Trajala bo pet dni, skupaj pa bodo morali kolesarji prevoziti 814 kilometrov. Tretji dan dirke, v petek, 21. junija, se bodo tekmovalci pripeljali tudi na Gorenjsko. Prek Kamnika bodo prišli v Medvode, Škofjo Loko in se iz Žirov odpeljali proti Idriji.

Na startu 26. dirke Po Sloveniji, ki že tretje leto poteka pod prepoznavnim sloganom Fight for Green (Boj za zeleno), organizatorji pričakujejo okoli kot 125 kolesarjev iz 18 ekip.

V Kranj prihajajo nogometaši Mure

Kranj – Nadaljuje se državno nogometno prvenstvo v prvi SNL Telekom. Kranjčani se bodo jutri na domači zelenici pomerili z ekipo Mure iz Murske Sobote, tekma pa se bo začela ob 14.45. Tekma med nogometaši Krškega in Domžal bo na velikonočni ponedeljek. Vseh osem tekem 24. kroga v drugi slovenski nogometni ligi pa bodo odigrali jutri. Kalcer Radomlje odhaja v Koper, Roltek Dob pa v Bilje. V tretji SNL – center bodo jutri ob 16. uri tekmo na igrišču športnega parka Bledec začeli nogometaši Bleda Hirterja in Tinexa Šenčur, ob 17. uri se bo začela tekma Žiri – Sava Kranj, ob 19. uri pa še Ivančna Gorica – Komenda. Tekme 15. kroga bodo jutri odigrali tudi v gorenjski nogometni ligi. Vseh šest tekem se bo začelo ob 17. uri, srečali pa se bodo: Preddvor – Visoko, Britof – Niko Železniki, Šobec Lesce – Škofja Loka, Bitnje dobrozasenci.si – Zarica Kranj, Velesovo – Bohinj in Polet – SIJ Acroni Jesenice.

Loški rokometiški danes v Celje

Škofja Loka – Z dvema zmagama nad reprezentanco Nizozemske minuli konec tedna si je naša moška rokometna reprezentanca že prislužila igranje na evropskem prvenstvu v začetku prihodnjega leta. Ta konec tedna pa se nadaljuje tekmovanje v državnem prvenstvu. Ekipa Urbanscape Loka v boju za uvrstitev od prvega do šestega mesta že danes gostuje pri Celju Pivovarni Laško.

Lep uspeh kegljačic Triglava

Kranj – Minulo soboto je v Kranju potekal finale državnega prvenstva v kombinaciji. Zmagala je Brigitte Strelec, njena hči Anja Forštnarič (obe kegljaški klub Triglav Kranj) pa je bila druga. V nedeljo je bil v Pustojni še finale za posameznice, kjer je naslov prvakinje Slovenije osvojila Anja Forštnarič, ki je v finalu premagala mamo Brigitte Strelec. Na kranjskem kegljišču bo znova živahno že danes, ko kegljaški klub Triglav organizira finale slovenskega prvenstva v kegljanju za učenke in učence osnovnih šol.

Komelj ni več trener Triglava

Minulo soboto se je na tekmi v Kranju od ekipe vaterpolistov Triglava poslovil trener Aleš Komelj.

JOŽE MARINČEK

Kranj – Minulo soboto so vaterpolisti Kamnika in Triglava odigrali tekmo devetega kroga državnega članskega prvenstva. Tekma v pokritem olimpijskem bazenu v Kranju se je končala z rezultatom 8 : 8. Za Kamnik je tri zadetke dosegel Luka Komatar, dva Martin Stele po enega pa še Luka Sokler, Aleksander Cerar in Blaž Briški, za Triglav pa so mrežo po dvakrat zatresli Matic Rahne, Čedomir Tođič in Jan Justin, po enkrat pa še Dejan Gostič in Aljaž Troppan. V nedeljo so tekmo odigrali še vaterpolisti Branika in Ljubljane Slovana, tudi ta tekma se je končala neodločeno z 11 : 11.

Sobotna tekma je bila tudi poslovilna za trenerja Triglava Aleša Komelja, saj mu je uprava kluba v petek dala odpoved sodelovanja. Igralci so se mu za trud zahvalili s priložnostnim darilom, na njihovih obrazih pa je bilo zaslediti, da so ga imeli radi in da ga bodo v nadaljevanju

Lani so se trener Aleš Komelj in vaterpolisti Triglava skupaj veselili naslova državnih prvakov. / Foto: Tina Dokl

še kako pogrešali. »Vodstvo Triglava se je odločilo, da me zamenja, in po 23 letih se poslovljam od kluba. Šport je pač tak, trener danes si, jutri te pa pač ni. Kljub temu gledam pozitivno naprej,« je povedal sedaj že nekdanji trener Komelj, ki ima za seboj največ vodenj reprezentanc Slovenije v mlajši kategorijah.

»Rezultati niso bili vzrok za prekinitve sodelovanja. Triglav je še vedno aktualni prvak, v pripravljalnem delu smo osvojili drugo mesto v pokalnem tekmovanju, kar nam je dajalo vzpodbudo za naprej, v načrtu pa smo imeli ubranitev naslova državnega prvaka,« je dodal in se dotaknil tudi svojih novih načrtov. »Najprej se bom dobro

spočil od vsega tega, nato pa se bom za sodelovanje skušal dogovoriti z drugim klubom,« je še povedal Aleš Komelj, ki je odločen, da s Triglavom ne bo več sodeloval: »Pri Triglavu je moja zgodba zaključena. Vsako razhajanje je pač težko. Prišel pa je čas, da začnemo trenerji po Sloveniji krožiti in dvigniti vaterpolo na višji nivo.«

Torkarjeva osvojila veliki globus

Končal se je tudi svetovni pokal veteranov alpskega smučanja, najboljša v svoji konkurenci pa je bila Gorenjka Boža Torkar.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Prejšnji teden se je končalo letošnje tekmovanje za svetovni pokal veteranov alpskega smučanja. Zadnja tekma je bila v avstrijskem smučarskem centru Hochkar, kjer je nastopilo 248 tekmovalcev iz 23 držav, med njimi tudi dve slovenski tekmovalki in osem tekmovalcev

Tekmovanje je potekalo v zelo zahtevnih razmerah, saj je prvi dan na superveleslalomu rahlo deževalo, pihal je tudi veter, drugi dan pa je bilo tekmovanje v veleslalomu, kjer se je na zgornji del proge spustila megla. Kljub temu so se naši

Boža Torkar z Bohinjske Bele je prvič osvojila veliki kristalni globus.

tekmovalci izvrstno odrezali, saj so na obeh tekmah kar devetkrat stopili na zmagovalne stopničke.

Od gorenjskih smučark je Boža Torkar iz Smučarskega kluba Bled v superveleslalomu stopila na drugo

stopničko, v veleslalomu pa se je odločno podala na progo in suvereno premagala vse konkurentke. S temi rezultati si je Torkarjeva zagotovila zmago v skupnem seštevku svetovnega pokala v kategoriji C7 (od 60 do 65 let) in osvojila svoj prvi veliki kristalni globus. Borut Torkar, (SK Bled), je v kategoriji B8 (od 65 do 70 let) v superveleslalomu zasedel 17., v veleslalomu pa 16. mesto.

Od Slovencev so kristalne globuse osvojili še: Tadej Prebil iz Brezovice za skupno drugo mesto, Hedvika Kotar iz Trbovelj, Jurij Veršec iz Celja in Samuel Borovinšek iz Idrije pa v svojih kategorijah za tretje mesto.

Med Rise prihaja tudi Kopitar

VILMA STANOVNIK

Bled – Naša članska hokejska reprezentanca na Bledu nadaljuje priprave na svetovno prvenstvo divizije I-A, ki se bo konec meseca začelo v Kazahstanu. Varovanci selektorja Iva

Jana so v sredo gostovali v Budimpešti, kjer so se na pripravljalni tekmi pomerili z ekipo Madžarske in izgubili s 7 : 4. Ekipi se bo jutri na pripravah pridružil tudi Anže Kopitar, 24. in 25. aprila pa bo naša reprezentanca na Bledu odigrala

še prijateljski tekmi proti reprezentanci Italije.

Prav mladi italijanski hokejisti pa so bili prvi, ki so v madžarskem Szekesfehervaru na svetovnem prvenstvu divizije I-B do 18 let premagali naše mlade Rise. Rezultat v

korist Italijanov je bil 2 : 0. V torek so bili naši boljši od domačinov, ki so jih po kazenskih strelah premagali z 2 : 1, na prvi tekmi pa so naši s 3 : 2 premagali ekipo velike Britanije. Danes se bodo Slovenci pomerili še z Japonci, jutri pa z Avstriji.

4m TEK ŠTIRIH MOSTOV

NAJBOLJŠI 10 KM ŽUR

15. JUNIJ 2019, ŠKOFJA LOKA

CENEJŠE PRIJAVE V APRILU

www.t4m.si

Prodaja še vedno bogokletna

Kaj storiti, če se otroci ne odločijo ostati v družinskem podjetju, so se spraševali udeleženci okrogle mize na drugem Dnevu družinskega podjetništva.

ALEŠ SENOŽETNIK

Spodnji Brnik – V Sloveniji imamo 83 odstotkov podjetij, ki so v družinski lasti, kar dve tretjini pa jih ni uspešnih pri prenosu vodenja na naslednjo generacijo. Obrtno-podjetniška zbornica je zato lani ustanovila Center za družinsko podjetništvo v Sloveniji, ki podjetnikom nudi pomoč in znanje pri prenosu podjetja v roke mlajših družinskih članov.

Kaj pa narediti, če otroci ne želijo ostati v družinskem podjetju? To so se na četrtkovi okrogli mizi v okviru drugega Dneva družinskega podjetništva na Dvoru Jezeršek, ki sicer predstavlja zgled uspešnega prenosa podjetja na naslednjo generacijo, spraševali mag. Tina Kociper, Uroš Kavš in Janez Kunaver.

Tina Kociper izhaja iz družinskega podjetja s 45-letno tradicijo, sicer pa je predavateljica za podjetništvo na Univerzi na Primorskem in ena prvih pri nas, ki se je začela ukvarjati z raziskovanjem družinskega podjetništva. Kot ključ do uspeha poudarja komunikacijo med starši in otroki. »Tudi starši naj otroke vprašajo, kaj si želijo,« pravi Kocipirova, ki v tem, da ne pride do prenosa podjetja na otroke, ne vidi nič slabega. »Čeprav

Tina Kociper, Danijel Lamperger, Janez Kunaver in Uroš Kavš

se v Sloveniji to sliši bogokletno, lahko podjetje še vedno prodate,« pravi in dodaja, da velja razmisliti tudi o možnosti, da podjetje prevzame kakšen od zaposlenih ali drug sorodnik, v primeru, da si otroci tega ne želijo.

S takšnim razmišljanjem se strinja tudi Uroš Kavš, ki je bil kot otrok prepričan, da bo delal v družinskem podjetju, a ga je kasneje pot zanesla drugam. Družinski posel je prepustil bratu, sam pa se je začel ukvarjati s svetovanjem in preučevanjem odnosov v družinskih podjetjih ter v ta namen ustanovil Inštitut M.O.S.T. Kot ugotavlja, podjetnike pri prenosu zanima zgolj davčni vidik, pozabljajo pa na strateško

načrtovanje prenosa dejavnosti in prav zaradi tega je delež uspešnih prenosov tako nizek. »Največ, kar lahko naredite za svoje otroke, je, da jih izšolate in jim nič ne podarite,« pravi Kavš, ki podobno kot Kocipirova poudarja pomen dobre komunikacije in predvsem odkritega pogovora med družinskimi člani.

Na glavno vprašanje okrogle mize, ki jo je vodil direktor OZS Danijel Lamperger, brez velikega obžalovanja odgovarja tudi Janez Kunaver, ki kot zadnji ohranja devetdesetletno tradicijo podjetništva na področju obdelave kovin in plastičnih materialov v družini. Hčeri se namreč nista usmerili v

strojništvo in ju je karierna pot odnesla drugam. »Podjetja ne bi rad prodal kakšnemu šušmarju. V tem primeru ga raje zaprem in upam, da bo zaradi tega na drugem koncu Slovenije zraslo drugo podjetje, ki bo izdelovalo podobne stvari in tako zapolnilo vrzel,« pravi Kunaver.

Vsi udeleženci okrogle mize so se strinjali, da je treba v družini urediti »pravila igre« in jih zapisati v družinsko ustavo ali podoben dokument, pri tem pa ne pozabiti tudi na tiste družinske člane, ki se ne odločijo ostati v družinskem podjetju. Predvsem pa se morajo starši po prenosu podjetja distancirati in vodenje v celoti prepustiti mlajši generaciji.

Skobe predčasno z vrha Telekoma Slovenije

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Rudolf Skobe, predsednik uprave Telekoma, je drugi mandat, ki bi se mu iztekel avgusta prihodnje leto, predčasno končal, o tem se je sporazumel tudi z nadzornim svetom. Kot je dejal, je za uspešno vodenje družbe potrebno popolno zaupanje med vsemi glavnimi deležniki v družbi, tega zaupanja pa zdaj ne čuti več. Kaj je v ozadju Skobetovega odstopa, uradno ni znano, ni pa nobena skrivnost, da poslovanje družbe ni takšno, kot bi si želela država kot največja lastnica.

Skupina Telekom je lani ustvarila 731,2 milijona evrov poslovnih prihodkov,

ob tem pa tudi 33,3 milijona evrov čistega dobička (leto prej devet milijonov evrov). S sklenitvijo sodne poravnave z družbo T-2 je pomembno zmanjšala izpostavljenost do tožbenih zahtevkov. Za naložbe je namenila skoraj 134 milijonov evrov, od tega največ za širitev optičnega omrežja, posodobitev mobilnega omrežja in razvoj storitev. Po predlogu uprave in nadzornega sveta naj bi od 39 milijonov evrov bilančnega dobička za izplačilo dividend namenila 29,3 milijona evrov oziroma 4,5 evra bruto na delnico (leto prej 14,3 evra), delničarji bodo o tem odločali na skupščini 30. avgusta.

Kupili zemljišče za telekomunikacijsko vozlišče

Kranj – Družba T-2, ki je v večinski lasti kranjske družbe Garnol, je od skupine Salonit Anhovo odkupila nekaj več kot dvanajst tisoč kvadratnih metrov veliko zemljišče poleg svoje poslovne stavbe v Spodnji Šiški. Na zemljišču bo v prihodnjih letih med drugim zgradila sodobno telekomunikacijsko vozlišče, kar ji bo omogočilo razvoj ponudbe in storitev ter njihovo še bolj zanesljivo delovanje. Lastniška sprememba je pomembna tudi za bližnje stanovalce in poslovne subjekte, saj na zemljišču ne bo več betonarne in silosov.

V NLB predlagajo 7,13 evra dividende na delnico

Kranj – Nova Ljubljanska banka (NLB) je ob koncu lanskega leta imela 194,5 milijona evrov bilančnega dobička. Po predlogu uprave in nadzornega sveta naj bi ga 142,6 milijona evrov namenili za izplačilo dividend, preostali dobiček pa naj bi ostal nerazporejen. Delničarji bodo o predlogu odločali na skupščini, ki bo predvidoma 10. junija. Če bodo izglasovali predlagano uporabo bilančnega dobička, bodo imetniki delnic prejeli 7,13 evra bruto dividende na delnico.

Okolju prijaznejši tovornjaki

V podjetju SIGR Bizjak z Jesenic so kot prvi v regiji kupili dve tovorni vozili na utekočinjen zemeljski plin, ki povzročata za dvajset odstotkov manj izpušnih emisij.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Podjetje SIGR Bizjak, ki ima sedež na Spodnjem Plavžu na Jesenicah, je pred kratkim kupilo dve novi tovorni vozili na utekočinjen zemeljski plin (LNG). Pobesedah izvršne direktorice Nataše Pogačnik so takšni okolju prijazni vozili kupili kot prvo podjetje v regiji. Gre za vozili znamke Volvo, ki imata vse lastnosti in zmogljivosti dizelskega motorja, a povzročata za dvajset odstotkov manj izpušnih emisij ogljikovega dioksida kot primerljivi dizelski tovornjaki. Je pa res, je povedala Pogačnikova, da je investicija v vozilo na zemeljski plin za 60 odstotkov višja kot v dizelski tovornjak. A v podjetju so prepričani, da je ekološka

Dve novi vozili na utekočinjen zemeljski plin sta novost v podjetju SIGR Bizjak in v tem delu Evrope.

in tehnološka modernizacija na vseh področjih ključna za večjo konkurenčnost v prihodnosti. »Globalna in regionalna podjetja, ki predstavljajo glavnino naših kupcev, namreč postajajo vedno bolj okoljsko naravnana. Vsa imajo stroge letne cilje, ki jasno stremijo k zmanjšanju izpušnih emisij. Da-

Nizozemskem je pokritost s polnilnicami dobra, je povedala Potočnikova, v Nemčiji pa je še nekoliko slabša. Glavne države Evropske unije sicer intenzivno investirajo v izgradnjo tovrstne infrastrukture. Ker so izpušne emisije občutno nižje, so za takšna v nekaterih državah tudi nižje cestnine.

Podjetje SIGR ima več kot osemdesetletno tradicijo. Zanimivo je, da je že prva generacija lastnikov kot alternativno gorivo izkoriščala lesni plin, in sicer med drugo svetovno vojno, ko je bilo na trgu občutno pomanjkanje pogonskega goriva.

nes ni več pomembna samo pravočasna dostava, tehnološka podprtost oziroma točno spremljanje lokacije blaga, temveč na odločitve vpliva tudi učinkovitost transporta v odnosu do okolja,« je povedala.

In kako je s polnjenjem? Polnilnice so v Ljubljani in Kozini, a vozili bodo uporabljeni predvsem v mednarodnem transportu: v Avstriji, Nemčiji, na Nizozemskem in v Belgiji. V Avstriji in na

Kot je še dodala Pogačnikova, veliko pozornost v podjetju namenijo tudi zmanjševanju porabe goriva. Imajo enega najsodobnejših in najmlajših voznih parkov, redno skrbijo tudi za izboljšave in šolanje voznikov. »Na splošno v podjetju zasledujemo visoke smernice trajnostne strategije po zmanjšanju ogljičnega odtisa dobavne verige ter nenehno vlagamo v razvoj,« je še povedala.

Mati, kmetica, podjetnica in predsednica

Andreja Bogataj z Golčeve kmetije na Spodnjem Brniku je prva predsednica novoustanovljenega društva kmečkih in podeželskih žena iz cerkljanske in šenčurske občine.

CVETO ZAPLOTNIK

Spodnji Brnik – Iz Društva Kmečkih žena Kranj so letos izstopile članice iz cerkljanske in šenčurske občine in ob koncu marca, prav na materinski dan, ustanovile svoje društvo ter za prvo predsednico izvolile dosedanja predsednica odbora Cerklje v kranjskem društvu – univerzitetno diplomirano inženirko agronomije Andreja Bogataj, ki skupaj s partnerjem Robertom Golcem kmetuje na kmetiji njegovih staršev na Spodnjem Brniku. »Ideja, da bi šle na svoje in tako lažje uresničevale svoje ideje, je med članicami zorela kar nekaj časa, končno odločitev smo sprejele januarja letos, ko smo tudi začele postopke za ustanovitev društva,« pravi Andreja in poudari, da bodo tudi na samostojni društveni poti sodelovale s kranjskim društvom. Novoustanovljeno društvo, ki šteje okrog sto članic, se je poimenovalo Gorenjski nagelj – zato, ker je nagelj razpoznavni znak Gorenjske in krasi tudi številne kmetije in domove na njihovem območju. Društvo si je že za prvo leto delovanja zadalo veliko načrtov, predvsem na področju izobraževanja in druženja. »Na začetku sem se bala, kako bo šlo. Zdaj me ni več strah, odbornice in tudi preostale članice društva so zelo zagnane,« pove predsednica.

Iz delavske družine na kmetijo

Andreja izhaja iz delavske družine v Idriji, od koder se je pred približno petnajstimi leti preselila na Gorenjsko,

Robert Golc in Andreja Bogataj, življenjska in poslovna sopotnika in partnerja

na Golčevo kmetijo na Spodnjem Brniku. Robertova starša sta bila nekdanja oba zaposlena, ob tem pa sta tudi kmetovala in se ukvarjala s poljedelstvom, predvsem s pridelavo krompirja, ter z

na njivah zagotavljajo krogotok hranil. Pred trinajstimi leti so na kmetiji odprli tudi trgovino, v kateri ponujajo pridelke in izdelke s kmetij ter tudi z okoliških kmetij – jajca, domače moke in kaše,

pred petimi leti na ocenjevanju Dobrote slovenskih kmetij na Ptujju prejela najvišje možno priznanje – znak kakovosti. »Upam, da bo letos dobra letina jagod in da jo bom kupcem spet lahko ponudila. Predlani je bila pozeba, tudi lani letina ni bila dobra,« pove Andreja in poudari, da je čedalje več potrošnikov, ki povprašujejo po domačih pridelkih in izdelkih.

Velika konkurenca so jim obcestni prodajalci

To, da vztrajajo pri ponudbi domačih pridelkov in izdelkov, jih včasih tudi tepe, saj takrat, ko je zaradi pozebe, suše, toče ali iz drugih razlogov slaba letina, nimajo zadostne ponudbe. V prihodnje bodo ponudbo še dopolnili, prodajne prostore bodo ohranili na sedanji lokaciji ob glavni cesti, skladiščne prostore pa bodo postopoma uredili na novi lokaciji, kjer je že tudi hlev. »Prodaja

Na Golčevi kmetiji obdelujejo pet hektarjev lastnih zemljišč, še približno toliko jih imajo v najemu, vendar to ni dovolj za pridelavo velikih količin, s katerimi bi lahko zalagali trgovce, še zlasti večje. Zato so se raje odločili za prodajo na domu in uredili trgovino, ki je del kmetije. »Pri nas je sezonska prodaja. Jagod ne ponujamo februarja ali marca, ampak maja in junija, in januarja nimamo lepih glav zelene solate, temveč zelje in morda radič,« pravijo na Golčevi kmetiji.

govedorejo. Pred dvajsetimi leti so začeli s preusmeritvijo kmetije, najprej s pridelavo čebule, nato so dodali še česen, zelje, jagode, radič, cvetačo, endivijo, še zlasti so znani po česnu in jagodah. Goved redijo le nekaj glav, a še ta predvsem zato, da lahko

kosmiče, naravne sokove in sirupe, kis, olje, med – in še bi lahko naštevali; prodajajo pa tudi sadike jagod, ki jih vzgajajo sami, ter sadike okrasnih rastlin in zelenjave. Če je dobra letina jagod, je v ponudbi tudi jagodna marmelada, za katero je Andreja

na kmetiji je omejena. Velika nelojalna konkurenca so nam obcestni prodajalci jagod pa tudi drugega sadja in zelenjave. Nobena inšpekcija jih ne bo preganala, preganali bi jih le potrošniki, če bi prenehali kupovati pri njih,« razmišlja Robert, ki si želi, da bi znak Izbrana kakovost preoblikovali v znak Izbrana kakovost s kmetij, s čimer bi poudarili, da gre za pridelke in izdelke s kmetij.

Občinska svetnica in gasilka

Da se je Andreja, sicer tudi mati dveh otrok – sedmošolke Nike in tretješolca Andraža, dobro živela na Gorenjskem, potrjuje tudi njena aktivnost na Brniku in v cerkljanski občini. Že drugi

mandat je članica cerkljanskega občinskega sveta, kjer podpira prizadevanja za izboljšanje starostne sestave kmečkih gospodarjev, selitve prostorsko utesnjenih kmetij na nove lokacije, vzpostavitev povezav med lokalnimi ponudniki hrane in lokalnimi gostinci, uveljavitev blagovne znamke Najboljše izpod Krvavca, urejanje poljskih poti ... Aktivna je tudi v občinskem odboru za kmetijstvo in v svetu zavoda cerkljanske osnovne šole, približno pet let pa je tudi članica Prostovoljnega gasilskega društva Spodnji Brnik. Kot pravi, se je v društvo včlanila predvsem zato, da lahko sestavijo žensko ekipo za udeležbo na gasilskih tekmovanjih.

Društvo Gorenjski nagelj: (z leve) blagajničarka Mihaela Stare iz Praprotnice, tajnica Maria Mia Grillc z Ambroža pod Krvavcem in predsednica Andreja Bogataj s Spodnjega Brnika /Foto: Janez Kuhar

Denar za društva, zveze, združenja in sindikat

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je prejšnji teden objavilo tri javne razpise, na podlagi katerih bo namenilo skupno 305 tisoč evrov denarja društvom, zvezam, združenjem in sindikatom ter nepridobitnim organizacijam za organizacijo strokovnih in jubilejnih dogodkov. Organizacije, ki skrbijo za prenos znanja in obveščanja na področju predelave ter s kmetijstvom povezanega delovanja na podeželju, se bodo potegovala za 54 tisoč evrov, nepridobitna združenja, ki delujejo na področju kmetijstva, gozdarstva in podeželja, za 241 tisoč evrov, nepridobitne organizacije, ki bodo organizirale strokovne in jubilejne dogodke, pa za deset tisoč evrov. Agencija bo sprejemala vloge do vključno 6. maja.

Prikazali varovalno vlogo gozda

CVETO ZAPLOTNIK

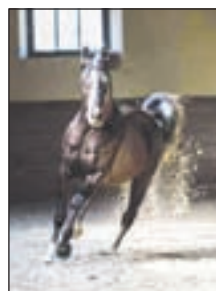
Železniki – Zavod za gozdove Slovenije je v sodelovanju z Oddelkom za gozdarstvo in obnovljive vire Biotehniške fakultete, Gozdarskim inštitutom Slovenije in inštitutom Irstea iz Grenobla pripravil prejšnji teden v državnem gozdu na Jelovici nad Železniki praktični prikaz varovalne vloge gozda v primeru padanja skal. Pri poskusu, ki je potekal v okviru evropskega projekta ROCKtheALPS, je sodelovalo tudi podjetje Slovenski državni gozdovi, ki upravlja gozd. Praktičnega prikaza se je udeležilo 62 strokovnjakov

s področja gozdne tehnike, ekonomike in upravljanja z gozdovi ter predstavnikov lokalnih skupnosti in nevladnih organizacij.

Prvi dan je projektna skupina premerila in pripravila pobočje, drugi dan, ki je bil namenjen prikazu zainteresirani javnosti, pa so skale s kopačem odrinili z vrha pobočja, pri tem pa so pot skal spremljale tri kamere, ki so bile nameščene na strmih. Namen prikaza je bilo merjenje energije in poti padajočega kamenja, ovrednotenje varovalne vloge gozda in razvoj modela za izračun kinetične energije skal ter višine odbojev od tal.

Med poskusom: padanje skale v varovalnem gozdu

Za pripust na voljo
licenciran polnokrvni arabski žrebec
za vse pasme kobil.

Pokličite 031 205 134

Tomaz Meglič, Dolina 25, Trzin

Aktivno obdobje za LAS Gorenjska košarica

NOVI ZANIMIVI PROJEKTI

Lokalna akcijska skupina (LAS) Gorenjska košarica je septembra 2017 zaključila prvi javni poziv za izbor novih projektov za programsko obdobje 2014-2020, razpisana so bila vsa sredstva iz vseh treh skladov (4 mio 492 tisoč evrov). Poziv je bil zelo uspešen, saj bo med šestnajst projektov razdeljenih več kot 50 % vseh sredstev LAS.

Večina omenjenih projektov se je začela izvajati v začetku leta 2019;

na Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja:

- Semenjavnica,
- Usmerjanje obiska v TNP,
- Bogastvo narave,
- Počakaj na bus,
- Arhitektura gorenjskih vasi,
- Medgeneracijski centri,
- Zelene rešitve,
- Kulinarično popotovanje,
- Od pridelka do izdelka

na Evropskem skladu za regionalni razvoj:

- Hitro s kolesom,
- Spoznajmo biodiverzitetu v naseljih,
- Zelena naselja,
- Naša industrijska dediščina naš ponos,
- Uporabimo lokalni les,
- Pametna razsvetljava in
- Gerobus.

Območje LAS Gorenjska košarica bo v okviru omenjenih projektov vplivalo na boljše kakovost življenja na različnih področjih:

Oživitve degradiranih območij v urbanih naseljih in na podeželju, spodbujanje uporabe javnega prevoza in trajnostne mobilnosti in hkrati skrb za ohranjanje okolja ter zmanjševanje CO2.

Razvoj pametnega osvetljevanja ter zmanjšanje svetlobnega onesnaževanja.

Jejmo zdravo – Inovativna priprava narodnih jedi iz lokalno pridelane hrane.

Večja izraba lokalnega lesa in ohranitev tradicionalne arhitekture gorenjskih vasi.

Spodbujanje ekološkega in biodinamičnega kmetijstva prispeva k dvigu dodane vrednosti in razvoju novih izdelkov ter ustvarjanju novih delovnih mest na kmetiji.

Večja vključenost ranljivih skupin s pomočjo razvoja medgeneracijskih centrov za vključevanje uporabnikov vseh generacij v aktivnosti v njihovem lokalnem okolju ter starejšim, ostalim ranljivim skupinam ter ženskam omogočene strokovno kakovostne in preverjene informacije o ohranjanju zdravja in telesnih ter fizičnih lastnosti.

Vir: Aleš Zdešar, Studor

Napoved tretjega javnega poziva

V drugi polovici leta 2019 bo objavljen tretji javni poziv za izbor novih inovativnih projektov iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Evropskega sklada za regionalni razvoj. Vsi

zanimani nas lahko pokličete, obiščete našo spletno stran ali našo pisarno **LAS Gorenjska košarica, Cesta Staneta Žagarja 37, Kranj, T: 04 281 72 37, E: las@bsc-kranj.si**, da bomo skupaj našli ideje za projekte, ki bodo spodbudili razvoj na Gorenjskem.

USPEŠNI TUDI V PROJEKTIH SODELOVANJA

LAS Gorenjska košarica je vključena tudi v petih projektih sodelovanja z lokalnimi akcijskimi skupinami iz Slovenije, s katerimi se bo v lokalno območje steklo še dodatnih 270 tisoč evrov. E-nostavno na kolo, Ocenjevanje ribjih izdelkov, Odprta vrata učnih kmetij, Vodne zgodbe Kamniško-Savinjskih Alp in Biosferna območja Slovenije še dodatno pripomorejo k razvoju podeželja na območju LAS Gorenjska košarica.

E-nostavno na kolo

Namen projekta sodelovanja je spodbujanje kolesarstva preko oblikovanja ustrezne infrastrukture in turistične ponudbe za kolesarjenje. Z investicijami v podporno infrastrukturo in opremo se bodo oblikovala kolesarjem prijazna postajališča na že vzpostavljenih kolesarskih poteh.

Vir: Sebastian Voortman

Ocenjevanje ribjih izdelkov

Projekt sodelovanja Ocenjevanje ribjih izdelkov je namenjen spodbujanju uživanja ribjih jedi iz lokalnega območja. Z uvedbo ocenjevanja ribjih izdelkov bodo ribogojci lahko nadgrajevali kakovost svojih izdelkov in ustvarjali višjo dodano vrednost, potrošniki pa bodo imeli zagotovilo, da kupujejo kvalitetno hrano iz lokalnega okolja.

PREDSTAVITEV OBMOČJA LAS GORENJSKA KOŠARICA

Območje Lokalne akcijske skupine Gorenjska košarica sestavlja 14 občin osrednje in zgornje Gorenjske: Bled, Bohinj, Cerklje na Gorenjskem, Gorje, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Naklo, Preddvor, Radovljica, Šenčur, Tržič in Žirovnica. Občine skupaj tvorijo geografsko zaokroženo teritorialno celoto – alpski svet visokogorij z dolinami in ravninami s številnimi skupnimi naravnogeografskimi in družbeno-geografskimi značilnostmi.

Območje LAS Gorenjska košarica je del kohezijske regije Zahodna Slovenija ter Gorenjske statistične regije in je prostorsko zelo raznoliko, zaznamuje ga razgiban relief – značilna gorska krajina. Razgibana pokrajina, ki z visokimi vrhovi povezuje Slovenijo, Italijo in Avstrijo. Reke in doline, ki povezujejo Alpe in Mediteran. Poti, ki povezujejo ljudi! Z vsakič drugačnimi zgodbami!

OBMOČJE LAS GORENJSKA KOŠARICA

14 občin | 1.624,3 km² | 162.023 prebivalcev | 286 naselij

DELOVANJE LAS GORENJSKA KOŠARICA

V LAS Gorenjska košarica, katere vodilni partner je BSC, poslovno podporni center, se je oblikovala strategija lokalnega razvoja LAS Gorenjska košarica 2014-2020, ki je nastala po pristopu od spodaj navzgor in je krovni dokument za delovanje LAS Gorenjska košarica. Oblikovanje partnerstva in priprava strategije se je gradila na izkušnjah izvajanja pristopa LEADER v prejšnjem programskem obdobju 2007-2013.

V programskem obdobju 2014-2020 območje LAS Gorenjska košarica za doseganje ciljev strategije lokalnega razvoja koristi sredstva:

- Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP),
- Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR),
- Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo (ESPR),

kar za LAS pomeni veliko priložnost in izziv za doseganje celovitega razvoja območja.

Strategija zajema vsa štiri tematska področja, ki jih določa uredba CLLD (Community Led Local Development) – za Lokalni razvoj, ki ga vodi Skupnost:

1. **ustvarjanje novih delovnih mest,**
2. **osnovne storitve na podeželju,**
3. **varstvo okolja in ohranjanje narave ter**
4. **večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin.**

VIZIJA LAS GORENJSKA KOŠARICA:

»Na razvoju znanj in talentov naših ljudi, na endogenih potencialih, na razvoju kakovosti produktov in storitev ter povezovanju v verige vrednosti, na naravnem okolju, kulturni dediščini, identiteti in partnerstvu med sektorji gradimo trajnostni razvoj in trajnostna zelena nova delovna mesta.«

Vir: Aleš Zdešar, Veliko jezero, TNP

Obiščite ažurno spletno stran LAS Gorenjska košarica, kjer na enem mestu najdete vse sveže novice, uporabne informacije o programu CLLD, aktualnih pozivih in projektih.

www.las-gorenjskakosarica.si

Petnajst let zapora za nasilno smrt brezdomca

Za nasilno smrt jeseniškega brezdomca Matevža Potočnika Muzge lani jeseni sta poleg Alena Loviča odgovorna tudi zakonca Franc in Gloria Kleindienst, je v sredo odločilo kranjsko sodišče.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na kranjskem okrožnem sodišču so v sredo na večletni zaporni kazni obsodili zakonca Franca in Glorio Kleindienst z Jesenic, ki so ju spoznali za kriva kaznivega dejanja povzročitve posebej hude telesne poškodbe, zaradi katere je lani jeseni v bivalniku za brezdomce umrl 36-letni Matevž Potočnik Muzga. Dejanje sta po sodbi sodišča storila v sosterilstvu z Alenom Lovičem, ki

je krivdo priznal in že prestaja sedemletno zaporno kazen. Sodnica Andrijana Ahačič je zdaj Francu Kleindienstu prisodila osem let in pol zapora, njegovi ženi Glorii pa sedem let, obema je zaradi ponovitvene nevarnosti tudi podaljšala pripor. Pokojnikovo ženo in otroka je sodišče s premoženjsko-pravnim zahtevkom v višini 111 tisoč evrov napotilo na pravdo. Sodba ni pravnomočna, obramba pa je že napovedala pritožbi.

Sodnica je ocenila, da je tožilstvu uspelo prepričljivo dokazati, da sta obtožena skupaj z Lovičem 8. septembra lani v bivalniku za brezdomce na Jesenicah brutalno pretepli skupnega znanca Matevža Potočnika Muzgo in so ga potem pustili ležati v bivalniku, kjer je po nekaj urah trpljenja umrl. Sodnica ugotavlja, da so vsi trije obtoženi na sojenju krivdo valili drug na drugega in minimalizirali svojo vlogo, vendar je iz izvedenskega mnenja in opravljenih analiz oblačil razvidno, da so poškodbe na žrtvi nastale z brkami (prejel jih je najmanj 65) z različnimi obuvali in različno močjo. Po oceni sodišča je zato nemogoče, da bi vse poškodbe povzročil samo Lovič, kot trdita Kleindienstova. Sodišče poleg tega razpolaga tudi z drugimi materialnimi dokazi, da je bilo dejanje storjeno v sosterilstvu – od sledi žrtvine krvi na oblačilih in obutvi vseh treh obtoženih do njihovih DNK-sledi na kraju zločina.

Kranjska okrajna tožilka Lea Martinjak je sicer sodišču predlagala, naj Francu Kleindienstu izreče deset let zapora, njegovi soprogi pa leto dni krajšo sankcijo. Njuna zagovora, da je Muzgo pretepal le Lovič, je ocenila za neverodostojna, saj se nista ujemala v ključnih okoliščinah, Franc pa je od preiskave do glavne obravnave svojo izjavo tudi spremenil. Tožilka bolj verjame Loviču, ki pravi, da sta pri pretepanju aktivno, če ne celo v glavni vlogi, sodelovala ravno zakonca Kleindienst. Ne nazadnje je Lovič priznanje priznal in je zanj že obsojen, zato nima razloga za laganja, je prepričana tožilka. »Ni dvoma, da so vsi trije sodelovali pri pretepanju, vsi trije so ga brcali v glavo in v druge dele telesa,« je poudarila in izpostavila, da sta se morala Kleindienstova zaradi resnosti in številnih poškodb – vsaj petnajst brc je žrtev prejela v glavo – zavedati, da lahko povzročita tako hude poškodbe, ki lahko privedejo tudi do smrti.

Od trojice obtoženih za smrt Matevža Potočnika Muzge je najvišjo kazen, osem let in pol zapora, prejel Franc Kleindienst. / Foto: Simon Šubic

Pokojnega so vsi trije obtoženi pustili ležati na tleh, ne da bi kogarkoli obvestili, zato je v mukah umiral brez pomoči, kar kaže na popolno odsotnost empatije in popolno čustveno otopenost obtoženih, je še dejala.

Odvetnica Nina Globočnik, ki zagovarja Franca Kleindiensta, je v končni besedi izpostavila mnenje sodnega izvedenca, da so bili usodni udarci v glavo po vsej verjetnosti povzročeni s težko in trdo obutvijo, ki jo je nosil le Lovič, saj sta oba Kleindienstova tedaj nosila mehko obutev. Prav tako niti ni prepričljivih dokazov, da je bil njen klient sploh udeležen v pretepanju. V bivalniku je prišel kot zadnji, ko ga je zapustil, je bil Muzga še živ. Poleg tega ni razjasnjeno, kaj sta počela Gloria in Lovič v naslednjih treh urah po policijskem pridržanju

Franca, nesporno pa je, da sta se samo onadva lahko vrnila v bivalnik, je opozorila zagovornica, ki je zaradi vseh dvomov predlagala izrek oprostilne sodbe.

Odvetnica Barbara Nastran, zagovornica Glorie Kleindienst, je med drugim poudarila, da bi morala biti vloga vsakega od vpletenih natančno opredeljena. Tudi ona je opozorila, da so bile usodne poškodbe na glavi povzročene s težko obutvijo, ki jo je nosil le Lovič. Zagovor slednjega je ocenila za neverodostojnega: »Lovič ni govoril po resnici, zanj je bila resnica, da so prav njegove brce povzročile smrt prijatelja, izrazito kruta. Zato je svojo pripoved priredil.« Ker mora biti krivda obtoženemu dokazana brez najmanjšega dvoma, je tudi za Glorio predlagala oprostilno sodbo.

Gloria Kleindienst je ob izreku sodbe zajokala.

Pogrešana že nekaj dni

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjske policiste so ta teden zaskrbljeni svojci obvestili o dveh pogrešanih osebah. Kot so sporočili s Policijske uprave Kranj, je že v ponedeljek izginila vsaka sled za 21-letnim Gašperjem Kuraltom iz okolice Kranja, od srede zvečer pa je pogrešan tudi 87-letni Alojzij Perko iz Naklega.

Mladega Gašperja Kuralta so nazadnje videli v ponedeljek zjutraj. Oblečen je bil v sive športne hlače in siv športni pulover, pri sebi pa ima lahko tudi manjšo rdečo torbo ter dve jopici – modre

in rdeče barve. Pogrešani je visok 175 centimetrov in ima svetle krajše lase.

Alojzij Perko pa je bil nazadnje oblečen v sive hlače in zeleno jakno, obut pa v črne čevlje. Verjetno hodi s sprehajalno palico. Obstaja možnost, da se je s kraja odpeljal z avtobusom. Visok je okoli 180 centimetrov, ima sive lase in je urejenega videza.

Policijska uprava Kranj poziva vse, ki bi imeli kakršnekoli informacije o pogrešanih osebah, da jih sporočijo na interventno številko 113 ali na anonimni telefon policije 080 1200.

Gašper Kuralt / PU Kranj

Alojzij Perko / PU Kranj

Tožba proti porodnišnici utemeljena

◀ 1. stran

Sodišče je torej pritrdilo tožnikom, ki v tožbi zatrjujejo, da bi morali v porodnišnici potek poroda skrbno spremljati in na podlagi dostopnih podatkov porod dokončati s carskim rezom oziroma se vsaj s pH-metrijo prepričati, ali otroku primanjkuje kisika, nato pa porod dokončati s carskim rezom. Po tako vodenem porodu pri Gaji ne bi nastale možganske poškodbe. Kranjska porodnišnica na drugi strani navedbe tožnikov vztrajna zavrača in zatrjuje, da je njihovo osebje ravnanje pravilno, nastale poškodbe pa so posledica sistemske okužbe oziroma sepse, kar so ugotovili tudi v ekspertnem nadzoru. Sodišče je sicer v sodbi poudarilo, da porodnišnica obstoja sistemske okužbe in dejstva, da bi okužba povzročila Gajine poškodbe, ni dokazala.

V primeru pravnomočnosti vmesne sodbe se bo v nadaljevanju sojenja

V Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo Kranj, ki te dni postavlja novo vodstvo, vmesne sodbe kranjskega sodišča ne komentirajo. / Foto: Gorazd Kavčič

odločalo še o višini odškodnine. Tožbeni zahtevek je sodišče ocenilo na približno milijon evrov, sicer pa je sestavljen iz več delov. Tožniki namreč zahtevajo odškodnino za škodo v višini okoli 600.000 evrov, rento za izgubljen zaslužek od leta 2031, ko bi Gaja predvidoma zaključila srednjo šolo, v višini povprečne plače približno 1000 evrov mesečno,

rento za bodočo premoženjsko škodo za prilagoditev nepremičnine, terapije, pripomočke za nego ipd. v višini 700 evrov mesečno ter rento za tujo pomoč za 24 ur na dan v višini 2500 evrov mesečno. Zahtevajo tudi okoli 10.000 evrov odškodnine za materialne stroške staršev do vložitve tožbe in 60.000 evrov za vsakega od staršev za duševne bolečine zaradi

posebno težke invalidnosti otroka.

»Močno dvomim, da bi uspeli z vsem, zaradi zamudnih obresti, ker se porodnišnica po našem mnenju neutemeljeno upira našim zahtevkom, bi pa utegnili znesek nanesti preko milijon evrov,« je ocenil Ravnikar in poudaril, da starša še več kot leto dni od prvega posveta z odvetnikom tožbe nista nameravala vložiti in je ne bi vložila, če bi se porodnišnica za napako opravičila. Starša sta se po njegovih besedah kljub temu še vedno pripravljena pogovarjati s porodnišnico. Mama Gaje je sicer po naših podatkih prejšnji teden v Ljubljani rodila drugega otroka, tokrat zdravega fantka.

Kot omenjeno, v kranjski porodnišnici sodbe ne komentirajo, prav tako zaradi poteka postopka ne v Zavarovalnici Triglav. Sporočili pa so, da bodo dokončno odločitev sodišča tudi v tem primeru v celoti spoštovali in ravnali v skladu z njo.

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Najbolj zasedena pediatriinja

Hermina Krese je pediatriinja 34 let. Tržiška pediatriinja, že kar nekaj let sploh edina na tem koncu za predšolske otroke in šolsko mladino, naj bi imela celo največ opredeljenih pacientov med slovenskimi pediatri – 2600 jih ima. Na dan jih povprečno pregleda med petdeset in osemdeset, najhujši so zimski meseci. Kot pravi, celoten tim dela čez mejo zmogljivosti in že fizično ne zmorejo več, a novih pacientov ne smejo odkloniti.

SUZANA P. KOVAČIČ

Otroka ne moreš pregledati v nekaj odmerjenih minutah, najprej poudari Hermina Krese, dr. med., specialistka pediatrije. Včasih potrebuje nekaj minut samo za to, da otroka prepriča, da odpre usta. »Nič ne moreš prehiteti, sicer otrok lahko postane nemiren, jokav in težko opraviš temeljit pregled.« Kresetova pravi, da se v letih njene dolgoletne zdravniške prakse odnos med njo in starši ni bistveno spremenil. So pa starši postali zahtevnejši, veliko informacij dobijo na spletu in forumih, ki jih včasih zavedejo. Kar pa se je bistvenega spremenilo in kar jo tudi najbolj moti, je, da je med zdravnik in pacienta prišel računalnik: »Vse več je administracije in ne bi rekla, da mi računalnik bistveno olajša delo. Doslej so se kot učinkoviti izkazali le e-recepti, elektronske napotnice ne. Precej zamudno je postalo pisanje napotnic, iskanje šifer za specialiste, diagnozo, velikokrat sistem ne deluje.«

Koncesija ji omogoča več svobode pri odločanju

Letos bo dvajset let, kar so Hermine Krese podelili koncesijo. Kar pomeni, da je zasebnica s podeljeno koncesijo v javnem zdravstvu. »Takar sem ravno dobro prišla s specializacije na delo v tržiški zdravstveni dom. Motilo me je, da določenih stvari

nisem mogla narediti po svoje oziroma se je bilo treba za vse, kar sem predlagala, dogovarjati; ko sem na primer predlagala dodatno opremo, preureditev prostorov, dodatna strokovna izobraževanja. Koncesija mi je bila izziv in ni mi žal. Leta 2015 smo še z dvema zdravnicama družinske medicine odprle prizidek k Zdravstvenemu domu Tržič, Ambulatorij, v katerega smo same investirale. Za svoj delež investicije sem vzela visok kredit, ki ga še odplačujem. Še vedno se tudi najde kdo, ki vpraša, koliko stane pregled pri meni. Nič. Sprejemam paciente z urejenim zdravstvenim zavarovanjem. Imam podeljeno stoo odstotno koncesijo zdravstvene zavarovalnice, plačan imam glavarski količnik, enako kot ga ima pediater v javnem zavodu – za enako delo dobim enako plačilo. Res pa moram s sredstvi, ki jih dobim od zdravstvene zavarovalnice, poskrbeti sama za vse; od nakupa toaletnega papirja, plačila elektrike, vzdrževalca, medicinske sestre do pregledov v laboratoriju za svoje paciente ... Obvezna sem tudi izvajati dežurstva, jih pa trenutno oddajam, proti plačilu seveda. Sem pa po drugi strani svobodna pri odločitvah glede nabave opreme in medicinskih pripomočkov. Vsaka svoboda seveda nekaj stane, tako na bolniški dopust ne smem iti in

Hermina Krese, dr. med., specialistka pediatrije / Foto: Tina Dokl

trdo je treba delati. Glavarinske količnike, kot nam jih za našo ambulanto prizna in plača zavarovalnica, v letu presežemo že oktobra, novembra. Potemtakem bi paciente lahko nehali sprejemati že tedaj; to morda lahko naredi zobozdravnik, pediater ne.« Kresetova ne vidi ovir za podeljevanje koncesij na primarnem nivoju javnega zdravstva, da je le pregled nad delom transparenten, da so postavljena jasna pravila.

Avtobus za petdeset potnikov, a vozi jih sto?

Pred desetimi leti je bila v tržiškem zdravstvenem domu ukinjena šolska ambulanta, ker je šla šolska

zdravnica drugam. Novega zdravnika niso dobili, zato je Kresetova prevzela še šolsko mladino. Obravnava predšolske otroke preventivno in kurativno ter vse šolske otroke kurativno. Preventivno šolske otroke (sistematske preglede na primer) pregleduje upokojena zdravnica. »Kljub temu da imam 2600 opredeljenih pacientov, jih ne smem nehati vpisovati, ker sem edina na tem območju. Lani je bilo na Tržiškem 155 rojstev, kar je trideset več kot predlani. Potem so še priseljevanja, kar tudi pomeni dodatne paciente,« je pomenila Kresetova, dodala pa, da se zares trudijo, da mladi pacienti preobremenjenost čim manj občutijo. »Do zdaj

se kaj dosti nisem ukvarjala s tem, da imam toliko pacientov, ampak zdaj je pa šlo res čez mejo. V naši ambulanti povprečno pregledamo od petdeset do osemdeset otrok na dan, najhujši so zimski meseci. Imam sicer strokovni in pridni sodelavki, dipl. medicinsko sestro in še srednjo medicinsko sestro, a bi se glede na potrebe morali razširiti še za en tim, 2600 pacientov je preveč; to je tako, kot bi v avtobus s petdesetimi sedeži vozili sto potnikov. Če so vrtci prepolni, otroka lahko odklonijo; pri nas pa tako ne gre. Nekoliko nam je uspelo olajšati delo na način, da smo omogočili spletno naročanje na pregled in naročanje receptov ter napotnic.«

Pri takšnem številu opredeljenih pacientov je upravičen strah pred zagotavljanjem varnosti obravnave. »Tudi to sem že sprožila pri zdravstveni zavarovalnici, po prvomajskih praznikih se bomo dobili skupaj s tržiškim županom in bomo stvari predebatirali,« je povedala sogovornica in poudarila: »Starši imajo pravico, da dobijo stoo odstotno storitev za otroka. Otrokove bolezni ne morejo odložiti in priti na pregled šele čez nekaj dni. Mlade družine se včasih težko znajdejo, otrokov prihod je za starša velika sprememba in tudi zdravstvena vzgoja s preprečevanjem dejavnikov tveganja za zdravje se mora začeti v najzgodnejših otrokovih letih. Imamo kar nekaj otrok, ki imajo hujše in kronične bolezni.«

Odziv Hermine Krese na aktualne težave v primarnem zdravstvu, družinski medicini in pediatriji je kvaliteten dogovor: »Ministrstvo, zdravstvena zavarovalnica, politika v splošnem bi nam morala zagotoviti pogoje za delo, dovolj časa za paciente in dovolj kadra. Saj mladi zdravniki še vzamejo za specializacijo pediatrijo, a se za delo več odločijo na sekundarnem nivoju. Imamo pa na srečo na področju obravnave otrok in mladine – v nasprotju z družinsko medicino – še vedno dobro povezanost, komunikacijo med primarnim, sekundarnim in terciarnim nivojem.«

Od petka do petka

Oprostilna sodba in pritiski na sodnika, policisti imenovali stavkovni odbor ... **Stran 18**

Glasova preja

Gost 128. Glasove preje je bil filozof in teolog dr. Anton Stres. **Strani 20, 21**

Zgodbe

Dr. Peter Čeferin je eden najbolj prepoznavnih slovenskih odvetnikov. **Stran 22**

Od petka do petka

Sodnik govoril o pritiskih

Ljubljanski sodnik Zvezdan Radonjić, ki je ta teden Milka Noviča oprostil krivde za umor direktorja Kemijskega inštituta Janka Jamnika, je javno spregovoril o domnevnih pritiskih nanj.

SIMON ŠUBIĆ

Oprostilna sodba in pritiski na sodnika

Ljubljanski okrožni sodnik Zvezdan Radonjić, ki je vodil ponovljeni sodni proces zoper Milka Noviča, obtoženega umora direktorja Kemijskega inštituta Janka Jamnika, je s torkovo razglasitvijo oprostilne sodbe poskrbel za buren odziv stroke, politike in tudi splošne javnosti. Ni presenetil z vsebino sodbe, temveč z njeno obrazložitvijo, saj je v uvodu dejal, da je bil deležen hudih pritiskov. Že takoj po prvih narokih so se namreč začeli pritiski na predsednika ljubljanskega okrožnega sodišča Marjana Pogačnika, naj ga disciplinira, je razložil. Deležen je bil tudi predlogov za izločitve, izmišljotin v medijih in brskanja po njegovem življenju. Sporočilo vseh pritiskov je bilo po njegovem mnenju eno: da ne sme soditi pošteno. Kdo je v ozadju vsega tega, ne ve, je pa prepričan, da odločitve segajo v same vrhove pravosodja ter da bo že čez mesec dni v suspenzu, ker je želel soditi pošteno. Predsednik sodišča Marjan Pogačnik je na kasnejši novinarski konferenci zagotovil, da nihče v državi nanj v tej zadevi ni pritiskal. Radonjića je zaprosil, da se do svojih navedb

opredeli in mu posreduje ustrezna pojasnila. Če bi se izkazalo, da navedbe držijo, bi to po Pogačnikovih besedah terjalo ustrezno reakcijo, ker so pritiski na sodnike nedopustni. Pogačnik je še poudaril, da je pošteno sojenje eden osnovnih postulatov delovanja vsakega sodnika in zaradi takšnega ravnanja ne more biti podvržen nikakršnim ukrepom. »Bojazen, da bi bil katerikoli sodnik zaradi odločitve v konkretnem kazenskem postopku kakorkoli sankcioniran, je popolnoma odveč,« je zagotovil. Po njegovem vedenju v zvezi z zadevo Novič zoper sodnika Radonjića ne poteka noben disciplinski ali kazenski postopek.

Razmišljajo o mednarodnem razpisu

Svet Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana razmišlja, da bi novega generalnega direktorja iskali tudi v tujini. Ta teden je zato imenoval razpisno komisijo, ki bo vsaj tri mednarodne kadrovske agencije pozvala k oddaji ponudb za pomoč pri izpeljavi razpisa za generalnega direktorja na mednarodnem nivoju. Na podlagi ponudb bo svet zavoda na majski seji odločil, ali iskanje novega vodstva UKC nadaljuje po tej poti ali komisija razpis izvede sama.

Največjo bolnišnico v državi zdaj začasno vodi Teodor Žepič.

Sindikata policistov imenoval stavkovni odbor

Sindikata policistov Slovenije je ta teden spet imenoval stavkovni odbor. Po oceni sindikata namreč vlada krši stavkovni sporazum in se izogiba uresničevanju sprejetih zavez, socialni dialog pa je na najnižji možni točki v zgodovini. Za kapljo čez rob je po njihovih besedah poskrbel notranji minister Boštjan Poklukar, ki »je javno že napovedal rezultate revizije, ki se sploh še ni začela, in vse z namenom prikrivanja lastnih napak MNZ«. Poklukar je sicer odredil izredno revizijo zaradi previsokih januarskih izplačil policistom iz naslova projekta varovanja šengenske meje. Državna sekretarka na notranjem ministrstvu Melita Šinkovec je zagotovila, da so na vladni strani doslej realizirali vse točke stavkovnega sporazuma, razen kariernega sistema policistov, o čemer pa se tedensko pogajajo z obema policijskima sindikatoma.

Kangler toži državo

Nekdanji mariborski župan Franc Kangler od države zahteva odškodnino za

sodne postopke, ki so potekali zoper njega. Kakšno odškodnino zahteva, Kangler ne razkriva, po poročanju časnika Delo pa naj bi znašala okoli 600 tisoč evrov. Kangler se je znašel v skupno kar 23 sodnih postopkih; 21 se jih je že končalo njemu v korist, dva pa sta še odprta. Kangler je prepričan, da gre za politični pregon in da so bili postopki zrežirani. Vztraja, da so mu bile kršene številne pravice, zato je na državno odvetništvo vložil odškodninski zahtevek. »Če bi bila država pametna, bi se poravnala,« je dejal za Delo.

Več lažnih listin o izobraževanju

Ob prilivu tuje delovne sile na trg se povečuje število goljufij in ponarejanja listin o izobraževanju, so zaznali na ministrstvu za izobraževanje. Opažajo pa tudi nepreglednost informacij o kakovosti izobraževanja, kar vzbuja dvom v usposobljenost, zato so sprejeli dodatne ukrepe, ki bodo podaljšali postopke vrednotenja izobraževanja, so sporočili. V interesu Slovenije in delodajalcev je, da na trg dela vstopajo osebe, ki imajo ustrezno izobrazbo, ustrezno formalno izkazano znanja in veščine, so pojasnili.

V ljubljanskem kliničnem centru nameravajo razpis za generalnega direktorja izpeljati na mednarodnem nivoju.

Sindikata policistov Slovenije je zaradi zaostrovanja sindikalnih aktivnosti spet imenoval stavkovni odbor.

Nekdanji mariborski župan Franc Kangler od države zahteva odškodnino za po njegovem mnenju zrežirane sodne procese. / Foto: Gorazd Kavčič

Slovinci v zamejstvu (660)

Kako v Kapli »cajt« mine

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Za debelo uro smeha so tizo poskrbeli trije predsedniki Slovenskega prosvetnega društva Zarja v Železni Kapli Jože Blajs, Franci Sadolšek in Wili Ošina. Wili je sedanjí predsednik in je poklicno sodelavec Slovenske prosvetne zveze v Celovcu, Jože in Franci, prvi je ravnatelj slovenskega dijaškega doma v Celovcu, drugi pa je upokojevi novinar in moderator slovenskega programa ORF, pa sta enega od najuspešnejših slovenskih društev na Koroškem vodila pred Ošino. Možakarji, ki se tudi v zasebnem življenju pogosto srečujejo in jim gledališka igra ni tuja, so se odločili, da bodo svojo slovo pokazali tudi na odru. Jože Blajs, ki mu teče pero zelo dobro in je spisal že nekaj uspešnih zgodb, je v kapelskem narečju napisal

kabaret, v katerem trije možje humorno besedujejo o aktualnih in resničnih dogodkih v Kapli in tudi širše na Koroškem. Igra ima naslov »Acajt mine«, kar pomeni Kako čas mine, saj v Kapli namesto kako rečejo kar a. Pa tudi besedo Kapla je med domačini zelo redko slišati. Namesto Kapla rečejo enostavno Apla. In s to »apelsko špraho« so Jože, Franci in Wili poleg domače napolnili kar nekaj koroških dvoran in bili nagrajeni z iskrenim aplavzom. Zadnja predstava te sezone je bila konec marca v Pliberku. Morda, tako Jože Blajs, bodo predstavo kdaj še ponovili ali zaigrali kaj drugega, prav tako resnega in smešnega obenem, da bo ljudem hitreje čas minil.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je izročil

Wili, Franci in Jože, trije predsedniki Slovenskega prosvetnega društva Zarja, pripovedujejo, kako v »Apli cajt mine«.

državna odlikovanja šestim posameznikom za zasluge pri ohranjanju slovenske kulture, slovenskega jezika in kulturne dediščine v zamejstvu. Tamara Blažina, nekdanja

poslanka v italijanskem parlamentu in senatu, je prejela Red za zasluge zaradi svoje prizadevanja za zakonsko zaščito slovenske skupnosti v Italiji. Alois Debelis je prejel

V okviru tradicionalne prireditve Noč knjige 2019 bodo v torek, 23. aprila, ob 18.30 v knjigarni Haček v Celovcu odprli razstavo v čast 200. obletnice smrti Valentina Vodnika z naslovom Kranjcev prvi poet. Razstavo pripravlja Gorenjski muzej iz Kranja. Istega dne ob 18. uri bo v kulturnem domu v Pliberku bral svoja dela pisatelj Florijan Lipuš.

Janez Stergar je bil odlikovan z medaljo za zasluge. Koroški Slovenci so njegova najbolj srčna stvar.

medaljo za zasluge zaradi dolgoletnega truda zaboljšanje položaja slovenskega kmeta v Italiji. Z medaljo za zasluge so bili odlikovani Marija Kozar - Mukič, Franček Mukič in Dušan Mukič, ki skrbijo za ohranjanje slovenske kulture in dediščine v Porabju na Madžarskem. Medaljo za zasluge je prejel tudi profesor zgodovine in geografije Janez Stergar, ki raziskuje zgodovino in sedanost Slovencev v zamejstvu, še posebej na Koroškem.

Po svetu

Pasijon v Ruandi

V velikem tednu, ko se krščanski svet spominja trpljenja Jezusa Kristusa, se spomnimo še enega velika pasijona – genocida, ki ga je pred 25 leti utrpelo ljudstvo Tutsijev v Ruandi. V treh mesecih so pobili skoraj milijon ljudi ...

MIHA NAGLIČ

Je človeštvo genocidno?

Pred četrto stoletja sta se zgodila dva velika genocida, oba sta izvirala iz državljanske vojne: v ruandskem je bilo od aprila do julija 1994 pobitih skoraj milijon Tutsijev in zmernih Hutujcev, v Bosni pa julija 1995 okrog 8000 muslimanov. Še več ljudi je bilo v obeh grozodejstvih preganjenih s svojih domov: v Ruandi več kot dva milijona, iz okolice Srebrenice okrog 35 tisoč ... Obnovimo na kratko krvavo ruandsko dogajanje. Začelo se je 6. aprila 1994, ko je bilo sestreljeno letalo, na katerem sta bila ruandski predsednik Juvenal Habyarimana in burundski predsednik Cyprien Ntaryamira, in to je bil povod za genocid. Že naslednjega dne so pripadniki vojske, žandarmerije in milic pobili ključne voditelje Tutsijev in zmernih Hutujcev in vzpostavili nadzorne točke in barikade, kjer so preverjali etnično pripadnost na podlagi osebnih izkaznic; osebe s tutsijevskim poreklom so bile ubite na mestu. Omenjene oborožene skupine so novačile ali prisilile hutujške civiliste in jih oborožile z mačetami, palicami in drugim hladnim in strelnim orožjem. V

naslednjih tednih so oboroženi Hutujci sistematično pobijali, pohabljali in posiljevali Tutsije ter uničevali in kradli njihovo lastnino. Ubiti so bili tudi vsi Hutujci, ki so bili domnevno povezani z zmernimi političnimi skupinami, so imeli novinarski poklic ali pa je bila njihova fizionomija bolj podobna Tutsijem. Najpogostejša metoda mučenja je bilo sekanje rok in stopal. Pogoste so bile tudi druge oblike poniževanja in mučenja: žrtve so bile npr. pogosto prisiljene k uboju svojih zakoncev in otrok ter h kanibalizmu, otroci so bili pretepeni pred očmi staršev, sorodniki so bili prisiljeni k incestom. Oboroženi Hutujci so večje skupine ljudi nagнали v stavbo, ki so jo zažgali ali pa so uporabili ročne granate. Dovoljeni niso bili niti dostojni pokopi: nekatera trupla so bila vržena v reke, jezera ali skupinske grobove, druga so nakopičili ob cestah ali pa so jih pustili na mestu zločina. Med genocidom je bilo posiljenih okoli pol milijona žensk, zaradi česar je močno porasla razširjenost oz. prevalenca okužb z virusom HIV. Posiljene so bile tudi vse Hutujke, poročene s Tutsiji, in tiste Hutujke, ki so skrivale Tutsije pred preganjanjem. Nema lokrat so posiljevalci

po zločinu izkazali oz. pokazali spolovilo s hladnim orožjem, vrelo vodo ali kislino. Moški so bili poredko žrtve posilstva; pogostejša so bila iznakaženja zunanjega spolovila ter kastracija. Prekinitev mirovnega dogovora je sprožila ofenzivo RPF (Domoljubna fronta Ruande), sestavljeno v glavnem iz Tutsijev, ki so že prejšnja leta prebežali v Ugando zaradi valov nasilja Hutujcev. Ofenziva je naglo napredovala v severnem delu države, z zavzetjem prestolnice Kigali in severnega dela države sredi julija je RPF končal genocidni pokol. Zmaga RPF in vzpostavitev nove vlade je povzročila prebeg mnogih Hutujcev v sosednje države, predvsem v vzhodne dele Zaira (danes Demokratična republika Kongo), kjer so se hutujške milice ponovno začele združevati v begunskih taboriščih. Zaradi strahu pred novim genocidom je RPF sprožila ofenzive ter mobilizacije Tutsijev v Zairu, ki so povzročile prvo ter drugo kongovsko vojno; slednja je zahtevala več kot pet milijonov življenj, zaradi česar je označena kot najbolj krvavi spopad po drugi svetovni vojni ... (Prirejeno po članku Ruandski genocid na Wikipediji.) Grozljivo dogajanje v Ruandi je sprožilo vrsto

kritik na račun OZN in velikih sil, ki so storile komaj kaj, da bi dogajanje preprečile. Predvsem pa nam nihče ne jamči, da se ne bi v bližnji prihodnosti zgodili novi genocidi. Genocidnost je očitno v naših genih ...

Premiki v Afriki

Sicer pa se v Afriki prav v zadnjem času nakazujejo pozitivni premiki v nekaterih muslimanskih državah. V Alžiriji so množični demonstranti in vojska prisilili dolgoletnega samodržca Abdelaziza Buteflika k odstopu. Nekaj podobnega se dogaja v Sudanu, kjer je vojska odstavila alžirskemu podobnega samodržca Omarja Al Baširja. V obeh državah naj bi odstavitvi postaranih in skorumpiranih predsednikov (in ne nujno tudi njunih klik) kmalu sledile svobodne volitve. Slabše je v Libiji, kjer državljanski vojni ni videti konca. Razdeljena in anarhična Libija pa ostaja idealni poligon za ilegalno tihotapljenje migrantov iz podsaharske Afrike v Evropo ...

Brexite kot procesija

Na procesijo vse bolj spominja tudi brexite. Le da ta ni pasijon, ampak bolj povest o jari kači. Procesija (bolj kot proces), ki traja že dolgo in se še dolgo ne bo končala ...

Lobanje pobitih Tutsijev v Nyamata Memorial Site v Ruandi. Ti ljudje, pobiti leta 1994, bi lahko četrto stoletja pozneje še živeli ... / Foto: Wikipedija

Odstopljivi alžirski predsednik Abdelaziz Bouteflika (roj. 1937), ko se je dal leta 2012 ponovno izvoliti. Letos mu je protest ljudstva to preprečil. / Foto: Wikipedija

Motorji in krila francosko-britanskega in evropskega letala Airbus A380 se zdaj proizvajajo v Združenem kraljestvu. Kako bo po brexite? / Foto: Wikipedija

Za boljšo šolo (16)

V šoli imamo tri vrste otrok

IVKA SODNIK

Če zelo posplošno pogledamo otroke v šoli, bi jih lahko v grobem razdelili v tri skupine. Skoraj dvajset odstotkov imamo nadarjenih otrok, približno enak obseg otrok z učnimi težavami, vmes pa je velika skupina »povprečnih« učencev.

Sistem odkrivanja nadarjenih v osnovni šoli je deležen veliko kritik in nezaupanja, saj po mnenju strokovnih delavcev skozi sito pride preveliko število »nadarjenih«. Včasih smo nadarjenost razumeli kot splošno inteligentnost, sedaj veljavna definicija pa pozna veliko vrst nadarjenosti oziroma talentiranosti. Postopek evidentiranja nadarjenih se pri nas začne na predlog učiteljev tretjega razreda, v četrtem razredu pa so ti učenci testirani. V

naši šoli, kjer večinoma prisegamo na šolsko uspešnost in akademska znanja, ki se kažejo predvsem v odličnih ocenah, tako mnogi učenci, predvsem fantje s slabšimi ocenami, niso prepoznani kot nadarjeni in sploh niso testirani. Zamujeno lahko kasneje popravijo učitelji višjih razredov, saj učenci test nadarjenosti lahko opravljajo vse do devetega razreda. Za te učence se v šoli poleg rednega pouka pripravijo še prilagojeni individualni programi. Tem dodatnim programom pa se tudi najbolj sposobni radi ognejo oziroma izberejo »sproščujoče«, saj so že tako preveč obremenjeni z raznimi tekmovanji in zunajšolskimi dejavnostmi.

Druga skupina otrok na nasprotni strani krivulje pa

so učenci z različnimi vrstami učnih težav, ki se kažejo v obliki slabšega učnega uspeha in nedoseganja določenih učnih ciljev na več ali na posameznih področjih učenja. Tem otrokom so šole dolžne nuditi petstopenjski model pomoči. Najprej mora otroku pri rednem ali dopolnilnem pouku pomagati učitelj, ki ga poučuje. Sledi pomoč šolske svetovalne službe. Na tretji stopnji se učenec vključi v individualno in skupinsko pomoč, ki jo je dolžna organizirati vsaka šola. Če pomoč otroku na prvih treh stopnjah ne zadošča, šola in starši zaprosijo za sodelovanje zunanje ustanove in strokovnjake, ki izvedejo diagnostično testiranje in šele na osnovi njihovih mnenj se v primeru

ugotovljenih specifičnih primanjkljajev na posameznih področjih učenja začne postopek pridobivanja odločbe. Ta otroku omogoča prilagojeno izvajanje pouka. Tudi takšnih otrok je po šolah najmanj petina.

Tretja, največja skupina učencev je izredno heterogena. To so najbolj spregledani otroci – »anonimneži«, ker ne želijo v ničemer izstopati, so praviloma prijazni do šolskega osebja, nimajo disciplinskih težav z vrstniki in učitelji in želijo kar najbolj neopazno preživeti šolski vsakdan. V tej veliki skupini se na eni strani skrivajo izredno sposobni in talentirani učenci s povprečnimi ocenami, zadržani in molčeči, ki ob učiteljevih vprašanjih redko dvigujejo roko

in dajejo vtis, da vse znajo. Ti otroci zaživijo šele v srednjih šolah, če jim uspe izbrati pravo. Na drugi strani skupine »anonimnih« so učenci, ki kljub primernim sposobnostim niso preveč motivirani in zainteresirani za učenje in jim šola predstavlja nujno zlo. Do solidnih ocen jim pomagajo priti starši in najeti inštruktorji, saj odklanjajo učno pomoč učiteljev.

Strokovni delavci šol se opisanih problemov večinoma zavedajo in treba bo nekaj spremeniti. Šolska zakonodaja predvideva kar nekaj možnosti za izboljšanje odnosov med učenci in učitelji, npr. svetovalne ure za učence, tedenske razredne ure, individualizacijo in diferenciacijo pouka ...

Stresov Leksikon filozofije kot berilo

Pri katoliških svetih mašah se berejo odlomki iz Svetega pisma. To pot pa preberimo nekaj odlomkov iz Leksikona filozofije, ki ni sveta, je pa modra in poučna knjiga. Sestavil ga je Anton Stres (roj. 1942), doktor teologije in filozofije, upokojeni ljubljanski nadškof in gost 128. Glasove preje.

MIHA NAGLIČ

Tako kot Sveto pismo tudi leksikoni niso knjige, ki bi jih morali brati od prve do zadnje strani in lepo po vrsti. Začnemo lahko kjerkoli in s tistim branjem, ki nas v danem trenutku najbolj zadeva in zanima.

O filozofiji, človeku in njegovi sreči

»Že pri prvih utemeljiteljih metafizike je razvidno, da filozofija kot ljubezen do modrosti obsega dva pola te modrosti: teoretično znanje ali zrenje tega, kaj je res in najbolj res, ter praktično vedenje o tem, kaj je (najvišje) dobro. Filozofija, ki je nastala kot reakcija na grško mitologijo in na sofistično (zlo) rabo vedenja za ideološko prepričevanje ljudi in politično, govorniško manipuliranje z njimi, ni zrasla samo iz teženja po razumskem in logično doslednem mišljenju, ampak tudi iz potrebe po pravi duhovnosti in moralni, ki naj ljudi pripelje do sreče. Teoretično znanje o prvih počelih in vzrokih, ki ne seže samo v najgloblje izvirne vsega, kar je, ampak zajema tudi vso širino vsega, kar je, ni edini in v začetku tudi ne prvi namen filozofije. Za 'ljubezen do modrosti' so praktična življenjska vprašanja o sreči in smislu življenja prav tako in še bolj pomembna. Tako bo ostalo ves čas njene zgodovine, le da bo včasih bolj v ospredju teoretičen spoznanjski, drugič pa praktičen življenjski in vrednostni vidik. (Iz gesla Filozofija, str. 266)

»Spraševanje po človeku pa je edinstveno, ker se nanaša na samega tistega, ki sprašuje. Sprašuje lahko le tisti, ki ne ve, a hkrati ve, ki se zaveda, da ne ve: 'Vem, da nič ne vem.' (Sokrat) Samega sebe človek popolnoma ne razume, sam sebi je uganka in skrivnost. Narava okoli njega ni odgovor na njegovo vprašanje, kajti človek je bitje, ki uresničuje samega sebe, ki samega sebe dela. To poteka na različnih ravneh. Človek je bitje, ki živi, ki se zaveda sebe in sveta ter spoznava vse, kar je; je svobodno bitje, ki se odloča ter se pri tem sprašuje, kaj je dobro in

Dr. Anton Stres s svojim obsežnim delom Leksikon filozofije, ki je pri Mohorjevi založbi izšel lani / Foto: Gorazd Kavčič

prav; ki komunicira z drugimi in se z njimi pogovarja; ki dela, da preživi in z delom spreminja svoje okolje; ki živi v skupnosti z drugimi, čustvuje ter goji prijateljstvo in ljubezen. Ne nazadnje, svoje bivanje dojemamo kot vprašljivo, ki ni samoumevno, in se zato sprašuje: čemu? Glede na te različne razsežnosti človekovega bivanja so različni misleci še posebej poudarili nekatere od njih ali pa so jih celo postavili kot osrednje, bistvene in odločilne.« (Iz gesla Človek, str. 127–128)

»Vprašanje nesmrtnosti duše se mu zdi vedno manj pereče, ker je človekova prva naloga, da z odgovorjo svojim individualističnim željam in z askezo premaga tudi strah pred smrtjo. Premišljevanje o vesoljstvu, njegovem redu in usklajenosti nas mora potolažiti v naših izgubah in žalostih. Kakor se človek ne sme predajati žalosti v nesrečah, se ne sme predajati jezi in drugim strastem. Notranji mir duše je možen tudi sredi množice dolžnosti in opravil. Krepost ali dostojanstvo, ki je v premagovanju strasti, je edina resnična dobrina, za katero si moramo prizadevati in po njej hrepeneti. S tem dosežemo tudi resnično

notranjo svobodo in srečo.« (Iz gesla Seneka, str. 782)

»Sreča ali srečnost je torej v razcvetu in izpopolnitvi vseh človekovih zmožnosti, posebno najvišjih. Najvišja vrlina najbolj osrečuje. Ta pa ni v praktični modrosti in razsodnosti, ki ostaja na ravni življenjskih zadev in je torej vezana na človekovo dvolinjsko stanje, kjer se mešata najvišje in najnižje, duh in telo, minljivost in večnost. Nad to naravo je namreč um in njegovo značilno delovanje je zrenje ali kontemplacija (theoria). Ta se ne ukvarja z zadevami tega življenja, ampak sama s seboj, je torej cilj sama sebi. Um zre samega sebe in to je po Aristotelu dejavnost, ki presega človeka. Šele ta pripelje človeka v popolno, božansko srečnost, saj je hkrati tudi njegova najvišja izpopolnitev.« (Iz gesla Sreča ali srečnost, str. 836)

Filozofinja, ki je živela kot v pasijonu

Ker je to pisanje objavljeno prav na veliki petek 2019, si v leksikonu preberimo še življenjepis filozofinje, kate- re življenje je bilo pravi pasijon. »Stein, Edith (1891–1942) je bila filozofinja judovskega rodu, ki je postala

katoličanka in vstopila v redovniški red bosonogih karmeličank, kjer je dobila redovno ime sestra Terezija Benedikta od Križa. Rodila se je v šlezjskem glavnem mestu Breslau (danes Wrocław). Družina je bila številna, oče ji je umrl, ko je bila stara eno leto, in energična mati je sama nadaljevala vodenje trgovskega podjetja in omogočila otrokom solidno šolanje. Nadarjena Edith je preskočila nekaj let šolanja in maturirala z odliko. Na univerzah v Wrocławu, Göttingenu in Freiburgu je študirala psihologijo, zgodovino, germanistiko in filozofijo. Doktorirala je pri Husserlu v Freiburgu z disertacijo, posvečeno vprašanju življenja ali empatije, zatem je bila dve leti njegova asistentka. Ob branju avtobiografije Terezije Avilske se je iz ateizma spreobrnila v katoliško vero. Kljub izvrstnemu doktoratu se je na več univerzah zaman poskušala habilitirati za univerzitetno predavateljico. Zato je poučevala na katoliških šolskih ustanovah v Speyerju in Münstru ter se med drugim posvečala tudi ženskerim vprašanjem in vprašanju vzgoje deklet. Ko je Hitler prevzel leta 1933 oblast in začel odkrito preganjati Jude,

je Edith Stein pisala papežu, naj javno obsodi to preganjanje. Odgovora na pismo ni dobila, štiri leta pozneje pa je papež obsodil nacizem z okrožnico Mit brennender Sorge. Da ne bi šolski zavod v Münstru, kjer je bila zaposlena, trpel posledic zaradi zaposlene Judinje, je sama dala odpoved in 14. oktobra 1933 stopila v karmeličanski samostan v Kölnu. Leta 1938 se je skupaj s svojo rodno sestro Roso, ki je tudi postala katoličanka in delala v samostanu, preselila na Nizozemsko v Echt. Ko so leta 1940 Nemci zasedli Nizozemsko, so pustili pri miru Jude, ki so bili kristjani, dokler ni nizozemska škofovska konferenca 26. julija 1942 javno obsodila nacističnega preganjanja Judov. Tedaj so se nacisti maščevali tudi nad krščeni- nimi Judi in jih 244 aretirali v začetku avgusta 1942 ter jih poslali v plinske celice v Auschwitz-Birkenau. Tam je bila 9. avgusta skupaj s svojo sestro Roso umorjena tudi Edith Stein. Papež Janez Pavel II. jo je 11. oktobra 1998 razglasil za svetnico in naslednje leto za sozavetnico Evrope...« O njenem filozofskem in teološkem delu se lahko poučimo v leksikonu. Njeno življenje pa je bilo res pravi pasijon.

»Človek je bitje, ki živi, ki se zaveda sebe in sveta ter spoznava vse, kar je; je svobodno bitje, ki se odloča ter se pri tem sprašuje, kaj je dobro in prav; ki komunicira z drugimi in se z njimi pogovarja; ki dela, da preživi, in z delom spreminja svoje okolje; ki živi v skupnosti z drugimi, čustvuje ter goji prijateljstvo in ljubezen ...« (A. Stres)

Glasova preja

Med evangelijem in filozofijo

Med evangelijem in filozofijo je bil naslov 128. Glasove preje, na kateri se je filozof in publicist Miha Naglič pogovarjal s filozofom, teologom in nekdanjim ljubljanskim nadškofom dr. Antonom Stresom. V pogovoru sta se dotaknila tudi drugih družbenih vprašanj.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

V uvodu je voditelj večera spomnil sogovornika na otroška leta, ko naj bi bil Anton Stres kot edini moški potomec predviden za naslednika na kmetiji, a se je odločil za drugo pot. Očeta je to zelo žalostilo in je za to krivil župnika. Anton Stres je pojasnil, zakaj je bilo očetu toliko do tega, da bi sin postal kmet. Z mamo sta namreč dobila Drobinčevo kmetijo v rogaški župniji od para, ki ni imel svojih otrok. »Oče je želel ustvariti kmečko dinastijo, pa sem se mu jaz izneveril. Vendar tega ni bil kriv le župnik, temveč tudi moje osnovnošolske učiteljice. V preteklosti je bilo treba pa končanem četrtem razredu osnovne šole nadaljevati na nižji gimnaziji, če si hotel potem nadaljevati šolanje. Učiteljice so očeta prepričevale, naj me da naprej, saj se bom lahko potem šolal na kmetijskih šolah, in če bom šolan kmet, bo to dobro za našo kmetijo. In so ga speljale ...« se spominja Anton Stres.

Imetnik dveh doktoratov

Versko gimnazijo je obiskoval v Zagrebu, ki sicer ni bila javno priznana. Tako mu je v vojaški knjižnici pisalo »zanimanje seljak, naobrazba četiri razreda osnovne škole« (poklic kmet, izobrazba štiriletna osnovna šola). V vojsko je šel za dve leti, medtem se je vpisal na teološko fakulteto v Ljubljani, kjer je šolanje po prihodu iz vojske začel med študijskim letom, januarja, pri tem pa izgubil eno samo leto. Že kmalu zatem se je prijavil na prvi izpit, in sicer pri profesorju Janžekoviču, ki je močno zaznamoval njegovo študijsko in poznejšo poklicno

pot. Profesor ga je dvomeče vprašal: »Pa boste zmogli?« In je zmogel in izpit opravil, zahvaljujoč tudi dobremu predznanju z zagrebške gimnazije. In mu je potem profesor priznal: »To je bilo pa za 'mušter'.« Stres je pozneje postal naslednik profesorja Janžekoviča na teološki fakulteti, nasledil pa ga je tudi pri filozofskem leksikonu. Dr. Anton Stres ima dva doktorata, enega z ljubljanske teološke fakultete, drugega, filozofskega, iz Pariza. Tam je študiral v letih od 1966 do 1972 in občutil tudi studentsko pomlad leta 1968. Takratni slovenski bogoslovci so šli na študij običajno v Rim ali Innsbruck, Stres pa pripada rodu lazaristov, ki so bili bolj »frankofilsko« usmerjeni.

Zanimal ga je marksizem

Sogovornika sta se dotaknila tudi Stresovega zanimanja za marksizem, ki je bil predmet njegovih dveh doktoratov. Ves čas je namreč veliko bral in pri tem spoznaval tudi marksistično ideologijo, ki je obljubljala novo človeštvo, brezrazredno družbo, tako rekoč raj na zemlji. Pravi, da ga je to kot mladega fanta privlačilo in se je želel angažirati ter tudi sam sodelovati pri tem veličastnem projektu. Ta pa se ni skladal z njegovo krščansko usmerjenostjo, zato je hlastal po branju, da bi videl, kdo ima prav, Marx ali Jezus. »Tega raziskovanja sem se lotil, ker sem želel odgovoriti na vprašanja, ki so begala moje sodobnike, in ker sem tudi sam pri sebi hotel razrešiti ta konflikt. Samega sebe sem vedno pojmoval kot poskusno žival, češ trup bom pojedel in potem videl, kako bo deloval. Če ga

Direktorica in odgovorna urednica Gorenjskega glasa Marija Volčjak je gostu, piscu zajetnega filozofskega leksikona, v zahvalo izročila prav tako obsežno knjigo. / Foto: Gorazd Kavčič

bom premagal, ga ne bom za sebe, temveč za druge, da bodo od tega nekaj imeli. V tem duhu sem se ukvarjal tudi z marksizmom,« se je slikovito izrazil dr. Anton Stres.

Ideološka gonja proti »štirim jastrebom«

Vendar se ni le Stres zanimal za marksizem, temveč se je tudi Udba zanimala zanj, je ugotovil Miha Naglič in sobesednika spomnil na to, kako se je skupaj s še tremi profesorji teološke fakultete v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja soočil s takratnim režimom ob vprašanju vere in socializma. Stres, Rode, Perko in Štajner so za takratno oblast veljali za štiri jastrebe. Ob tem spominu je dr. Stres pojasnil, kakšen odnos je imel takratni jugoslovanski marksistični režim do vere: takoj po vojni in do srede petdesetih let je bil ta odnos najbolj odklonilen, v obdobju liberalizacije

v šestdesetih in sedemdesetih letih je nekoliko popustil, po letu 1972, ko je pojav reformnih komunistov kazal, da se utegne oblast izmuzniti iz rok komunistične partije, pa sta Tito in Centralni komite ZKJ napisala znamenito pismo komunistom, češ da je treba vzeti vajeti v roke, ne dopustiti nobenega liberalizma, revizionizma in sprememb, pač pa dosledno upoštevati marksistična stališča. Takrat se je pojavila tudi gonja proti vernim ljudem, da naj ne bi odhajali v pedagoške poklice, saj bi se znašli v konfliktu med svojim prepričanjem in marksističnim naukom, ki naj bi mu sledili pri pouku. V šolah se je začel širiti ateizem, šlo je tako rekoč za prepoved poklica, oblast je izdala učbenik o veri in socializmu. »Štirje jastrebi« so kritiko nanj objavili v Družini. Družine takrat niso prepovedali, se je pa začela po načelu politika Jožeta Smoleta »s knjigo nad knjigo« ideološka gonja proti avtorjem, ki so si drznili postaviti pod vprašaj »svete resnice«, kot se je izrazil Anton Stres.

Filozofski leksikon, titansko delo

Povod za tokratno Glasovo prejo je bil lanski izid Filozofskega leksikona, tisoč strani obsegajočega dela z 2400 gesli. Dr. Anton Stres je pojasnil, kako je nastajal: »Zasluge ali krivdo zanj nosi moj predhodnik dr. Janez Janžekovič. Ko sem leta 1974 začel za njim poučevati filozofijo na teološki fakulteti, sem začutil potrebo, da bi dal študentom v roke slovar, ki bi razlagal filozofske

pojme. Dolej je obstajal Ušeničnikov slovar, manjši slovar je izdal tudi Vladimir Struk. K profesorju Janžekoviču sem prišel z idejo, da bi skupaj napisala filozofski slovar, on klasični del, jaz modernega, in napisal sem tudi seznam prvih 150 gesel za pokušino. Profesor Janžekovič se je odločil, da bo slovar napisal sam, jaz pa naj pripravim njegovo drugo izdajo. Tako je leta 1981 izdal svoj filozofski leksikon s 760 gesli. Meni pa je ležalo na duši, da pripravim novo izdajo, in k temu me je priganjala tudi založba Mohorjeva družba, saj je Janžekovičev leksikon že davno pošel in je bil potreben nov. Obljubil sem, da ga bom napisal, ko bom imel čas, in to se je zdaj zgodilo.«

Občutljiva etična vprašanja

Sogovornika sta se dotaknila tudi drugih vprašanj o cerkvi in družbi, tako denimo o državi in politiki, saj so bili veliki filozofi tudi politični misleci, tudi o ženskah v filozofiji sta rekla nekaj besed. Pogovarjala sta se tudi o različnih ravneh etike, pri aplikativni etiki, kjer so etična načela aplicirana na določena življenjska področja, pa je dr. Stres v ospredje postavil tri, in sicer bioetiko, poslovno etiko in okoljsko etiko. Velik napredek v znanosti je po drugi svetovni vojni omogočil, da človek lahko posega v naravni proces življenja od oploditve naprej, od umetne oploditve in splava do genskega inženiringa in kloniranja. To sproža vprašanje, ali res človek sme početi vse,

kar zaradi napredka zmore, kje pa mora vendarle dati roke proč. To je zelo občutljivo etično vprašanje. Podobno je s poslovno etiko. V sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja je prišlo do velikih gospodarskih in finančnih škandalov in malverzacij, ki so sprožile razmišljanja, da tudi na področju ekonomije ne more biti vse dovoljeno v imenu profita. Zgolj zakoni vsega ne morejo držati na vajetih, potrebna je poslovna etika, ki narekuje gospodarskim družbam kot korporativnemu državljanu, da se obnaša odgovorno do družbe, ktere del je, in prispeva k skupnemu dobremu. Kljub trdi poziciji neoliberalcev se poslovna etika že uveljavlja v svetu, pri nas pa, ugotavlja dr. Stres, še ni razvita. Na poslovni fakulteti katoliškega inštituta, kjer predava Anton Stres, so ta predmet že vključili v program, zavedajoč se dejstva, da brez etičnih zavez ni mogoče gospodariti. Okoljska etika pa govori o našem odnosu do okolja in izvira iz zavesti, da ni dovolj le krepiti tehnologijo in razvijati znanost, pač pa nas mora pri tem voditi odgovornost za planet, naravo, prihodnje rodove. Pri tem je govornik omenil antropocentrično okoljsko etiko, ki v ospredje postavlja človeka, ki je življenjsko povezan z naravo, in če sam sebi želi dobro, mora skrbeti tudi zanjo. Globoka ekologija ali biocentrizem pa enači vsa živa bitja, kjer si človek ne bi smel podrežati ostalih bitij in mora živeti v popolnem spoštovanju njih in njihovih pravic. Ni pa treba biti ravno biocentrist, če hočemo biti odgovorni do planeta in naravnega okolja, brez katerega ne moremo preživeti. Odgovornost do narave pa zahteva tudi skromnost in varčnost, ne pa potratnosti pri porabi dobrin. V tednu pred veliko nočjo sta sogovornika v mestu Škofjeloškega pasijona govorila tudi o trpljenju. Ta filozofski pojem ni izrecno naveden v leksikonu, ni pa povsem prezrt, saj se ga avtor dotika pod drugimi gesli. Sicer pa Anton Stres pravi, da ima gigantska knjiga tudi vrzeli, zato že dela dopolnitve, ki bodo najprej objavljene na spletni strani. Leksikon bo še naprej dopolnjeval, potem pa pričakuje, da bo kak njegov naslednik poskrbel za novo izdajo.

Glasovo prejo je z glasbo pospremila vokalna skupina Cantabile z zborovodjo Romanom Ažbetom. / Foto: Gorazd Kavčič

Zgodbe

V pisarni dela, dokler ni lačen

Dr. Peter Čeferin ni samo eden najbolj prepoznavnih slovenskih odvetnikov, ki kljub dopolnjenim osemdesetim letom odvetniški poklic še vedno opravlja. Je mnogo več, med drugim tudi izjemno zanimiv in iskrih pripovedovalec zgodb. Njegovim anekdotam, vedno začinjenim s humorjem, ki jih je pisatelj Tadej Golob zapisal v knjigi Nespodobni odvetnik, smo lahko pred dnevi prisluhnili tudi na Muzejskem večeru v Trziču.

SIMON ŠUBIC

Dr. Peter Čeferin je odvetnik postal leta 1967, leta 1993 pa je odprl Odvetniško družbo Čeferin skupaj s sinovoma Rokom in Aleksandrom. Tistim Aleksandrom, ki danes vodi Združenje evropskih nogometnih zvez – UEFA. In je nanj zelo ponosen, enako tudi na starejšega sina Roka, prav tako izjemnega odvetnika, in hčerko Petro, izredno profesoico na fakulteti za arhitekturo, je poudaril v pogovoru s Teo Gasser na zadnjem Muzejskem večeru v Trziču. Beseda je tekla o njegovi biografiji Nespodobni odvetnik, ki jo je napisal znani pisec biografij in kriminalnih romanov Tadej Golob. V že razprodani knjigi, ki naj bi izšla tudi v angleški različici, lahko sledimo prigodam iz njegovega življenja – od srečnega otroštva v Ljubljani preko divjih študentskih let, zanimivih odvetniških začetkov in ustvarjanja družine ter vse do njegove uveljavitve v slovenskem odvetniškem prostoru.

Dr. Peter Čeferin odvetniški poklic opravlja še danes, pri skoraj 81 letih. Za tako visoko starost je navsezadnje tudi zelo pomembno, da ostaja aktiven tako duševno kot telesno, pravi. »Še vedno sem v rednem delovnem razmerju, še vedno sem pogosto v pisarni, ampak samo toliko časa, dokler ne postanem lačen. Potem pa grem.«

Najprej heroj, nato mafijski odvetnik

V bogati odvetniški karijeri je sodeloval v številnih

odmevnih primerih; branil je Milico Makoter, Sandija Grubelića, Josipa Lončarića, Ivana Perića ... Vedno se je trudil narediti tisto, kar je najbolje za njegovega klienta. Nekatere njegove poteze marsikomu niso bile pogodu, zato se ga je oprijelo več etiket – od državnega sovražnika številka ena do mafijskega odvetnika. »Vedno me je neznansko zabavalo, kako so me imenovali. Ko sem se v začetku devdesetih let vrnil s procesa na Kosovu, kjer smo zagovarjali rudarje, ki so bili obtoženi rušenja Jugoslavije, ker so stavkali, in je bila za to dejanje zagrožena tudi smrtna kazen, so me v Sloveniji sprejeli skoraj kot narodnega heroja. Takrat smo formirali novo državo in so vse stranke hotele, da kandidiram za poslanca v novem državnem zboru. Ko pa sem čez nekaj časa sprejel obrambo Sandija Grubelića, ki so mu sodili zaradi goljufije z avtomobili, sem v hipu postal mafijski odvetnik. Neka tožilka je celo napisala v Mladini, da sem državni sovražnik številka ena. To so bili sami komplimenti, ki sem jih bil neizmerno vesel,« razlaga.

Oznako nespodobni odvetnik si je »prislužil« v procesu zoper Milico Makoter, štajersko podjetnico, ki je bila pred slabima dvema desetletjema obtožena, da je naročila umor svojega moža in bombni napad na policijsko postajo. »Ko je bila že pravnomočno obsojena na trideset let zapora, se je v naši pisarni oglasil njen sin in Aleksander je na vrhovno sodišče vložil zahtevo

za varstvo zakonitosti. S tem sva uspela, zadeva je bila razveljavljena in sojenje se je začelo znova. Najin glavni interes je bil, da jo čim prej spravimo iz pripora. Bila je namreč psihično strta in ni bila sposobna pripraviti svoje obrambe. Če pa je človek na svobodi, bistveno lažje išče priče, dokaze ... Bila pa je ena posebna situacija. Zakon določa, da je nekdo v priporu lahko samo, če sodišču uspe razsoditi v dveh letih od vložene obtožnice. Manjkalo je samo 14 dni, da bi se ti dve leti iztekli, in z Aleksandrom sva ji predlagala, naj nama odpove pooblastilo. In ker sodišču v 14 dneh ni uspelo najti nobenega odvetnika po uradni dolžnosti, ki bi mu uspelo prebrati 15 tisoč strani spisa, so jo spustili na prostost. Potem smo ji priskrbeli drugega odvetnika, ki jo je zagovarjal, ona je aktivno sodelovala pri obrambi in je bila oproščena. Teh 14 dni, kar sva naredila z Aleksandrom, je za nekoga pomenilo uničeno življenje ali pa prostost,« pripoveduje Peter Čeferin. Neki profesor pravi je po tistem napisal članek, kjer mu je očital, da je nespodobni odvetnik, ker je v imenu klientove koristi izrabil vse zakonite možnosti, samo zato, da je preprečil obsodbo. No, neki drugi profesor pa mu je dejal: »Veste, tudi jaz se ne strinjam z vami, ampak če bom kdaj potreboval odvetnika, bom vzel pa vas.«

Zadoščenje za vse evropske odvetnike

Zelo odmevno sodno zmago je dosegel lani na

Dr. Peter Čeferin kljub častitljivi starosti še vedno opravlja odvetniški poklic. / Foto: Tina Dokl

Evropskem sodišču za človekove pravice v Strasbourgu, ki je odločilo, da mu je Slovenija kršila svobodo izražanja, ko ga je oglobila zaradi kritičnih izjav v sodni dvorani v procesu zoper Ivana Perića, ki je bil nazadnje obsojen na trideset let zapora zaradi trojnega umora v Rovinju v avgustu 2002. Peter Čeferin ga je zagovarjal deset let, devet let celo brezplačno, ker je verjel v njegovo nedolžnost. »Karkoli sem zagovarjal, katerikoli dokaz sem predlagal, je bilo vse zavrnjeno. Vse je bilo sistematično uperjeno v obsodilno sodbo od vsega začetka. Ko sem videl, kam pelje zadeva, sem začel višati ton in uporabljati ostre izraze. Tožilca sem na primer obtožil, da skriva razbremenilne dokaze, sodišču sem očital sodno farso, izvedencem sem rekel, da sodijo na podlagi spoznanj iz kamene dobe, in tako naprej. Zaradi tega so me vsa sodišča v Sloveniji kaznovala. Kazen sem plačal, nato pa sem se začel pritoževati in tudi na ustavnem sodišču niso sprejeli moje pritožbe. Evropsko sodišče za človekove pravice pa je lani razsodilo, da mi je slovensko sodišče kršilo pravico do svobode govora. Reklo je, da kadar gre za tako hude zadeve, ko ne uspe zagovornik z ničimer, kar predlaga, je dopustno zagovorniku glasnost tudi zvišati in uporabiti ostrejša izraze. Slovenija je bila zato obsojena na odškodnino, ki jo je tudi plačala. V obrazložitvi je evropsko sodišče opozorilo, da

imajo lahko kaznovanja odvetnikov zastraševalni učinek. Ta sodba mi zato ne pomeni samo osebnega zadovoljstva, ampak je v zadovoljstvo in zadoščenje vseh evropskih odvetnikov.

Poklicna neodvisnost odvetnika je pogoj, brez katerega advokature ni. Odvetnik mora biti neodvisen od vsakega zunanega vpliva, ko se odloča, kako bo najbolj uspešno zastopal oz. zagovarjal svojo stranko. V Sloveniji od leta 1868 o tem, kdo izpolnjuje v zakonih določene pogoje za opravljanje odvetniškega poklica, odločajo odvetniki sami preko svoje odvetniške zbornice. In to je garancija za odvetniško neodvisnost,« poudarja. Za dobrega odvetnika je sicer premalo, da pozna pravo, še razloži. »Moraš poznati pravo, ampak moraš imeti tudi življenjske izkušnje. Teh pa ne dobiš v knjižnici. Moraš biti globoko razgledan, poznati moraš literaturo in umetnost, predvsem pa moraš imeti rad ljudi,« pravi in nadaljuje: »Zadnjič so me vprašali, kako ločim zasebno od poklicnega. V odvetniškem poklicu to ni mogoče. Če te nekdo pokliče ob dveh zjutraj s policijske postaje, da so ga zaprli, moraš vstati. Jaz sem bil, ko sem branil ljudi, 24 ur pri stvari. Na nočni omarici imam beležko in svinčnik, in ko se zbudim ponoči in dobim idejo, jo zapišem, da lahko v miru zaspi naprej. Ko sem recimo zagovarjal Lončarića, je moja soproga nekega jutra vprašala: 'Dragi Peter, do

kdaj bo spal Josip Lončarić z mano na tej postelji?'«

Vojski »sudija«

Dr. Peter Čeferin ne skriva burnega življenja v mladih letih, ko je veliko pijančeval, se pretepal, tudi s policisti, in bil zato večkrat pridržan do staznitve. »Grozno sem ga 'biksal'. Oče je na koncu poklical sošolca, generala v JLA, in vprašal, če imajo kak kazenski bataljon za njegovega sina. Dejal mu je: ni problema – Kučevo, romunska meja. Tam so bili tudi oficirji po kazni. Vojaki so bili stari po štirideset, petdeset let, vsi v glavnem nepismeni, ker so pred tem dvajset let preživeli v zaporih.« A ni kaj prida zaleglo. Od doma mu sicer niso pošiljali denarja za priboljške, zato si je denar za cigarete in žganje pridobil z raznimi pridobitvenimi dejavnostmi, kot se je izrazil. »Kot pravnik so me klicali 'sudija' in sem razreševal vse spore, tudi tiste, ki so jih imeli z domačimi, torej izven vojske. Če se je na primer nekdo poročil in je nevestin oče dal še petdeset ovc zraven, potem pa je prišlo do ločitve, sem mu rekel, da je treba ovce vrniti. Risal sem tudi razne ornamente po telesu in gole ženske, za mano pa je romski 'zastavnik' to dosmrtno tetoviral. Nekomu sem na primer narisal na levo stegno Marilyn Monroe, na desno pa Brigitte Bardot. In je rekel, da komaj čaka, da gre na plažo. Jaz sem bil sicer neskončno vesel, da ga nisem več srečal, ko je prišel k pameti.«

K pameti pa v vojski ni prišel on sam. S pijančevanjem je namreč prekinil šele ob rojstvu prvega otroka. »Živahno življenje je trajalo do leta 1963, ko se je rodil starejši sin Rok. Ko sem po treh dneh popivanja prišel domov, sem ga pogledal in rekel: 'Sin moj, oprost, ker imaš takega prasca za očeta. Od danes naprej ne poskusim alkohola.' Nadaljnjih štirideset let nisem spil niti kaplje alkohola več,« pove brez ovinkarjenja.

Da dr. Peter Čeferin ne skuša olepšati svoje preteklosti, veseli tudi avtorja njegove biografije Tadeja Goloba. »Za pisca biografij je najhujše, da naleti na nekoga, ki ima željo, da izda svojo biografijo, a izpade lepši, kot v resnici je. Kot ste videli, Peter ni imel teh namenov,« je dejal.

Na zadnjem Muzejskem večeru v Trziču so se pogovarjali (z leve): pisatelj Tadej Golob, povezovalka Tea Gasser in odvetnik dr. Peter Čeferin. / Foto: Tina Dokl

Na robu

Pozabljene šege in navade, 2. del

Kozarček ali dva

MILENA MIKLAVČIČ

usode

»Ko ljudje enkrat pridejo v moja leta, postane njihov spomin negotov. Z mojim je pa ravno obratno: vsega se spomnim, kot bi se zgodilo včeraj. Še veliko zgodb vam bom povedala, le čas si vzemite zanje!«

Marija ima zraven sebe drobno knjižico, v katero si zapisuje marsikaj, kar bi sicer pozabila. Beleži si, koliko jo stanejo položnice,

hrana, koliko denarja je dala za različna darila in nepomembne drobnarije, ki – po njenem – žrejo znesek na bančnem računu kot vrtni polži.

»Ko sem bila mlajša, sem veliko denarja zapravila za čevlje. Redkokateri so bili udobni, zato sem kupljeni par, ki se nogi ni dobro prilegel, kar zavrgla. V omari sem imela oblačila lepo razvrščena: najlepša so bila za k maši in za k zdravniku, potem so bila oblačila za vsak dan in v veži, na obešalniku, so se znašla tista, v katerih sem preživela čas na vrtu, morda tudi v kuhinji. Nekoč sem imela po več deset predpasnikov. Do danes sem ohranila komaj dva, tri. Mlade dame jih pa sploh ne nataknejo več! Ne vem, od kod jim takšna grda navada!

Še dogodka, ki je povezan z moškimi, ne bom pozabila. Nekoč je moral moj mož nujno na operacijo. To so bili še časi, ko je bil po njej deset dni v tako imenovani šok sobi, sledilo je okrevanje na oddelku. Domov se je vrnil šele po dobrem mesecu. Kar naenkrat me je začel obiskovati njegov najboljši prijatelj Tine. Zelo dobro sva se razumeli tudi z njegovo ženo. Največkrat je prišel takoj po službi. Dolgo časa nisem vedela, zakaj. Potem pa sem le ugotovila, da je lačen, in ko mi je začel tarnati, da

žena slabo kuha, sem zmeraj prihranila kakšen krožnik juhe ali solate. Ni mi bilo prav, ko je začel trkati na vrata vsak dan. Postalo mi je malo nerodno. Kaj bodo rekli sosedje? Končno se je le opogumil in me kar naravnost vprašal, ali bi mu dala. Možno je v bolnišnici, tako in tako ne bo vedel, njegova žena je hladna kot jeklo, on pa željan ženske, da bolj ne bi mogel biti. Ko je opazil moj začuden obraz, je malo popustil. Predlagal mi je, da bi bil zadovoljen, če bi se samo malo razgalila, da bi mu že to pomagalo, da bi potem doma laže dokončal zadevo. Niti toliko moči nisem imela, da bi vzela metlo in vraga napodila iz hiše! Kar sedela sem in ga čakasto gledala. Verjetno je mislil, da bom privolila, stopil je do mene in me poskušal nerodno objeti okoli ramen. Takrat pa mi je prekipelo, zgrabila sem ga za tisto malo las, ki jih je še imel na glavi in ga na vso moč odrinila od sebe!

Tako me je bilo sram, da sem o tem dogodku molčala kot grob. Še možu nisem nič zaupala. Ne boste verjeli: Tine se je naredil neumnega, saj je, ko se je mož vrnil domov, prihajal na obiske, kot da se med nama ne bi zgodilo nič! So moški res takšni bedaki, pa je bilo vprašanje, ki me je še dolgo črvičilo. Potem se je zgodilo, da se nas je nekaj žensk

zbralo v skupini za samopomoč. Takrat sem bila že vdova in sem se o vseh stvarih, tudi o spolnosti, veliko lažje pogovarjala. Nekako me ni bilo več sram, če razumete, kaj hočem reči.

V skupini nas je bilo osem žensk, nekatere so bile precej starejše, dve malo mlajši od mene. Naša voditeljica Polona nam je predlagala, da bi se enkrat pogovorile tudi o nezgodah, zaradi katerih nas je bilo v življenju najbolj sram. Najprej smo prebrale vašo knjigo Ogenj, rit in kače niso za igrače, da je beseda lažje stekla!

Šele takrat sem spoznala, da so imele gospe veliko težje in bolj travmatične izkušnje od moje! To, zaradi česar je bilo mene sram, je bilo še nedolžno! Spominjam se gospe – danes je že pokojna – ki jo je spolno izrabljali možev brat. Živeli so na manjši kmetiji, fantje so bili zaposleni, ona pa je kuhala za družino in tudi za moževe brate. Ker so vsi, tudi mož, delali na tri "ših-te", je bila pogosto ponoči sama. Tako se je dogodilo, da je eden od bratov takrat začel prihajati k njej. Četudi se je pred njim zaklenila, ni nič pomagalo. Kadar se je le preveč branila, ji je zagrozil, da bo pri kosilu vsem povedal, kakšna kurbaja je. Da ga je v posteljo zvalila sama.

Potem je zanosila. Ni vedela, kdo točno je oče

otroku. Ob veliki noči, ko so prišli v cerkev tudi drugi spovedniki, se je želela spovedati velikega greha, a se ni mogla. Sram jo je bilo. Otrok se je rodil, in najtežje ga je bilo imeti rad. Fant je bil edini, ki je potem šel študirat. Četudi pri hiši ni bilo denarja, je privolila le zato, da ga, ko se je preselil v Ljubljano, ni imela ves čas pred očmi. Čez kakšen mesec, ko nam je zaupala svojo zgodbo, je, revica uboga, spokojno umrla.

Ena od žensk, ki je bila vaška babica, je pripovedovala neverjetne zgodbe o ženskah, ki so se znašle v težavah in niso vedele, kako bi se jih rešile. Čeprav ni imele nobene prave izobrazbe, pomagale so ji le izkušnje, je marsikateri pomagala, da se je otroka še pravočasno znebila. Ena teh zgodb, ki je segala v leto 1983, pa je pripovedovala o ženski, ki je splavila živega otroka in ga potem kar sama ugonobila in zagrebla v zemljo za hlevom. Ko je njen sin veliko kasneje hlev podrl in zgradil novega, pa je bagrist po spletu okoliščin izkopal otroške kosti. Nastal je vik in krik, prišli so policisti, iz Ljubljane so se pripeljali gospodje v belih haljah. Kostmi so odpeljali s seboj, kaj točno so storili z njimi, pa sogovornica ni vedela.

Zdelo se mi je zelo zanimivo – to sem tudi zabeležila v beležko – da so bile ženske iz naše skupine v popolnosti podrejene svojim možem. V postelji je moralo biti točno tako, kot so oni ukazali. Ena od njih je imela že pet otrok in se je na smrt bala še ene nosečnosti. A mož je ni poslušal.

Na kraj pameti mu ni padlo, da bi malo pazil.

Ob njihovih zgodbah sem se začela zavedati, kako lepo mi je bilo v zakonu. Ne rečem, včasih so letele tudi ošpičene prekle izpod jasnega neba, a surov pa do mene ni bil. Če je videl, da mi ne prija, me je samo objel in rekel, da bo že počakal, da ne gori voda.

Upam, da se mi ne boste smejali, če bom povedala, da je bilo še v moji generaciji kar nekaj takšnih, ki so možem zvečer umivale noge. Še več jih je bilo, ki so skrbele za čistočo, možje so se pa komaj kdaj skopali. Včasih slišim od sosedice, ki dela v domu za starejše, da imajo kar nekaj težav še danes, preden nekatere spravijo pod prho. Saj razumem, nikoli niso bili vajeni čistoče in umivanje jim je potem muka tudi na starost.

Nekaj pa je danes drugače: odnos pri jedi. Spominjam se, da smo se včasih s hrano "nabutali", da smo komaj dihal. Sploh na kakšnih gostijah ali ohceti. Ko gremo kdaj na kosilo v gostilno, vsi jedo zelo počasi. Tega nekoč nismo znali. Bolj zmerno se obnašajo tudi pri pijači. V mladih letih ženske nismo smele piti, ker če bi nas videli, bi nas imeli za pokvarjene. Smo pa kakšnega kratkega rade "ruknile", a le če ni bilo v bližini nikogar.

Tudi jaz sem imela skrite zaloge. Sladke pijače so mi še zmeraj zelo pri srcu. Ko popijem kozarček ali dva, je svet videti veliko lepši. Pri tretjem me pa že glava boli. Tega pa ne maram!«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Jurij Alič in abecedna vojna

PETER COLNAR

V Poljanah nad Škofjo Loko se je 21. aprila 1779 rodil šolnik, jezikoslovec in duhovnik Jurij Alič. Še posebno znan je postal, ker se je v znani abecedni vojni (1831–1833) zavzel za enoten razvoj slovenskega jezika. Prizadevanja za enotni slovenski jezik je želel uveljaviti zlasti v šolskih knjigah. Odklanjal je težnje, da bi štajerski in korški Slovenci uveljavili kot knjižno normo svoje narečne posebnosti, ki bi jih še poudarili s posebnim črkopisom. Nasprotoval je dajnci, po krajšem oklevanju pa tudi metelčici.

Osnovnošolsko izobrazbo je dobil na trivialki v Poljanah. Klasično gimnazijo je obiskoval v Ljubljani, zadnji letnik gimnazije in filozofijo ter tudi teologijo pa v

Gradcu. Že kot gimnazijec je navezal stike z Valentinom Vodnikom in Jernejem Kopitarjem, ki je hodil v gimnazijo eno leto pred njim. Z Valentinom Vodnikom si je pozneje, ko je deloval na Štajerskem, tudi dopisoval. Poleg Valentina Vodnika so bili njegovi dopisovalci na Kranjskem vsaj še profesorji Jožef Balant, France Hladnik in France Pessenegger. Ti stiki so bili pomembni pri oblikovanju njegovih stališč glede razvoja slovenskega jezika.

V alič je bil kaplan v Laškem, provizor in dekan v Gornjem Gradu, višji šolski nadzornik in referent za nižje šolstvo v Št. Andražu/St. Andri (Avstrija) in dekan v Vidmu (Krško).

Za potrebe podeželskih trivialnih šol v sekovski,

lavantinski in krški škofiji je po odredbi dunajske študijske komisije in na prošnjo lavantinskega škofijskega konzistorija oziroma graškega gubernija prevedel začetnico, male povesti in mali katekizem. S prevodom začetnice in tudi z drugima dvema knjigama v sekovski škofiji niso bili zadovoljni. Med pripombami je bil tudi predlog, da naj se za nove knjige uporabi hrvaški črkopis. Začetnico je pozneje za Aličem popravil še Janez Nepomuk Primic. Natisnjena je bila leta 1813 v Celovcu, vendar je niso uporabljali. Prevoda ostalih dveh knjig (Majhine Bukvice Branja za Sholarje in Kratke perpovedanje), je Alič za prvo izdajo popravil sam. Na levih straneh je

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- Na Rečici pri Bledu se je 15. 4. 1905 rodil inženir in slikar Rudolf Arh. Med drugim je bil tudi šef projektivnega urada Železarne Ravne, ki so jo morali na novo zgraditi.
- V Žirovnici se je 18. 4. 1851 rodil šolnik, nabožni pisec in duhovnik Ivan (Janez) Svetina.
- V Podmelcu na Tolminskem se je 19. 4. 1877 rodil pravnik, pisatelj in pesnik Ivo Šorli. Konec januarja 1940 se je preselil v Kranj.
- V Kranju se je 21. 4. 1900 rodila profesorica, germanistka in arheologinja Helena Gizela Stupan. V svojem času je bila ena najbolj izobraženih žensk v Sloveniji.

nemško besedilo, na desnih slovensko.

Kljub delnim neuspehom sodi Alič med najpomembnejše prireditelje nemško-slovenskih učnih knjig za trivialke na območju graškega gubernija. Njegova zasluga je, da so po letu 1816 na Štajerskem izhajali jezikovno boljši prevodi šolskih knjig. Sloves slovenista si je pridobil tudi s prevajanjem

nešolskih besedil. Leta 1809 je dobil naročilo celjskega okrožnega urada za prevod brambovskih pesmi. Pesmi je poslal v oceno Valentinu Vodniku. Pesnil pa naj bi tudi sam. Po naročilu je poslovenil vsaj še požarni red. Iz korespondence je razvidno njegovo zanimanje za slovaropisje in neutrudno zbiranje gradiva za nemško-slovenski slovar.

Neuničljiva

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Hollywood je osvojila v poznih tridesetih in bila 1935 najbolje plačana hollywoodska igralka. Mae West ... Rodila se je 1893 v Brooklynu očetu boksarju in materi igralki. Že zelo zgodaj je vedela, kaj hoče. Razbijati predvsem spolne tabuje v licemerski Ameriki. Borila se je tudi za enakopravnost med spoloma in spretno vrtela predrzno, duhovito dramsko pero scenarijev in gledaliških del. Ko je 1926 na Broadwayu uprizorila igro z naslovom SEKS, so jo zaradi prehude obscenosti besedila obsodili na deset dni ječe. A so jo zaradi lepega obnašanja izpustili prej. Začuda škandalali niso škodili njeni kariери. Imela je nizek, hrpav glas, ki pa je bil zelo privlačen, in ko je iz New Yorka prišla v Hollywood, si jo je za

partnerico izbral sam Gary Grant, idol deklet in mladih žensk. Mae je bila brez dlake na jeziku in njeni reki so bili posladki za časopise. Na primer: Če se moram odločiti med dvema grehoma, bom storila tistega, ki ga še ne poznam ... Vsi odslovljeni ljubimci naj imajo še eno možnost, ampak z drugo žensko ... Zakon je dobra institucija, ampak jaz nisem dovolj zreła za institucijo. Jaz sem dek-le, ki ni na dobrem glasu, a ga nisem nikoli niti pogrešala ... Jaz nisem odkrila oblin, sem jih le razkrila ... Seks je čustvo, preneseno v gibanje ... Če ženske zaidejo na kriva pota, so jim moški takoj za petami ... Živimo enkrat, ampak če živimo prav, je eno življenje dovolj ...

Po 1943 je Mae West obrnila Hollywoodu hrbet. Še vedno je bila femme fatale, a prestolnica filmske industrije se je pod udarci cenzure vračala k zvečine posladkanim, moralno »neoporečnim« filmom. S komedijo se je vrnila na Broadway in veliko nastopala na radiu. Kot pevka je izdala tudi nekaj albumov, a poseben prodor ji ni uspel. Nekaj časa je bil zelo priljubljen koktajl z njenim imenom. Umrla je v Hollywoodu 1980 za posledicami kapi.

Mae West Cocktail

Za 1 kozarec potrebujemo: 4 merice vodke, 3 merice brusničnega soka, 1 merico amaretta, 1 brizg meloni-nega likerja.

V šejker damo vse sestavine, dodamo ledene kocke, dobro pretresemo in zlijemo v ohlajen kozarec.

Pa še en recept »po domače«:

Pesa s šunko

Za 5 oseb potrebujemo: 3 kuhane gomolje pese, 2 jabolki, 2 žlici oljčnega olja, 1 žlica kisa, 1 strok česna, pol žlice juhe, limonin sok, 1 noževokonic gorčice, sol in poper po okusu, 250 g šunke, 50 g parmezana, pol šopka nastrižene-ga drobnjaka, 50 g ajdove kaše.

Zmešamo oljčno olje, kis in juho, da se sestavine povežejo. Česen stremo in ga z gorčico in limoninim sokom dodamo polivki, ki naj počiva pol ure.

Olupimo jabolki in ju razpeščičimo, narežemo na kocke in takoj pokapamo z limoninim sokom. Peso prav tako zrežemo na kocke. Oboje zmešamo s polivko in pustimo počivati 1–2 uri na sobni temperaturi.

Kašo damo kuhati v mrzlo vodo, voda naj jo pokriva za 2 cm visoko. Ko zavre, zmanjšamo ogenj in pazimo, da se kaša ne prime dna. Ko je kuhana, jo precedimo, če je kaj odvečne vode, in ohladimo. Nato jo na hitro prepražimo na maščobi.

Na krožnike položimo zelo na tenko narezano šunko, nanjo naložimo solato, jo potresemo s parmezanom in drobnjakom, ob rob dodamo praženo kašo in ponudimo.

Pa dober tek!

Vaš razgled

Za prvo fotografijo črne luknje, ki je pred kratkim vzbudila precej pozornosti javnosti, so znanstveniki uporabili več velikih teleskopov in zbrali stotisoče gigabajtov podatkov. Za opazovanje Lune, planetov, Rimske ceste in nekaterih drugih objektov nočnega neba pa potrebujemo le par oči in dovolj temno lokacijo zunaj mesta. Že z nekoliko večjim amaterskim teleskopom, kakršen je ta na fotografiji, pa vidimo galaksijo M87 v ozvezdju Device, v središču katere je črna luknja. A. Se.

Preden prispem do gradu, bo treba še precej poganjati. Pa saj to nikamor ne gre, pa naj še tako močno gonim. Seveda, saj gre za učni pripomoček, ki kaže, koliko fizične energije je potrebne za proizvodnjo električne energije. Nič ne de, bom še malo pritisnil in dal napolniti mobilni telefon. D. Ž. / Foto: Tina Dokl

Nove knjige (482)

Pasijoni na Slovenskem in v Evropi

MIHA NAGLIČ

»Spoštovani bralci, pred vami je druga številka zbornika Pasijonski almanah, ki je namenjen objavljanju izvornih znanstvenih, strokovnih in poljudnih prispevkov na temo pasijonske dediščine ne le z domačega, temveč predvsem s širšega evropskega prostora ... Škofjeloški pasijon je z vpisom na Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva za vedno presegel lokalne in državne okvire. Poleg tega izjemnega uspeha, od katerega je preteklo dve leti, se Škofjeloški pasijon in Škofja Loka z letošnjim letom nahajata na pragu še enega velikega in prelomnega

izziva, vključitve v nastajajočo Evropsko mrežo za praznovanje velikega tedna in velike noči. 'Caminos de Passion' bo v kratkem živela kot ena izmed kulturnih poti, ki delujejo pod okriljem Sveta Evrope in predstavljajo povabilo k potovanju in odkrivanju bogate in raznolike evropske dediščine z združevanjem ljudi in krajev v omrežja skupne zgodovine in dediščine. V praksi uveljavljajo vrednote Sveta Evrope: človekove pravice, kulturno raznolikost, medkulturni dialog in medsebojne čezmejne izmenjave. Projekt se je začel leta 1987 z osvojitvijo prve poti – romarske poti v Santiago de Compostela. Trenutno 33 kulturnih

poti zagotavlja številne prostočasne in izobraževalne dejavnosti za državljane po vsej Evropi ter zunaj nje in predstavlja ključne vire za odgovorni turizem in trajnostni razvoj. To je priložnost za Škofjo Loko, primerljiva z vstopom države v Evropsko unijo, ki je v nobenem primeru ne gre izpustiti. Že s prvo številko Pasijonskega almanaha, ki je luč sveta ugledala v lanskem letu, smo segli čez državne meje in v sodelovanju z našimi sosedi Hrva-ti pripravili in izvedli uspešen projekt na ravni mednarodnega sodelovanja, ki pa ga letos v duhu zadane naloge čim večje evropeizacije Škofjeloškega pasijona in Škofje Loke še poglobljamo

in nadgrajujemo. V tem duhu so se nam ob domačih in hrvaških s svojimi prispevki pridružili tudi avtorji iz Španije, z Malte in Nizozemske. Tokratno številko bogatijo prispevki, ki so jih pripravili: Miha Ješe, J. Štukl in F. Križnar, Jernej Tavčar, Neus Crous Costa in Silvia Aulet (Španija), George Agius (Malta), Lex Houba (Nizozemska), Luka Lipič (Hrvaška), Helena Ilc, Katja Štucin, Marko Pleško in Petra Pleško ter Jože Skumavec.«

Gornje besede so iz predgovora urednikov Jožeta Štukla in Franca Križnarja, knjigo predstavljamo na veliki petek 2019, berljiva je pa celo leto ...

Pasijonski almanah 2, Pasijoni na Slovenskem in v Evropi, Občina Škofja Loka, 2018, 182 strani

razporeditvo

GG

VSAK FESTIVAL SI ZASLUŽI PREMIERO

Tako so napovedali letošnjo čokoladno večerjo, ki jo je prvi dan že osmega Festivala čokolade v Radovljici gostila Vila Podvin v Mošnjah.

Alenka Brun

Tokrat je glavna kuharica Vile Podvin Uroš Štefelin v goste povabil dva Gorenjca: Igorja Jagodica, ki ga večina že dobro pozna in ga najdemo v kuhinji ljubljanskega Strelca, in Jorga Zupana iz ravno tako ljubljanske restavracije Atelje, ki ga še spoznavamo. Tako Štefelina kot Zupana pa trenutno lahko spremljamo tudi v vlogah žirantov oziroma sodnikov v prvi sezoni kuharskega šova Mali šef Slovenije na Pop TV.

Festival čokolade v Radovljici se je med drugim tako tudi letos začel z uvodno čokoladno večerjo, pri kateri nam že ime pove, kaj je bila glavna sestavina ali pa osnovna spremljevalka na krožnikih – čokolada, seveda.

Letos so kuharski mojstri pri jedeh morda stavili bolj na

njeno diskretnost, okusi na krožnikih so bili kar močni, nekatere jedi drzne in izven vajenih okvirjev (gorenjskih) brbončic. Ampak če pripravljajš jed s čokolado, potem ti v pravzaprav že ne preostane drugega, kot da razmišljaš drugače in se lahko hitro znajdeš na poligonu kulinaricnega eksperimentiranja.

Namesto vinske spremljave so šesthodni meni čokoladne večerje kombinirali s pivu Pelicon iz Ajdovščine, in to uspešno.

Kuharski mojstri so pripravili po dve jedi, uvod pa zaupali Urošu Štefelinu. Začel je s srminim tatarjem in prahom kakavovih zrn, kasneje pa postregel še z ocvrtimi vampi, jih kombiniral s temno čokolado in jedli smo jih tudi tisti, ki vampov sicer ne jemo.

Novinec v tovrstni kombinaciji treh kuharic Jorg Zupan se je najprej predstavil z zelenjavno toplo

Ustvarjalna trojica letošnje čokoladne večerje: Uroš Štefelin, Jorg Zupan in Igor Jagodic

Matej Pelicon, mlada kuharica Vile Podvin Jon Zupan in Anita Lozar, ki skupaj z Matejem kreira lastno pivo.

predjedjo. Krožnik je vseboval kolerabo, listnati ohrovt, holandsko omako in belo čokolado; kasneje pa je kombiniral črno čokolado, jagnje in sipo z rahlo pikantno omako mole, ki izvira iz Mehike.

Jagodic se je pri glavnem krožniku poigral s kopunom, gosjimi jetri in čokolado ter kakavovimi zrni, pa seveda sladica je bila njegova. Tu pa je uporabil belo čokolado in pripravil ganaš

iz bele čokolade, jogurta in pasijonke, ki so mu na krožniku delali družbo še sladoleđ iz pečene banane, lešniki, čokoladna pena in omaka iz pasijonke in banane.

Gostiteljica Marcela Klofutar pa je poskrbela za priljubljeno žrebanje, ki ga gostje na tovrstnih večerjih z veseljem čakajo, saj srečnejšem naključno izžrebane številke na lističih prinašajo predvsem okusne nagrade.

Ocvrti vampi, omaka Tolminca, bučno olje, slanina, kisl zelenjava, lešniki in temna čokolada

VRAŽJE VZDUŠJE NA VLAKU

Alenka Brun

Zadnja postaja posebne in s še bolj posebnim šovom opremljene muzejske vožnje, ki se je zjutraj začela v Novem mestu, je bila tokrat v večernih urah osrednja železniška postaja v Kamniku. Ogromno ljudi, predvsem mladih, se je zbralo, da bi si ogledali napovedani kraj-

17. in 18. maja gostila ljubljanska Hala Tivoli. V cirkuško-akrobatskem spektaklu pa bodo poleg energičnih fantov v omenjeni skupini nastopili še Artifex, Flipping Art, LED motion, duo Kamikazete in zadnja zmagovalka oddaje Slovenija ima talent Tjaša Dobravec. Obljubljajo pa tudi tuje nastopajoče.

V Kamniku so Dunking Devils navdušili prisotne s premeti, skoki, zabijanjem žoge in tudi s pridihom

Razposajeni Dunking Devils

ši akrobatski šov znamenitih Dunking Devils. Ta se je, kot smo že omenili, zgodil na posebnem odprtem vagonu posebnega vlaka. Fantje so namreč malce drugače, na bolj adrenalinski način pospremili tiskovno konferenco na ljubljanski železniški postaji in tako napovedali devetdesetminutni adrenalinski spektakel Dunking Devils LIVE ob praznovanju svoje desetletnice, ki ga bo

akrobacij »pričakuj nepričakovano«, ki so pri gledalcih povzročile zadrževanje diha, potem pa vzklike navdušenja in ploskanje.

Dunking Devils so se po končanem šovu podali tudi med ljudi, odgovarjali na vprašanja, se fotografirali z oboževalci in nasmejano še zadnjič na vagonu peklenskega parnega vlaka Dunking Devils povabili na praznovanje v Halo Tivoli.

Fantje so navduševali s skoki.

Tudi strel na koš je lahko prava umetnost ...

HUMOR, HOROSKOP

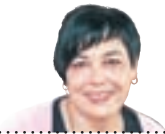
Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

V tem tednu boste velik poudarek dali učenju. Lahko je vrsta seminarja, izobraževanje v službi ali pa druge vrste nadgradnje znanja. Znanja tako in tako nikoli ni preveč. Ob koncu tedna si boste naredili super načrt in v celoti vam bo uspel.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Ker ste obnovili staro prijateljstvo, vam bo prav kmalu začelo zmanjkovati časa. Hoteli boste biti na različnih mestih hkrati in bognečaj, da bi kaj zamudili. V ljubezni boste kmalu postavljeni pred dejstvo, nikar ne razmišljajte preveč.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Če znamo gledati, je vsak dan lahko čudež. In obratno – lahko vidite, da pada dež, v resnici pa sije sonce. Te dni se vam bo veliko dogajalo in ponovno boste primorani ločiti zrnje od plev. Ni kaj, za šolo življenja nihče ne dobi diplome, le izkušnje.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Obhajalo vas bo ljubosumje, saj boste prepričani, da gre nekemu veliko bolje kot vam, na koncu pa spoznali, da znajo nekateri le bolje skriti ali prikriti. Dobili boste popolnoma nov zagon in pri delu boste nadvse uspešni.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Družinske zadeve boste postavili na prvo mesto, zato se vam lahko zgodi, da vam bo drugod primanjkovalo časa in zaostalega dela ne bo opravil nihče drug, zato vas bo počakalo. Z večjim nakupom raje ne hitite, saj bo kasneje ugodnejši čas.

Devica (24. 8.–23. 9.)

So trenutki, ko ste žalostni brez posebnega razloga, in so trenutki, ko žarite, čeprav ni sonca. In teh slednjih boste imeli vedno več. Ni nujno, da bodo vsi vedeli za razlog za nasmeħ na vašem obrazu. Vi boste vedeli in vsekakor boste zelo veseli.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Naredili boste popolni načrt in na koncu boste malce razočarani, ker vas v okolici ne bodo podprli. Načrt je dober in tudi izvedljiv, le sam čas še ni pravi. Kasneje vas glede tega čaka še veliko presenečenje. Nakup bo boljši, kot pričakujete.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Povsod okoli sebe boste videli tekmece, kar v bistvu sploh ne bo slabo, saj vam bo le še bolj zvišalo motivacijo. Zavedate se svoje tekmovalnosti, projekta se ne boste ustrašili. V domačem okrilju vam pripravljajo presenečenje.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Neka zadeva se vam res že kar predolgo vleče in skoraj ste že obupali. Novice vam prinesejo dobre rezultate in dobre volje ter polni elana se boste podali v nove zmage. Čaka jo vas tudi lepe spremembe v ljubezni, zacveteli boste od čustev.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Že takoj v začetku tedna boste dobili dobre novice, ki jih sicer ne pričakujete, zato boste še toliko bolj veseli. Prekipevali boste od energije in dobro voljo širili vsem okoli sebe. Konec tedna prinaša veliko družbe, počivali boste kdaj drugič.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Za vami je mirno obdobje, in ker vas v tem tednu čaka ravno obratno, takoj sploh ne boste dojeli, kaj vse se vam dogaja. Ampak lepo počasi in se bo vse postavilo na svoje mesto. Pri besedah tokrat ne boste preveč varčevali, pa kaj zato.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Še naprej se boste trudili kaj narediti, da čim prej splezate na finančno zeleno vejo. Žal kljub izkušnjam, ki jih že imate, še vedno radi greste po liniji najmanjšega odpora. Končno boste spoznali svoje zmote in se resno lotili nastalega položaja.

TA JE DOBRA

Reklamacija

Moški čaka na avtobus in ima v naročju dva dojenčka. Mimo pride ženska, vidi dva ljubka dojenčka in začne spraševati: »Joj, sta srčkana, kako jima je pa ime?« Moški jo grdo pogleda in na kratko odgovori: »Ne vem!« Ženska vrta dalje: »Sta punčki ali fantka?« Še vedno slabe volje moški odvrne: »Pojma nimam!« Ženska zgroženo: »Kakšen oče pa ste?« Moški: »Nisem njun oče. Sem direktor tovarne kondomov in to sta reklamaciji.«

Še je živ

Planinca Lojze in Franci hodita po ozki stezi, levo je stena, desno prepad. Nenadoma se Lojze spotakne, izgubi ravnotežje in omahne v prepad. Franci za hip otrpne, nato se nagne nad prepad in zavpije: »Lojze!« »Kaj je?« »A si še živ?« »Še!« »Kako pa to?« »Zato, ker še padam.«

Ločil se bo

Jože končno pove ženi, da se želi ločiti. »Ali si dobro premislil?« ga ostro vpraša. »Se zavedaš, da nikoli več ne boš dobil take, kot sem jaz?« »Saj to močno upam.«

Oče ni rekel nič

»Kaj je rekel oče, ko si mu povedal, da si razbil avto?« »Naj kletvice izpustim?« »Seveda.« »Nič.«

LAŽJI SUDOKU

5			1			4
		3	6	2	9	7
		7		9		8
9		1	4	6		
	5					1
			1	8	5	9
3			9		4	
	4	9		8	3	2
1			4			

Rešitev:

6	8	9	5	7	2	0	1
1	8	2	6	2	0	7	9
7	9	1	9	0	5	2	6
6	7	5	4	1	9	2	6
9	1	8	2	6	7	5	2
2	4	9	5	7	1	8	6
8	2	1	6	5	2	9	7
5	2	7	2	9	1	8	9
7	6	2	1	8	2	6	5

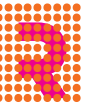
TEŽJI SUDOKU

8			4		9	3
			6			1
2		5			1	6
	9		2			
		6	7	8	2	
					6	
		2	5		1	9
5					7	
7		9		2		6

Rešitev:

8	5	2	9	1	6	7
7	2	7	6	6	1	6
6	4	1	7	8	2	9
5	9	2	6	7	8	2
8	1	9	5	2	7	6
4	7	1	6	8	6	2
1	8	6	2	9	7	4
6	2	6	2	7	1	9

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Pred vami je kuharska knjižica, ki bo vaši domišljiji dala prosto pot! Sirove poslastice v obliki sonca, šopki rož iz surove zelenjave, vulkanski krompirji in čokoladne torte, ... Izberate lahko med 50 recepti, ki vas bodo korak za korakom vodili do kulinarčnih poslastic.

Recepti so opremljeni z zabavnimi ilustracijami in fotografijami, ob katerih se človeku pocedijo sline! 64 strani.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

5 EUR
* poštnina
Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

GORENJSKI GLAS	STRELNJA PRIPRAVA ZA PODVODNI RIBOLOV	REDAKTOR	VILINSKA KRALJICA IZ IRISKE FOLKLORE	DEL PODVOZJA PRI AVTU	TENIŠKI LOPAR	REKA V NEMČIJI	SLAVKO KOTNIK	OTOK V POLINEZJI	GORENJSKI GLAS	VODNA RASTLINA	ŽENSKO POKRIVALO	KANADSKI PEVEC (BRYAN)	JURE NATEK	LAK NA NITRO BAZI	ATENSKA ZNAMENITOST
ŠALJIVEC	7								ŽENSKA FRIZURA						
OKRAS V ARABSKEM SLOGU									PREMOGOVNIK PERSONA						5
PEVKA DREMELJ							GOZD, GMAJNA POJAV NA VODI					TIM ROBBINS	GOTSKI KRALJ		
PETER DOVČ			ZAČETNI UDAREC PRI TENISU DOMAČNOST						GRENČICA FILMSKA ZVEZDNICA (NICOLE)						
GRŠKI KATOLIK						OČKA REKA V ŠVICI, AARE				ZIDAN STEBER, OPOBNIK					
KRAJ PRI ZADRU				PEVKA KRAŠEVEC	ODSOTNOST S KRAJA ZLOČINA RIMSKA BOGINJA					FR. SLIKAR (CLAUDE)	VZDEVEK ALEŠA KERSNIKA IDA KRAVANJA (I. R.)				
ČISTO PREMOŽENJE							ČOPAST PAPAĞAJ	ČJN V MORNARICI ALOPATSKI ZDRAVNIK				9			
GORENJSKI GLAS	PEVEC RADOLFI	IVERNA PLOŠČA TRIK, ZVIJACA							VRTNO ORODJE REČNA RIBA						
FR. PISEC (ALEXANDRE)		6				LETOPIS, ZBORNIK							MAZILO	ŽABJA OKONČINA	
SREDO-ZEMSKA RASTLINA NAŠ KOMIK (TILEN)						STREL PRI NOGOMETU, KOT NABIRAČ							MIHA KRALJ	VODNA SKALA	
SESTAVIL: F. KALAN	FINA SADRA	NAVPIČNA PREMICA	JADRANSKI OTOK	PEVKA FRECE	MANJ KOT ENA	VOJAŠKI OBRAMBNI NASIPI	IGRALKA GARDNER								
OPORIŠČE NATA V ITALJI			11												
PRODUKT DESTILACIJE LESA															
OSATU PODOBNA RASTLINA															
BOJAN TRAVEN															
LETALSKA POŠTA															
ANGL. JEZIKOSLOVEC (WALTER WILLIAM)															
SIVA KOVINA (Ta)															
ESEJIST FINCI		3													
PARADIŽ															

Seksi pite je knjiga posvečena ljubiteljem hitrih in enostavnih receptov. Vsebuje 40 preverjenih receptov za sladke, slane, presne, mesne in veganske pite. Pite so slastne, preproste za pripravo in očarajo z bogato kombinacijo okusov in različnimi načini priprave. Postrežemo jih lahko kot sladico, prigrizek, glavno jed ali prilogo.

Mehka vezava, 145 x 210 mm, 90 strani

11 EUR
* poštnina
Gorenjski Glas

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Drobne sladice vam bodo s svojimi pisanimi barvami in privlačnimi oblikami zagotovo polepšale dan. Lahko so prijetna popestritev zabave, drobna pozornost tistim, ki jih imamo radi, zagotovo pa bodo vsakomur pričarale nasmeh na obraz. Z malo truda in ščepcem domišljije jih lahko izdelava prav vsak.

52 strani, 169 x 220 mm, trda vezava

7 EUR
* poštnina
Gorenjski Glas

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Nagrade: 1. nagrada – vzglavnik Slovenska postelja, 2. in 3. nagrada – knjiga Melanda

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 8. maja 2019, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	

DRUŽABNA KRONIKA

ZABAVNO IN OKUSNO

Dvorana medvoškega kulturnega doma je v soboto gostila razvedrilno radijsko oddajo Prizma optimizma, Komenda pa znameniti obrtno-kmetijski sejem. V redakciji našega časopisa nas je ponovno s svojimi (pred)velikonočnimi dobrotami obiskala Radovljčanka Alenka Bole Vrabc.

P. K., A. S., A. B.

V oddaji Prizma optimizma, ki jo je Radio Slovenija v živo prenašal na svojem prvem programu, sta se Big Bandu RTV Slovenija na odru pridružila tudi mlada džezovska in pop pevka Iva Stanič ter priznani kantavtor Tomaž Domicelj.

Big Band RTV Slovenija in Iva Stanič sta skupaj izvedla pesem Druga reka, za katero sta besedilo in glasbo napisala Medvoščana Gregor Rozman in Marko Mozetič - Mozo. Staničeva jo je prvič zapela maja lani, takrat ob spremljavi medvoške godbe.

Tomaž Domicelj pa je skoraj polno dvorano z nekaj živahnimi hiti popeljal desetletja nazaj v čase svojega uporništva.

Oddajo je vodil Milan Krapež, za smeh pa so poskrbeli znani obrazi Zvezdana Mlakar in Boris Cavazza, Angelca Likovič in Lado Ambrožič ter Slavko Bobovnik, ki sta jih oživila gagajevca Tilen Artač in Sašo Hribar.

Komendski obrtno-kmetijski sejem daleč naokoli ne slovi le po pestri ponudbi, ki jo zagotavlja skoraj sedemsto razstavljalcev, temveč tudi po zabavnem programu, ki vsako leto zadovolji predvsem ljubitelje narodno-zabavne glasbe. V šoturu zabave so tridnevni žur v

petek zvečer začeli člani skupine Koktelsi, nadaljevala pa skupina Tequila. V soboto so na svoj račun prišli predvsem oboževalci skupine Mambo Kings, družbo pa so jim delali tudi fantje z zasebde Zvita feltna. V nedeljo so najprej obiskovalce ogrevali člani ansambla Gala kvintet, nastope pa sklenili Viharniki. Tudi tokrat seveda sejem ni minil brez komendske godbe, mažoretke in folklorne skupine.

Pred veliko nočjo pa nas v redakciji časopisa tradicionalno obišče gospa mnogoterih talentov, s svojevrstno žilico za kulinariko, Alenka Bole Vrabc. Z navdušenjem smo jo pričakali včeraj, ko nam je mojstrica

ponovno postregla s svojim malce drugačnim (pred) velikonočnim poznim zajtrkom. Tokrat smo okušali tri vrste lotarinške pogače: klasično – s sirom; tako s sirom in zelenimi beluši in s sirom ter brokolijem. Okuse je lepo dopolnila solata z motovilcem z avokadovim prelivom, trdo kuhanimi jajci in sokom stisnjene polovice pomaranče. Svoj prostor pa sta med jedmi našli tudi pražena ajdova kaša in še ena solata: pesina po nordijsko, kjer ji po receptu dela družbo tudi velikonočna šunka, in zato smo tokrat okušali tudi to. Za okusen zaključek pa je poskrbela sladica v lončku: borovnice, amareto in grški jogurt.

Iva Stanič / Foto: Peter Košenina

Legendarni Tomaž Domicelj / Foto: Peter Košenina

Gašperji so popestrili odprtje sejma v Komendi.

Ansambel Viharnik / Foto: Aleš Senožetnik

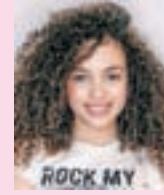
Alenka Bole Vrabc ob svojih dobrotah. / Foto: Gorazd Kavčič

Letos so kraljevale Alenkine lotarinške pogače. / Foto: Gorazd Kavčič

VRTIMO GLOBUS

Umrla je šestnajstletna Mya-Lecia Naylor

Umrla je šestnajstletna britanska igralka **Mya-Lecia Naylor**, poznana po vlogah v seriji Absolutno slavna, drami Cloud Atlas in serijah Millie nekje vmes in Skoraj nikoli. Po poročanju tujih medijev se je najstnica zgrudila na tla in umrla. Izredno nadarjena igralka, pevka in plesalka je pred kratkim namignila, da so pred njo neverjetni projekti.

Kit Harington želi postati oče

Zvezdnik serije Igra prestolov **Kit Harington (32)** po končani seriji pravi, da upa, da je v prihodnosti pred njim nova pomembna vloga, želi si postati oče. »Zaključil sem pomembno vlogo, ne pa najpomembnejše. Upam, da postanem oče,« je bil iskren igralec, ki je poročen s soigralko iz serije Rose Leslie (32), s katero sta se zaljubila med snemanjem in sta skupaj od leta 2012.

Beyonce spregovorila o težki drugi nosečnosti

Druga nosečnost z dvojčki je bila za pop divo **Beyonce (37)** naporna in nepričakovana. V novem dokumentarcu z naslovom Vrnitev domov je pevka med drugimi dejala, da je trpela zaradi visokega pritiska in oteklin udov. »Moje telo je zdržalo več, kot sem mislila, da lahko,« je povedala pevka, ki pravi, da tudi porod ni bil lahek, saj so kar nekajkrat izgubili otrokov srčni utrip.

Zakonca prvič skupaj pred kamerami

Megan Fox (32) in **Brian Austin Green (45)**, ki sta poročena že skoraj deset let, bosta skupaj zaigrala v filmu Dakota. Megan bo odigrala vlogo vdove, ki v vojni izgubi moža in kot samohranilka poskuša vzgajati hčerko in vzdrževati kmetijo. Brian ima vlogo vojaka, ki užaloščeno vdovo in hčerko zopet poveže z očetovim najboljšim prijateljem, psom Dakoto. To bo za zakonca prvi skupni film.

Šestnajstletna Polona Luštrik iz Medvod in dve leti starejša Barbara Gašperlin z Milj pri Visokem, dijakinji Srednje gostinske in turistične šole iz Radovljice, sta na nedavnem Festivalu čokolade skrbeli, da so si obiskovalci po napornih degustacijah lahko povrnili moči s skodelico zares odlično pripravljene kave. Izdali sta nam tudi nujne sestavine zanjo: svežina vode, svežina kave in svežina barista, ki jo pripravlja, sta razložili s širokim nasmehom. / Foto: Tina Dokl

Razstava reliefov križevega pota

Mirko Mihovec razstavlja v Knjižnici Medvode.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – V Knjižnici Medvode bo vse do torka, 30. aprila, na ogled razstava reliefov križevega pota z naslovom Upanje v tretji dan.

Križev pot je stvaritev Mirka Mihovca iz Medvod, vsestranskega likovnega ustvarjalca na mnogih področjih. Ob razstavi je izšla tudi

posebna brošura, v kateri je likovna kritičarka in umetnostna zgodovinarica Polona Škodič zapisala, da je Mihovec v zadnjem obdobju del svojega bogatega ljubiteljskega snovanja posvetil religiozni tematiki z različnimi motivi in vsebinami iz krščanske ikonografije in da se iz tega porodila tudi razmišljanje ter želja po upodobitvi

Mirko Mihovec / Foto: osebni arhiv

največje drame trpljenja, o Kristusovem pasijonu. Križev pot je izdelal v reliefih malega formata v tehniki visoko žgane gline, v skoraj minimalističnem, močno stiliziranem pripovednem slogu. Štirinajstim prizorom je

dodal še petnajstega, ki predstavlja naslov razstave: upanje v tretji dan kot Jezusovo vstajenje od mrtvih. Kot podarja avtor, ta daje upanje, da s smrtjo še ni vsega konec. Mihovec reliefe podarja cerkvi sv. Nikolaja na Jeprci.

Križev pot Mirka Mihovca je predstavljen tudi v posebni brošuri, ki je izšla ob odprtju razstave.

Aprila in maja na romanja

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Prosvetno društvo Sotočje nas je obvestilo o romanjih, na katera se podajajo aprila in maja. Prvo je že za njimi, v nedeljo so namreč odšli na dvajset kilometrov dolgo pot v Preddvor, kjer so si ogledali premiero dramske predstave pasijona Glejte, človek. Na velikonočni torek Župnija Stara Loka vsako leto prireja zaobljubljeno

»romanje za kruh« na Šmarno goro, običajno z vzožja, letos pa Sotočje prvič organizira peš romanje na Šmarno goro iz Škofje Loke, tako kot so hodili včasih prosit za kruh. Odhod izpred cerkve sv. Jurija v Stari Loki bo v torek, 23. aprila, ob 10. uri. Za prevoz nazaj bo poskrbljeno. Za prvi maj se bodo odpravili k sv. Florjanu v Sopotnico pri Škofji Loki, kamor so vsako leto romali naši predniki,

ki so se »priporočali sv. Florjanu, da bi jih obvaroval časnega in večnega ognja«. V sredo, 1. maja, bodo krenili ob 6. uri izpred Pošte v Škofji Loki. V nedeljo, 5. maja, pa se bodo podali na pot Staro-loškega romanja, po krožni poti po cerkvah župnije Stara Loka. Najprej jo bodo mahnil na Križno goro, kjer je cerkev sv. Križa, kjer bo maša ob 10.30. Po malici bodo pot nadaljevali do cerkve nadangela

Gabrijela na Planici, se nato spustili do Crngroba, ker je znamenita romarska cerkev Marijinega oznanjenja, nato pa v Pevno k cerkvi sv. Uršule in naprej do Papirnice h kapeli Jezusovih blagrov, kjer bodo šmarnice in litanije. Temu bo sledilo družabno srečanje z jedačo in pijačo in zaključek romanja, sporočata predsednica Sotočja Hiacinta Klemenčič in tajnica Jožica Žnidaršič.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

TRST: 22. 5.; KOPALNI BANOVC: 6. 5.; VELIKI KLEK / GROSSGLOCKNER: 3. 7.; DOLOMITI: 8. 7.; ROMUNIJA: 30. 5.–5. 6.; MADŽARSKETOPICE: 27.–30. 4., 30. 5.–2. 6.; BANOVC: 5.–8. 5.; RADENCI: 9.–16. 6.; MEDŽUGORJE: 3.–5. 5.; BANJA VRUČICA: 5.–12. 5. – S TERAPIJAMI, 2.–4. 5. – S PIRAMIDAMI, MORJE: DUGI OTOK, OREBIČ. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Sekanje pirhov

Kokrica – Turistično društvo Kokrica vabi v ponedeljek, 22. aprila, na 25. Odprto prvenstvo v sekanju pirhov, ki bo od 9. do 12. ure pred trgovino Mercator na Kokrici. Udeležence čakajo bogate nagrade.

Medgeneracijske prireditve

Kranj, Cerklje, Šenčur, Preddvor – V Medgeneracijskem centru Kranj bo danes, v petek, 19. aprila, ob 18. uri uvodno predavanje o učenju Bruna Goninga, v torek, 23. aprila, bo ob 17.30 predavanje Starševstvo – ni panike, ob 18. uri pa bodo zdravilne meditacije. V Cerkljah lahko 24. aprila ob 17.45 igrate tombolo, v Šenčurju bo 23. aprila delavnica Numerologija, v Preddvoru pa danes, v petek, 19. aprila, ob 19. uri joga. Za vse dejavnosti je obvezna prijava na telefon 041 724 134 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

IZLETI

Turistični izlet ob Kolpi

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na turistični izlet ob Kolpi, in sicer v torek, 14. maja, z odhodom posebnega avtobusa ob 7. uri izpred Creine. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do srede, 8. maja.

Jurjev pohod iz Šenčurja v Nevlje

Šenčur – Turistično društvo Šenčur organizira v soboto, 27. aprila, Jurjev pohod iz Šenčurja v Nevlje: Šenčur (cerkev sv. Jurija)–Zg. Brnik–Lahovče–Nasovče–Breg–Potok–Komena–Križ–Podgorje–Kamnik–Nevlje (cerkev sv. Jurija). Zmerne lahke hoje bo dobrih 5 ur. Vrnitev v Šenčur bo z avtobusom. Informacije in obvezne prijave zbira do četrta, 25. aprila, Franci Erzin, tel.: 041 875 812.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 20. aprila, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Priprava na spremembo ob 9. uri ter predavanje Biti pripravljen ob 10.30.

KONCERTI

Koncert zbora Gimnazije Kranj

Radovljica – V baročni dvorani Radovljiške graščine se bo na velikonočni ponedeljek, 22. aprila, ob 19. uri začel koncert Mešanega mladinskega zbora Gimnazije Kranj z zborovodkinjo Ano Urh. Vstop bo prost.

Koncert Carmen manet

Bled – V cerkvi sv. Martina se bo v ponedeljek, 22. aprila, ob 20.30 začel koncert Carmen manet s komornim godalnim orkestrom. Naslov koncerta je Magnificat.

RAZSTAVE

Slovenske fotografije se predstavijo

Jesenice – Danes, v petek, 19. aprila, bo ob 18. uri v Razstavnem salonu Dolik odprtje fotografske razstave Slovenske fotografije se predstavijo. Razstava bo na ogled do 14. maja.

Pogledi sopotij

Šenčur – V Muzeju Občine Šenčur je na ogled fotografska razstava Slikovita sopotja v objektivu dr. Draga Paplerja: Pogledi. Razstava bo odprta do 12. maja ob torkih in petkih od 17. do 19. ure in ob nedeljah od 10. do 12. ure.

GG | IZLET / SREDA, 24. APRILA 2019

Na kopanje v Terme Rogoška Slatina

Vabimo vas na kopalni izlet v Terme Rogoška Slatina. Najprej se bomo sprehodili skozi lepe vrtove in spoznali zgodovino zdravilišča. Nato si bomo privoščili kopanje v bazenu. Po kopanju nam bo prijalo okusno kosilo v bližnji restavraciji. Po njem bo še predstavitev negovalne kolekcije Afrodita.

Odhodi avtobusa:

z AP Radovljica ob 6.40, z AP Creina Kranj ob 7.05,
z AP Mercator Primskovo ob 7.15, z AP Škofja Loka ob 7.35.

Vrnitev v Kranj predvidevamo okrog 20. ure

Cena vključuje: prevoz, kopanje, kosilo, obisk hiše lepote Afrodita in DDV.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št. 04 201 42 41, se oglasite osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju ali pišite na: narocnine@g-glas.si.

CENA: 30 €

Za odjave, ki prispejo kasneje kot dva delovna dneva pred odhodom, zaračunamo potne stroške.

Gorenjski Glas

BIKCA simentalca, starega od 14 dni do 1 mesec, tel.: 04/25-91-294 19001121

BIKCA simentalca, starega od 3 do 10 tednov, tel.: 051/441-722 19001126

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, 064/130-081 19000915

PODARIM
STARE kokoši nesnice, tel.: 041/337-678 19001120

OSTALO

PRODAM
10 okroglih bal sena, tel.: 040/764-520 19001114

ULEŽAN hlevski gnoj, možna dostava, tel.: 031/676-235 19001132

ŽAGOVINO za nastil z dostavo, tel.: 041/695-021 19001124

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

DELO ali pomoč voznika solo kamiona C, za vožnje po Sloveniji. Danilo Lipar s.p., Lahovče 77, Cerklje, tel.: 041/618-417 19001140

IŠČEM

IŠČEM DELO - Ste starejši, bolni? Potrebujete pomoč, nego, družbo - pokličite prijazno 64-letnico, tel.: 070/285-634 19001110

IŠČEM DELO - voznik s kat. C, E, kodo 95, voznikovo kartico za vožnjo prekucnika - Gorenjska, tel.: 040/389-518 19001109

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.ne 19000914

ADAPTACIJE - vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišč, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 19000910

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela - z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, 041/222-741, www.gradton.si 19000918

BARVANJE napuščev in fasad do višine 25 m, z lastnimi dvigali - možna izposoja, ugodno. Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166 19000949

BELJENJE in glajenje sten, barvanje fasad, napuščev, ograj, nadstreškov, sanacija plesni, dekorativni ometi in opleski, vam nudi Pavec Ivan, s.p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 19000979

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 19000917

LEARD, D.O.O., Pivka 11, Naklo nudimo zaključena gradbena dela, urejanje dvorišč ter fasaderska dela, adaptacije stanovanj in hiš, suhomonataža Knauf, dimniki, škarpe, ometi, izkopi ..., tel.: 041/583-163 19000911

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnanje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419 19000930

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 19000148

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepriha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kalíšnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, 031/720-141 19000912

IŠČEM

V OKOLICI Kranja iščemo mlajšo upokojenko, s prevozom, za pomoč pri čiščenju sob, tel.: 041/765-865 19001122

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE ponudbe za iskrene ljudi zrelih ter starejših let. http://www.zau.si, tel.: 031/836-378 19000920

RAZNO

PRODAM

2 ŠIVALNA stroja, dva paketa plenice za odrasle in prevleko z magnetno terapijo, tel.: 031/734-103 19001116

ZAVESE, primerne za vsa okna, tel.: 068/634-933 19001115

IŠČEM

STARE nedelujoče pralne stroje, računal., klime, pipe, železo, odpeljemo brezplačno, tel.: 070/385-956 19000906

www.gorenjskiglas.si

200 preprostih receptov za zelo zaposlenega kuharja: zdravi prigrizki, družinska kosila, hitro pripravljene poslastice in druge dobrote; več kot 750 fotografij.

Cena knjige je 11,90 EUR + poština
256 strani; 300 x 230 mm; mehka vezava

11,90 EUR + poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglas@g-glas.si

Gorenjski Glas

Samo to še opravi, samo to še postorim, potem se spočijem in umirim.
(T. Kuntner)

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

STANISLAV ČOP

1925-2019, od leta 2013 častni občan občine Žirovnica

Končala se je življenjska pot moža, ki se ga bomo spominjali po njegovem prispevku k razvoju železarstva na Jesenicah ter razvoju kulture in športa v Žirovnici. Kot človek z »veliko začetnico« je bil vedno pošten, iskren in pripravljen pomagati ljudem v stiski - a ostal je vedno skromen. Mnogim bo ostal v večnem spominu. Svojem izrekom iskreno sožalje.

Župan, Občinska uprava in Občinski svet Občine Žirovnica

V SPOMIN

LUCIJA TROJAR

iz Sorice

Pred petimi leti prav na današnji dan si še tako vesela bila, saj nisi slutila, da zadnjič si pirhe barvala. In prišel velikonočni ponedeljek je, to pa je dan, ki za vedno bo v naših srcih zaznamovan. Zdaj tam pri Bogu naša priporočnica si, da mi lažje preživljamo težke dni. Pogrešamo te. Hvala vsem, ki jo ohranjate v svojih mislih in podarite kakšen trenutek njej v spomin.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 80. letu se je od nas poslovil dragi mož, ati, dedi, brat, tast, svak

MARIJAN BENEDIČIČ

po domače Bitencov Marijan iz Švelj, stanujoč v Dašnici

Ob boleči izgubi izrekamo iskreno zahvalo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, vaščanom, sodelavcem in znancem, ki ste ga pospremili na zadnjo pot. Iskreno se zahvaljujemo tudi g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, Ribiški družini Železniki za govor v slovo. Posebej hvala vsem sosedom in vaščanom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in sodelovali v obredih. Hvala vsem imenovanim in neimenovanim za izrečena sožalja, tolažilne besede, molitve, darovane maše in darove ob slovesu. Hvaležni smo vsem, ki ste ga spoštovali, imeli radi in ga boste ohranjali v lepem spominu.

Žaljujoči: žena Frančiška, sestra Erna, brat Joe, sinova Simon in Tomaž z družino

ZAHVALA

Kogar imaš rad, nikoli ne umre, le daleč, daleč je ...
(T. Pavček)

V 79. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedi, brat, stric in tast

JANEZ ŠIMENC

iz Vodice

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, vso podporo ter podarjeno cvetje in sveče. Iskrena hvala gospodu župniku za lepo opravljen pogreb, zavodu Pogrebni Dvorje in pevcem za zapete pesmi. Posebna zahvala Društvu upokojencev Vodice za ganljive besede slovesa. Hvaležni smo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žaljujoči vsi njegovi

Bo večno sijala nam zvezdica tvoja, pazila nas vedno brez dneva pokoja.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube žene, mame, babice, prababice, sestre in tašče

HEDVIKE LONČAR

roj. Semelbauer, iz Cerkelj na Gorenjskem

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste jo spoštovali in imeli radi ter jo pospremili na zadnji poti. Hvala za pomoč in oporo, za izrečeno sočutje in sožalje, za darovano cvetje in sveče ter molitev. Iskrena hvala bolniškemu osebju Oddelka za nefrologijo v UKC Ljubljana, patronažni sestri, negovalnemu osebju ter zaposlenim doma Taber, pogrebni službi Jerič ter kvartetu Grm. Posebna zahvala gre gospodu župniku Jerneju Marenku in sosedu Janezu Narobetu, za iskrene besede ob slovesu. Ohranili jo bomo v najlepšem spominu!

Žaljujoči vsi njeni

To jutro v meni ni zapela ptica, le veter nežno je pihljaj, ko jaz sem bil že daleč, daleč in sanje dobre, sanje lepe sem iskal ...

ZAHVALA

Z ljubeznijo smo se poslovili od tebe, naš

DRAGO ČESNIK

samostojni podjetnik v pokoj

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala prijateljem, sorodnikom, pozornim sosedom, vsem zaposlenim v Tehnomatu, članom Društva obrtnikov Kranj in OOO Kranj, stanovskim kolegom in nekdanjim poslovnim partnerjem, dr. Tatjani Primožič in fizioterapevtu Domnu Jazbecu za dolgoletno zdravstveno obravnavo, Janezu Dolinarju za sočutno prebrane besede slovesa, pogrebni službi za organizacijo pogreba, pevcem in trobentaču. Hvala vsem za podarjeno cvetje, sveče, pisno in ustno izražena sožalja, za vsak prisrčen stisk roke in lepe spomine, ki ste jih delili z nami.

Njegovi domači

ANKETA

V krogu družine

MAŠA LIKOSAR

Začenja se praznovanje največjega krščanskega praznika – velike noči, ko se spominjamo Jezusovega vstajenja od mrtvih. Ostajamo zvesti tradiciji in pripravimo velikonočne jedi, ki jih v soboto nesemo k blagoslovu in zaužijemo za nedeljski zajtrk, ali dela proste dneve izkoristimo kako drugače?

Foto: Tina Dokl

Tatjana Kocjančič,
Škofja Loka:

»Doma bom v krščanskem duhu pripravljala velikonočne jedi, ki jih v soboto nesem k blagoslovu. Običajno me obiščeta sestri z družinama in skupaj pozajtrkujemo.«

Iva in Meta Kelner,
Škofja Loka:

»Z družino bomo barvali pihre, to je najbolj zabavno. Pri verouku nas učijo, da se je Jezus žrtvoval in se vrnil, da bi nas odrešil, zato je velika noč tako pomemben praznik.«

Grega Pok, Škofja Loka:

»Običajno ostanemo doma, sorodniki pripravijo velikonočni zajtrk. Sicer ne praznujemo po krščanskih običajih, a vseeno sledimo tradiciji. Velika noč nam pomeni predvsem druženje z najbližjimi.«

Marjeta Potočnik, Stirpnik:

»Udeležili se bomo velikonočnih obredov, maše, procesije in blagoslova. Na velikonočni ponedeljek ima brat rojstni dan, zato ga bomo obiskali in skupaj s sorodniki obeležili Jezusovo vstajenje.«

Zoran Božnar, Škofja Loka:

»Imam starejšo mamo, zato ostanem doma z njo. Skupaj pripraviva jedi, saj je prav, da največji verski praznik obeležimo, kot se spodobi. Opustil sem le blagoslov, nekoč pa sem se ga redno udeleževal.«

Narcise pod Golico se prebujujajo

V vaseh pod Golico so se prvi cvetovi narcis oziroma ključavnic že začeli odpirati.

URŠA PETERNEL

Planina pod Golico – Narcise ali ključavnice, kot jim pravijo domačini, letos začenjajo cveteti zelo zgodaj. Kot je povedal predsednik Turističnega društva Golica Miha Smolej, je letošnja pomlad zgodnja, snega, ki bi zaviral rast, pa ni bilo. Tako naj bi te čudovite cvetice travničke v vaseh pod Golico »pobelile« v prihodnjih dneh in tednih, medtem ko bodo na pobočjih Golice zacvetele kasneje.

V maju v Planini pod Golico pričakujejo množice obiskovalcev, ki si vsako leto pridejo pogledat te čudovite cvetlice, po katerih sta vas in jeseniška občina znani daleč naokrog. A če je majski obisk vsako leto odličen, si v turističnem društvu želijo, da bi se obiskovalci v vas pripeljali po boljši cesti, cesta je namreč močno poškodovana in kar kriči po obnovi. Prav tako v vasi ni javnega stranišča. »Če se želimo iti turizem 365 dni v letu, če imamo urejena parkirišča in avtobusno postajo, bi morali poskrbeti tudi za javna stranišča,« meni predsednik TD Golica. V maju sicer

Gorska narcisa je zavarovana rastlinska vrsta, zato je prepovedano njihovo zavestno uničevanje, zlasti trganje, rezanje, ruvanje. Domačini si želijo, da bi obiskovalci narcise občudovali v naravi, kjer so najlepše ... / Foto: Tina Dokl

problem rešujejo s prenosnimi stranišči.

Osrednja majska prireditve v Planini pod Golico bo v soboto, 18. maja, ko bodo izbirali mis narcis. V soboto, 27. aprila, bodo predvidoma odprli tudi Kočo na Golici, ki je v upravljanju Planinskega društva Jesenice. Na predvečer prvega maja bo ob koči

tradicionalno prvomajsko kresovanje. Lani so markacisti uredili novo pot, ki vodi od Korlnovega rova v Savskih jamah do spodnje postaje tovarne žičnice in potem poteka naprej po že znani osrednji poti do koč in na vrh Golice. Lani jeseni so namestili tudi spletno kameo na koči, v koči je urejena

tudi info točka, ki je prva v tem delu Karavank. Planincem so na voljo vodniki, zemljevidi, karte in drugo gradivo z opisi poti in druge informacije, nekaj je tudi planske literature za mladino in odrasle. Na voljo so tudi promocijska gradiva Turistično-informacijskega centra Občine Jesenice.

Pomaga jim tudi občina

ANA ŠUBIC

Železniki – Po hudem požaru, ki jim je marca uničil gospodarska poslopja in tudi del stanovanjske hiše, se pr' Krivc v Davči trudijo z obnovo domačije. Na pomoč jim bo poleg mnogih drugih priskočila tudi Občina Železniki, na katero se je gospodar Valentin Kejžar obrnil s prošnjo za pomoč pri obnovi bivalnih prostorov. Občinski svetniki so na zadnji seji na predlog odbora za gospodarske dejavnosti sklenili, da jim bo občina plačala nova okna, kar naj bi stalo okoli dva tisoč evrov, in prispevala pet tisoč evrov za pripravo

javne poti do njihove hiše, ki jo bodo letos asfaltirali. Krivčevi bi za pripravo ceste morali plačati deset tisoč evrov, a bosta sedaj ta znesek v polovičnih deležih poravnali občina in Krajevna skupnost Davča, ki je tudi predlagala takšno rešitev. Na opustošeni domačiji pa bodo deležni tudi pomoči občinskih svetnikov. Med njimi je namreč tudi Božo Prezelj iz Davče, ki je kolegom na aprilski seji predlagal, naj jim namenijo sejnine. Večina je njegovi pobudi tudi prisluhnila, s prispevki pa sta se jim pridružila še župan Anton Luznar in direktorica občinske uprave Jolanda Pintar.

Iza Login gostja pogovornega večera

Preddvor – V četrtek, 25. aprila, bo ob 20. uri v kulturnem domu v Preddvoru gostja pogovornega večera uspešna poslovna ženska Iza Login. Pogovor z njo bo vodila Ivka Sodnik, ki pravi: »Vabilu na javni nastop v svojem rodnem Preddvoru se je Iza, ki sicer ne mara kamer in mikrofonov, odzvala zato, ker jo na svoj domači kraj vežejo lepi spomini in prva otroška doživetja, ki so jo oblikovala za vse življenje. Vsak človek je lahko v življenju uspešen, je prepričana Iza in tej filozofiji sledita z možem že vso svojo poslovno pot. Kaj je to življenjski uspeh, kakšno vlogo imajo pri tem starši in otrokovo okolje? Zakaj se nekateri ljudje samo pritožujejo in iščejo krivce zunaj sebe, da jim v življenju ni uspelo? Od kod Iza Login črpa svojo notranjo moč in optimizem, da se v življenju loteva vedno novih in novih projektov? Na pogovornem večeru v Preddvoru bomo spoznali pravo in resnično Izo Login.«

Danes evropski plačilni sistem ne bo deloval

Kranj – Danes, na veliki petek, evropski plačilni sistem Target2 ne bo posloval, zato tudi ne bodo delovali domači klirinški plačilni sistemi, ki so posredno vezani na poravnavo v sistemu Target2. To pomeni, da danes banke in hranilnice v državah evrskega območja, torej tudi v Sloveniji, ne bodo izvajale medbančnega plačilnega prometa, ampak bo možna le obdelava internih plačil v okviru posamezne banke in hranilnice. Ker je tudi v ponedeljek praznik in dela prost dan, evropski medbančni plačilni sistem tudi ta dan ne bo posloval. Omejitve velja tudi za direktne obremenitve SEPA, nalogi z datumom valute 19. april bodo poravnani šele v torek, 23. aprila, ko bodo banke in hranilnice spet izvajale plačilni promet v polnem obsegu.

Na torkovi seji o direktorju kranjske bolnišnice

Kranj – Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj bo namesto enega dobila dva direktorja, strokovnega in poslovnega. Poslovnega po novem zato, ker je bolnišnica v sanaciji in se zahteva dvotirno upravljanje. O kandidatkah oziroma kandidatih za vodenje bolnišnice bo svet zavoda BGP Kranj odločal na seji v torek, 23. aprila.

vremenska napoved

Danes, jutri in v nedeljo bo pretežno jasno, v gorskem svetu bo čez dan nekaj kopaste oblačnosti.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

4/20 °C

SOBOTA

5/21 °C

NEDELJA

6/21 °C

